

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

1 9 6 2

Tk.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURA ȘI ARTA

ANUL XV
nr. 9

Redacția: str. C. Mille, 5-7, București — Telefon 13.94.04

SEPTEMBRIE
1962

SUMARUL

	Pag.
După un semestru... (Concursul bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste“)	1

BIBLIOTECA ÎN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE

Nicolae RAUȘ: <i>Completarea fondului bibliotecilor cu cărți agrozootehnice</i>	6
I. MICU: <i>Preocupările bibliotecii regionale Bacău</i>	9
Ioszeif MESZAROS: <i>Biblioteca bună — colectiviști pricepuți — recolta bogate!</i>	11
E. ABRUDAN, A. N. MIHIȚ: <i>Activitatea bibliotecilor de pe șantierele de construcții</i>	13
Alfred LAUTERMAN: <i>Documentarea pedagogică în sprijinul învățământului</i>	15
V. Șt. MĂRIU: <i>Prețuirea cărții</i>	17
<i>Știri de la bibliotecile în concurs</i>	18

VA PREZENTAM — VA RECOMANDAM

Vasile CIORNEA, Valeriu BOTOȘ: <i>O discuție între cărți</i>	20
C. GILEA: <i>Fișierul G.A.C.</i>	23
Florica CALOIANU: <i>Stele în plină zi</i>	24
Irina VALASOGLU: <i>Două colecții folositoare</i>	26
<i>Fișier bibliografic</i>	28

COPILUL ȘI CARTEA

Ileana BÂNCILĂ: <i>Ilustrarea cărților pentru copii în R.P.R.</i>	30
Ilie STANCIU: <i>Cărți de care nu ne putem lipsi</i>	35

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

W. AUERBACH: <i>Mai puțină scriptologie, mai multă muncă de îndrumare</i>	36
Cecilia ICLEANU: <i>Învățămintele unui schimb de experiență</i>	39

<i>Ne scriu cititorii</i>	39
---------------------------	----

BIBLIOTECARUL ȘI MUNCA SA

Viorica PETAN: <i>Prețuirea cititorilor</i>	40
Ioan FERLUSCA: <i>O bibliotecară destoinică</i>	40
Luiza HACKER — Ștefania GAGIU: <i>Curs de perfecționare a bibliotecarilor din sistemul Centrului de documentare medicală</i>	41

<i>Cu ochii cititorului</i>	42
-----------------------------	----

PROBLEME DE BIBLIOTECONOMIE

Virgil CINDEA: <i>„Documentare“ și „Informare“</i>	43
--	----

MIC DICȚIONAR DE BIBLIOLOGIE

Geta Elena RALLY: <i>Termeni de evidență a fondului bibliotecii</i>	46
---	----

<i>Calendar (luna octombrie)</i>	48
----------------------------------	----

* 5 5 0 0 1 5 9 9 6 *

Biblioteca în slujba construcției socialiste**DUPĂ UN SEMESTRU...**

În lunile iulie-august, în majoritatea regiunilor din țară a avut loc analiza primei etape a Concursului bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste”. Din datele de care dispunem pînă în prezent, pot fi desprinse unele concluzii privind munca cu cartea, cit și unele tendințe noi de dezvoltare ale acesteia.

În pragul primăverii acestui an, bibliotecile, sub îndrumarea organizațiilor de partid, au contribuit la lămurirea țărănimii de a trece pe făgașul socialismului. După istorica Sesiune extraordinară a Marii Adunări Naționale din 27—30 aprilie 1962 activitatea bibliotecilor de la sate a fost orientată spre formarea conștiinței socialiste a țărănimii collectiviste.

În raioanele și comunele unde bibliotecarii au înțeles conținutul documentelor Sesiunii extraordinare și au știut să folosească noile condiții create, au fost obținute rezultate deosebite, înregistrându-se însemnate creșteri cantitative și o cotitură hotărîtoare în direcția legării mai strîns a muncii cu cartea de problemele concrete ale agriculturii socialiste.

În activitatea bibliotecilor, s-au cristalizat metode mai variate și eficiente de muncă și s-au evidențiat posibilitățile de adoptare a unei metodologii mai precise. Datorită interesului bibliotecarilor de a cunoaște problemele importante ale sectoarelor de producție din localitatea respectivă, s-a dezvoltat și grija pentru urmărirea eficacității muncii cu cartea.

Îndrumate în permanență de organizațiile de partid și sprijinite mai susținut de către comitetele executive ale sfaturilor populare, bibliotecile și-au lărgit sfera de cuprindere și au înregistrat rezultate care depășesc în mare măsură nivelul anului precedent și al primului concurs.

Creșterea numărului cititorilor în raport cu realizările înregistrate în primul semestru al anului 1960 variază între 10%—50%, unele regiuni (Suceava, Bacău) semnalînd sporuri și mai însemnate.

Proportional cu sporirea numărului de cititori, s-a mărit și numărul cărților citite, ceea ce întrevide posibilitatea realizării, pînă la sfîrșitul anului, a unui indice de lectură satisfăcător. Creșterile cantitative sînt rezultatul unei mai intense activități desfășurate

mai ales în bibliotecile de la sate; ele ilustrează cerințele de carte crescînde ale țărănilor colectivști, dorința lor de a învăța și a cunoaște, cit și grija bibliotecarilor pentru o mai largă atragere a populației la lectură.

Bibliotecile au obținut rezultate pozitive și în privința componenței cititorilor, în special prin atragerea la bibliotecă a populației active care reprezintă în majoritatea regiunilor peste 50% din totalul cititorilor. Îmbunătățirea proporției între diferitele categorii de cărți citite denotă orientarea cititorilor spre cartea care ajută nemijlocit la soluționarea problemelor de producție, la dobîndirea de cunoștințe politice și științifice

În cadrul realizărilor globale, se detașează în fiecare regiune, unele raioane. De pildă, bibliotecile comunale din raioanele Piatra Neamț, Tg. Neamț și Buhuși (regiunea Bacău) au depășit cu mult mediile realizate pe regiune, atît la cititori, cit și la cărți citite. (Mediile, pe regiune, sînt de 996 de cititori și 5564 de cărți citite, în timp ce, în raioanele menționate, ele s-au ridicat la 1160—1400 de cititori și 7685—8660 de cărți citite). Realizări asemănătoare au dobîndit și bibliotecile comunale din raioanele Tecuci, Focșani și Brăila (Regiunea Galați). Exemplele citate nu sînt cazuri izolate, — lor li se pot alătura altele din regiunile Banat, Oltenia, București, Iași, Mureș-Autonomă, Maghiară, Suceava etc. Aceasta confirmă constatarea analizei concursului anterior, care a subliniat că, acolo unde bibliotecile raionale au devenit în mod real centre de îndrumare metodică, activitatea bibliotecilor de la sate este în continuă creștere.

Încheierea primei etape a concursului a fost nu numai un bilanț al succeselor, al strădaniei și muncii entuziaste depuse de mii de bibliotecari, ci și o analiză a cauzelor care au determinat rămînerea în urmă a unor biblioteci într-o direcție sua alta a muncii lor.

Urmărind activitatea bibliotecilor raionale Vatra Dornei și Fălticeni (Regiunea Suceava), Filași, Gilort și Segarcea (Regiunea Oltenia), Oaș (Regiunea Maramureș), ca și a bibliotecilor din raioanele Tr. Măgurele, Oltenița, Titu și Slobozia (Regiunea București), comisiile de concurs au ajuns la concluzia că unii bibliotecari nu au depus eforturi pentru a încadra activitatea unităților respec-

tive în munca politică de masă, desfășurată în etapa actuală.

Munca formală, neglijențele în organizarea fondului și cataloagelor au făcut ca unele biblioteci, ca, de pildă, bibliotecile raionale Hațeg (Regiunea Hunedoara), Filiași, Gilort și Segarcea (Regiunea Oltenia) Teleajen și Cislău (Regiunea Ploiești) să se situeze chiar sub nivelul activității multor biblioteci comunale din regiunile respective. Biblioteca raională Botoșani, altădată fruntașă, se numără, în prezent, printre unitățile care se află sub nivelul realizărilor din anii precedenți, iar bibliotecile raionale Tr. Măgurele, Oltenița, Zimnicea (Regiunea București), n-au realizat, în primele șase luni ale acestui an, nici 50% din planurile proprii de activitate.

Cu toate aceste carențe, numărul bibliotecilor raionale și de la sate cu activitate bună este simțitor mai mare decât în etapa corespunzătoare a concursului anterior. Aceasta nu trebuie să constituie însă un motiv de autolăudă. Realizările de vârf ale multor unități, care dovedesc posibilitățile excepționale create muncii cu cartea în condițiile agriculturii colectivizate, reprezintă o obligație pentru comitetele de cultură și artă regionale și pentru secțiile metodice ale bibliotecilor regionale de a face din aceste realizări un bun comun al tuturor și de a-și concentra eforturile pentru ridicarea unităților rămase în urmă la nivelul celor fruntașe.

Paralel cu îndrumarea lecturii cititorilor spre cărțile care răspund problemelor producției, bibliotecarii și-au îndreptat atenția cu aceeași seriozitate spre orientarea lecturii cititorilor către cartea social-politică, menită să contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

Se constată o îmbunătățire a propagandei literaturii politice. Grijă pentru completarea fondului de cărți al bibliotecilor cu documentele de partid și de stat și cu cele mai valoroase materiale de popularizare referitoare la organizarea agriculturii socialiste este generală. În toate regiunile țării, bibliotecile au urmărit popularizarea sarcinilor izvorite din Consfătuirea pe țară a țăranilor colectivști din decembrie 1961, Plenara C.C. al P.M.R. din aprilie a.e., lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale. Acțiuni de masă cu cartea pe teme ca: *Să cunoaștem sarcinile Plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961, Sarcinile gospodăriei noastre colective în lumina Consfătuirii pe țară a țăranilor colectivști, Lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale* etc., au fost organizate în majoritatea unităților. Documentele care au făcut obiectul acestor acțiuni s-au bucurat și se bucură de o largă circulație.

Acordând o atenție sporită sprijinirii învățământului politic, bibliotecile și-au organizat

fondul de cărți social-politice corespunzător cerințelor și au creat unele instrumente de informare a cititorilor menite să ușureze completarea sau îmbogățirea bibliografiei. Bibliotecarii din regiunea Maramureș, de pildă, țin o evidență separată a cititorilor care studiază la diferite forme de învățământ ideologic și achiziționează special pentru ei publicațiile necesare studiului. La biblioteca regională, la bibliotecile din Sighet, Carei etc. au fost organizate rafturi tematice ale acestor publicații. La sediul bibliotecilor, s-a îmbunătățit și s-a întetit munca de recomandare a lucrărilor social-politice care prezintă realizările și sarcinile economiei agricole, problemele întăririi disciplinei muncii, ridicării producției și productivității muncii.

La biblioteca regională Oltenia, a fost alcătuit un fișier pentru cititori pe tema *Probleme actuale de politică internă și internațională*, iar pentru sprijinirea cursanților de la învățământul politic U.T.M. au fost întocmite 6 panouri de lectură axate pe lecțiile ținute la aceste cursuri. La dispoziția cititorilor stau, totodată, fișierul *Lenin în literatură*, fișierul de recenzii pe probleme extrase din revista *Lupta de clasă*, fișierul cu tema *Creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost*.

Biblioteca regională Iași a organizat un ciclu de expoziții pe teme politice, precum și prezentări bibliografice, seri literare și literar-muzicale. Dintre acestea, cităm: *A 40-a aniversare a înființării U.T.C.* (la care și-a dat concursul și corul Filarmonicii de stat „Moldova”), *Lenin în literatură* ș.a. Astfel de acțiuni au avut loc nu numai în întreprinderile din oraș, ci și în regiune, la Huși, Bașcani, Hirlău, Crețești și Stămilești-Huși, Bădeni și Cotnari-Hirlău etc. De asemenea, stațiile locale de radioamplificare au transmis scurte prezentări bibliografice ale cărților social-politice (Negrești, Huși, Vaslui).

În regiunea Banat, o contribuție însemnată la răspândirea cunoștințelor social-politice au adus cele 7974 de cercuri de citit, conduse, în majoritate, de femei fruntașe în muncă, învățători și profesori, medici, ingineri etc. și care au cuprins 150.000 de participanți. Se remarcă, în această privință, raioanele Timișoara, Caransebeș, Reșița, Lugoj și orașul Timișoara. Bibliotecarii de aici au reușit să organizeze aproape în fiecare circumscripție câte un astfel de cerc, care a funcționat cu regularitate și după o tematică chibzuit aleasă.

Mulți bibliotecari, străduindu-se să permanentizeze lectura cititorilor, au reușit să aibă ca cititori constanți brigadieri și șefi de echipă, socotitori și membri ai consiliilor de conducere. A luat o dezvoltare destul de însemnată elaborarea de bibliografii și liste de recomandare, tipărirea afișelor cu recoman-

dări bibliografice pentru diferite brigăzi de muncă (regiunile Iași, Galați, Bacău, Argeș, Dobrogea, Cluj), întocmirea calendarelor agricole, însoțite de bibliografii de recomandare.

Ca o metodă care tinde să se generalizeze în munca de îndrumare a lecturii cititorilor este introducerea totală sau parțială, în toate regiunile, a metodei accesului liber la rafturile cu cărți. Pentru a răspunde cu mai multă operativitate necesităților de îndrumare a lecturii cititorilor, bibliotecarii din regiunile Maramureș și Bacău au organizat parțial accesul liber la raft sub formă de rafturi tematice. Accesul liber a fost introdus într-o serie de biblioteci raionale — Satu Mare, Gheorghieni, Reghin, Vaslui, Birlad, Huși, Pașcani, Marghita, Ineu, Panciu. Cu toate acestea, metoda nu este aplicată cu suficientă consecvență. Nu pretutindeni au fost înțelese avantajele ei, unii bibliotecari manifestând încă conservatism în această privință.

În unele biblioteci această metodă nu poate fi aplicată în mod corespunzător din cauza spațiului insuficient (de pildă, bibliotecile regionale Tg. Mureș și Craiova). Ca o formă a accesului liber la raft a apărut, în mai toate regiunile, „Colțul colectivizării” în bibliotecile comunale și sătești. Această formă se bazează pe organizarea unor expoziții tematice de cărți, expunerea panourilor cu frunțași în producție, cititori frunțași și graficele care indică îndeplinirea planului de producție al G.A.C., afișarea unor liste de recomandare care cuprind cărți corespunzătoare fiecărui sector de activitate și a unor date privind experiența și rezultatele obținute în G.A.C. frunțașe din țară și din regiune. Aceste materiale sînt grupate, în general, în jurul raftului cuprinzînd cărți agrotehnice și de economic agrară. Ar fi de dorit ca această formă de propagandă să fie însoțită de lărgirea accesului liber și la alte categorii de cărți, destinate și ele colectivizării, ca de altfel întreaga bibliotecă.

Generalizarea fișierelor pe brigăzi, organizarea rafturilor tematice, elaborarea planurilor de lectură individuală, deseori deplasări ale bibliotecarilor de la sate la locul de muncă al cititorilor denotă creșterea preocupării pentru îndrumarea individuală a lecturii cititorilor. Evidențierea și generalizarea metodelor pozitive într-un număr însemnat de biblioteci reprezintă una dintre cuceririle de seamă ale acestei etape a concursului. O sarcină de seamă a activității metodice este continuarea generalizării acestor metode și înlăturarea formalismului în aplicarea lor.

Axate pe problemele concrete ale construcției socialiste la sate, manifestările de masă au contribuit în mare măsură la realizarea obiectivelor pe care și le-au propus bibliotecile.

Dintre manifestările de masă cele mai rodnice s-au dovedit a fi seriile de întrebări și răspunsuri și consfăturile cu cititorii, deci acțiunile care, reclamînd o pregătire prealabilă mai profundă, atrează direct un număr mare de colectivști.

La Variaș, regiunea Banat, consfătuirea pe tema *Pentru o producție mare de porumb boabe la ha în cultură neirigată* a avut caracterul unui larg schimb de experiență, deoarece aici s-au discutat nu numai căile de obținere a unor asemenea rezultate, ci s-au popularizat și metodele bune de muncă aplicate de colectivștii din raioanele Sînicolau Mare, Deta, Arad și Lugoj. Concluziile au constituit o sursă bogată de învățăminte pentru toți bibliotecarii din regiune și punctul de plecare în organizarea unor acțiuni similare în mai multe din comunele raioanelor de șes. Asemenea acțiuni model s-au organizat și în bibliotecile din regiunile Dobrogea, Cluj și Iași.

O largă răspindire cunosc acțiunile organizate în sprijinul întăririi sectorului zootehnic și al creșterii producției de lapte. În regiunea Dobrogea (comunele Belic și Pecineaga), consfăturile pe tema cărții *Căile de sporire a producției de lapte de C. Bordeianu*, desfășurîndu-se în prezența autorului și a colectivștilor din gospodăriile satelor învecinate, s-au ridicat, de asemenea, la nivelul unor valoroase schimburi de experiență, mobilizînd colectivștii la aplicarea unor noi metode de muncă. În comunele Topraisar, Adamclisi, Baia, Enisala, Zehil, Cernă, Pisica, Poarta Albă ca și în unele comune din regiunile Brașov și Hunedoara unde s-au desfășurat consfătuiri pe aceeași temă, ele au avut ca rezultat răspindirea cărții la aproape toți lucrătorii din sectorul zootehnic.

Numeroși bibliotecari au organizat acțiuni menite să dezvolte spiritul gospodăresc, grija pentru păstrarea bunului obștesc și să combată unele manifestări de individualism. Pe această linie, bibliotecile din comunele Pisica, Cernă și Cârleşari (regiunea Dobrogea) au organizat debateri pe marginea cărții *Fond de bază mare — bogăție, bunăstare*, iar cea din Seimanii Mari, acțiunea intitulată *Despre al meu și al nostru*. În regiunea Bacău, au fost organizate și manifestări de masă pe teme ca: *Păstrînd avutul obștesc, întărim gospodăria noastră*, *Să înlăturăm risipa în sectoarele de producție*, etc.

Din experiența cîștigată pînă în prezent în organizarea manifestărilor de masă pentru propaganda cărților agrotehnice se desprinde concluzia că cele mai eficiente au fost celea organizate cu sprijinul direct al inginerilor și tehnicienilor. Prin conținutul lor acestea s-au apropiat cel mai mult, de problemele importante economico-organizatorice ale G.A.C. specialiștii fiind în măsură să dea răspunsuri competente la problemele ridicate.

Cele mai bune metode de muncă au luat o jargă răspîndire acolo unde îndrumarea metodică a fost bine orientată, axată pe popularizarea celor mai eficace procedee de muncă. Astfel bibliotecile regionale București, Dobrogea, Iași, Bacău, Mureș-Autonomă Maghiară, Baia Mare, Ploiești, Cluj, au lărgit conținutul seminariilor raionale, transformîndu-le în valoroase schimburi de experiență. În cadrul unor seminarii raionale, bibliotecile raionale Slobozia, Giurgiu și Răcari (regiunea București) au organizat vizite la G.A.C. și expuneri privind planul de producție și organizarea acestora, urmate de manifestări de masă model la bibliotecile fruntașe pe regiune. Pentru popularizarea experienței pozitive, Comitetul de Cultură și Artă al regiunii București a organizat în prezența a peste 150 de bibliotecari și specialiști din agricultură — o consfătuire pe tema *Munca cu cartea în sprijinul întăririi economico-organizatorice și dezvoltării G.A.C.*, care de asemenea a fost urmată de activități model la bibliotecile comunale. Biblioteca raională Cîmpulung (regiunea Suceava) a organizat, în comuna Pojorita și Vama, consfătuiri cu cititorii asupra cărților *Căile de sporire a producției de lapte pe cap de vacă furajată și Creșterea oilor cu lînă fină și semi-fină*, care apoi au fost popularizate în celelalte comune.

Și în Regiunea Ploiești seminariile raionale au fost însoțite de interesante aplicații practice. Astfel, bibliotecarii din raionul Rm. Sărat au participat la convorbirea din comuna Puiesti pe tema *Vitele comoara G.A.C.* — cei din raionul Buzău la convorbirea *G.A.C. — izvor de belșug și bunăstare* (ținută în comuna Costești), iar bibliotecarii din raionul Cîmpina la convorbirea *Vitele comoara G.A.C.*, organizată în comuna Filipești de Tîrg. Pe aceeași temă au avut loc convorbiri pentru bibliotecarii din raioanele Mizil și Ploiești, în comunele Conduratu și, respectiv, Beceni. Bibliotecarii din raioanele Ploiești și Tîrgoviște au mai participat și la acțiuni model organizate pe tema *Cultură îngrijită, recoltă sporită*.

De asemenea, se semnalează unele manifestări interesante pentru popularizarea cărții de literatură beletristică. Colaborarea cu căminele culturale și casele de cultură a permis îmbinarea acțiunilor specifice popularizării cărții cu programe artistice atrăgătoare, care au asigurat și un conținut educativ mai înalt. Multe acțiuni, ca simpozioane literare, montaje muzical-literare, au avut ca teme: *Figuri de comuniști oglinzite în literatură*, *Pagini din trecutul glorios de luptă al partidului*, *Poezii noastre cîntă și slăvesc partidul*, *Pagini despre viața nouă a țărânilor noastre* etc. au contribuit la educarea oamenilor muncii, la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste. Obiectul acțiunilor de popularizare l-au constituit romanele și reportajele literare despre viața nouă a satului ca: *Șoseaua*

milionarilor de P. Vintilă, *Drum deschis* de Șerban Nedelcu, *Victoria de la Oltenia* de Paul Anghel, *Front fără tranșee* de P. Sălcudeanu, *Dobrogea în marș*, *Asalt în țara stufului* etc.

Cu toate acestea, la analizele etapei concursului, puțini bibliotecari au relatat despre realizările obținute în domeniul propagandei și circulației cărții de literatură beletristică. Ponderea ce o ocupă acest gen de literatură în ansamblul activității bibliotecare și rolul ei educativ cer și preocupări convenite pentru îndrumarea lecturii și organizarea propagandei cărții și în această direcție.

Rezultatele pozitive înregistrate în multe regiuni sînt și o urmare a condițiilor materiale create de sfaturile populare regionale, raionale și comunale. Așa, de pildă, Comitetul executiv al Sfatului popular regional Oltenia a inițiat înființarea în acest an a 50 de biblioteci comunale cu cadre salarizate, iar comitele executive ale raioanelor Săveni și Dorohoi au asigurat încadrarea tuturor bibliotecilor din centrele de comună cu bibliotecari salariați.

Comitetul executiv al Sfatului Popular al Regiunii Iași a aprobat contractarea de mobilier special pentru raftul liber în valoare de peste 500.000 de lei; în aceeași măsură a existat o preocupare permanentă pentru completarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor.

Se relevă, de asemenea, acțiunile comitetelor executive regionale Iași, Suceava, Galați, Dobrogea, ale comitetelor executive raionale Focșani, Bujoru, Brăila, Tecuci, Panciu (regiunea Galați), ale multor sfaturi populare comunale ca cele din Pirtești de Jos, Vicovul de Sus, Cîndești (regiunea Suceava), Isaccea, Mireea Voda, Cobadin, Topalu (regiunea Dobrogea) etc., pentru îmbunătățirea condițiilor materiale, dotării cu mobilier, sporirea fondurilor de procurare a cărților. Numeroase gospodării agricole colective din regiunea Dobrogea au asigurat îmbogățirea fondurilor de cărți din bibliotecă.

După cum se vede, comitele regionale de cultură și artă și-au însușit recomandarea Regulamentului concursului, cu privire la „îmbunătățirea continuă a conținutului muncii cu cartea și asigurarea condițiilor materiale optime pentru desfășurarea activității bibliotecilor”. Aceași preocupare se constată și la majoritatea comitetelor raionale de cultură și artă.

În regiunea Ploiești, de pildă, majoritatea comitetelor de cultură și artă au privit concursul cu multă seriozitate, iar în mod deosebit Comitetul de cultură și artă din raionul Rimnicu Sărat, care s-a preocupat de conducerea muncii cu cartea, asigurînd condiții tot mai bune de muncă bibliotecilor. Comitele executive ale sfaturilor populare comunale: Posești, Ciocani, Boldu, Sihlea, Obidiți, Timboești, Dărmănești, Păulești și Slănic urmăresc îndeaproape activitatea bibliotecilor, luînd și măsuri pentru îmbunătă-

țirea continuă a muncii lor. Mai sînt însă unele organe locale care au considerat că concursul privește numai bibliotecile și că analiza acestuia nu este și o analiză a activității lor. Comisiile raionale de concurs din Oltenița, Titu, Drăgănești-Vlașca și Slobozia (regiunea București) nu și-au făcut simțită prezența nici ocazia declanșării concursului și nici la analiză. Ca urmare, mulți bibliotecari nu au participat la aceste analize. Comisia regională de concurs din regiunea Suceava nu s-a ocupat de organizarea analizei concursului pe raioane, lăsînd totul în seama bibliotecii regionale, care nu a putut cuprinde decît 4 din cele 8 raioane.

Din activitatea bibliotecilor în primul semestru s-a desprins concluzia că, pe linia popularizării cărții, a îndrumării lecturii cititorilor, multe biblioteci au cîștigat o bogată experiență, subordonînd întreaga lor activitate sarcinilor politice, economice și cultural-educative care stau în fața raioanelor și comunelor.

Inregistrăm ca un fapt pozitiv acela că bibliotecarii, preocupați de obiectivele principale care stau în fața comunelor unde își desfășoară activitatea, studiază cu atenție și cunosc planurile de producție ale gospodăriilor agricole colective, problemele întăririi lor economice și organizatorice. Mai ales, în direcția propagandei cărții agrozootehnice ei și-au îndreptat principala atenție spre cei care pot beneficia cel mai mult de foloasele lecturii acestor cărți.

Mai mult ca în anul precedent, bibliotecarii de la sate au avut la dispoziție materiale metodice elaborate de către bibliotecile regionale și raionale, primind astfel un sprijin substanțial în organizarea unor acțiuni variate pentru popularizarea cărții agrozootehnice. Prin editarea de către bibliotecile regionale a buletinelor informative, ei au putut să cunoască, în unele regiuni destul de operativ, modul cum se desfășoară activitatea cu cartea în bibliotecile din regiune. Schimbul de buletine informative, efectuat de bibliotecile regionale, a oferit posibilitatea cunoașterii metodelor folosite și de bibliotecarii din alte regiuni și a stimulat generarea și dezvoltarea spiritului de întrecere în cadrul concursului.

În activitatea bibliotecilor s-au înrădăcinat forme mai atractive de popularizare a cărților din domenii diferite. Se acordă din ce în ce mai multă importanță îndrumării individuale a lecturii cititorilor; s-a încheiat și s-a răspîndit ca metodă de cunoaștere și îndrumare a lecturii cititorilor fișierul pe brigăzi, iar prin lărgirea accesului liber la raft se deschide calea spre o apropiere tot mai mare a cititorilor de bogăția spirituală a cărților.

În bibliotecile regionale se conturează într-o formă organizată secțiile agrotehnice și

lărgirea împrumutului prin poștă pentru specialiștii din agricultură. Deși materialele de analiză s-au ocupat puțin de această problemă, faptele ne arată că există o experiență valoroasă a bibliotecilor în organizarea și desfășurarea propagandei tehnice în cadrul întreprinderilor și în acordarea unui ajutor metodic bibliotecilor sindicale.

Preocupate de îmbunătățirea continuă a muncii cu cartea, comitetele de cultură și artă regionale și raionale acordă o grijă sporită acestui sector important al muncii culturale. Aceasta se oglindește în creșterea indicilor de activitate a bibliotecilor în majoritatea raioanelor. Numărul raioanelor cu unități bibliotecare slabe este sensibil mai mic decît în concursul anterior. Față de aceste unități va trebui acordată și în continuare o grijă deosebită pentru lichidarea lipsurilor existente și ridicarea muncii pe o treaptă înaltă.

În activitatea unor bibliotecari se remarcă tendința de a privi în mod unilateral realizarea sarcinilor cultural-educative ale bibliotecii. Aceasta se reflectă atît în componența cărților difuzate cît și în insuficiența atenție acordată diferitelor categorii de cititori. Atenția principală în munca cu cartea trebuie acordată în continuare popularizării literaturii care ajută la însușirea cunoștințelor politice, profesionale, tehnice, științifice, ale cititorilor. Nu trebuie însă neglijată formarea deprinderilor estetice, folosirea comorilor literaturii beletristice pentru formarea unor cititori cu o cultură multilaterală, oameni ai societății socialiste. De asemenea, acordînd importanța cuvenită propagandei cărții în rîndurile populației active, pentru a ajuta la realizarea sarcinilor construcției socialiste, trebuie să dăm atenție îndrumării lecturii tineretului și copiilor, colaborînd în această direcție cu organizațiile U.T.M. și școala.

Perioada care a mai rămas pînă la încheierea concursului trebuie să asigure consolidarea succeselor obținute pînă acum și să dea prilej de concentrare a forțelor pentru ridicarea bibliotecilor rămase în urmă la nivelul unităților cu activitate bună.

Cu ocazia analizelor, comitetele de cultură și artă regionale și-au elaborat planuri de măsuri, judicios concepute, menite să orienteze activitatea bibliotecilor în următoarea etapă a concursului. S-a subliniat cu acest prilej necesitatea îndreptării mai departe a eforturilor spre îmbunătățirea conținutului muncii cu cartea, legării ei mai strîns de problemele producției. Pretutindeni au fost prevăzute măsuri pentru sprijinirea și îndrumarea raioanelor cu o activitate mai slabă.

Compararea rezultatelor prilejuită de această analiză, au făcut ca bibliotecarii să evalueze mai precis stadiul muncii lor, să pornească cu un nou imbold spre noi realizări.

COMPLETAREA FONDULUI BIBLIOTECILOR CU CĂRȚI AGROZOOtehNICE

În continuarea anchetei întreprinse de redacție, publicăm interviul luat în comuna Virfu-Cimpului, raionul Dorohoi, tovarășilor Ioan C. Irimia, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular comunal, Vasile Păvilcu, secretar și Ilie Turcan, directorul școlii elementare, cit și materialul de analiză a muncii depuse de biblioteca regională Bacău în vederea asigurării bibliotecilor comunale și sătești cu publicații agrotehnice necesare colectivităților :

Sugestii bine chibzuite

În comuna Virfu-Cimpului, raionul Dorohoi, mulți colectiviști au ținut să-și spună părerea despre cărți, mai cu seamă despre cărțile agrozootehnice, arătându-și dorința de a găsi în bibliotecă tot ceea ce i-ar putea ajuta să lucreze mai bine, să întărească și să dezvolte fiecare sector al gospodăriei colective. Am desprins astfel că oamenii se interesează de soarta bibliotecii comunale, apreciază folosul acesteia pentru munca și educația lor, se gândesc ce ar trebui întreprins pentru îmbunătățirea fondului de publicații.

Cum era și firesc, discuția a început la bibliotecă, prelungindu-se apoi la Sfatul popular și la școală. Tovarășii Ioan C. Irimia, președintele Comitetului executiv și Vasile Păvilcu, secretar, n-au așteptat să le punem întrebări, ci au intrat direct în temă :

— Părerea noastră este că numărul cititorilor care consultă publicații agrozootehnice depinde, între altele, de actualitatea și de accesibilitatea acestora, de utilitatea lor practică într-o anumită zonă agricolă și — ni se pare esențial — de numărul exemplarelor acelor cărți care sînt solicitate cu precădere într-o localitate.

— Vă rog să dezvoltați puțin, tovarășe Irimia, ceea ce ați spus pînă aici.

— Voiam tocmai să arăt că broșurile agrotehnice ar trebui să țină seama cit mai mult de natura solului, de compoziția lui chimică, de zona climaterică și de o serie întreagă de alți asemenea factori. Este știut, spre pildă, că recomandările pentru cultura acloarași plante în pămînt nisipos și cernoziom diferă. Nu în orice terenuri pot fi utilizate cu rezultate scontate metodele descrise în unele broșuri despre cultivarea „porumbului 5000“, dacă aceste broșuri nu iau în considerare tocmai caracteristicile solului pe care lucrăm. Este înțeles că procedeele aplicate în comuna noastră

nu pot fi identice cu cele aplicate, să spunem, în Bărăgan.

— Aș vrea să completez această idee cu un exemplu — interveni tovarășul Vasile Păvilcu. Broșura despre obținerea de mari recolte la sfecla de zahăr, aflată în biblioteca comunală insistă asupra organizării muncii, arăturilor adînci, îngrășămintelor etc., dar nu precizează, bunăoară, ce îngrășămintă putem aplica noi, în condițiile în care solul din raza gospodăriei colective nu prezintă caracteristici identice, iar fertilitatea diferă. Altfel — și vă rog să scrieți aceasta — colectivității din Virfu-Cimpului sînt tot atît de harnici și de dormici să sporească producția și productivitatea muncii ca și colectivității din alte sate ale țării. Ei au însă nevoie de cărți care să-i învețe cum să muncească mai bine aici, în gospodăria colectivă.

— Dacă, în unele publicații agrotehnice, pămîntul e considerat în aceeași categorie de fertilitate — precizează tovarășul Irimia — fără a se urmări detaliile de fiziologie a solului și a se recomanda, în funcție de aceasta, metodele cele mai noi și mai corespunzătoare de sporire a producției, oamenii se vor întreba, pe drept cuvînt, cum pot folosi aceste cărți.

— Tovarășe președinte, cine credeți că ar trebui să țină seama de acest lucru ?

— După părerea mea, Editura agro-silvică în ceea ce privește conținutul cărților, bibliotecile regionale și raională pentru repartizarea lor și, bineînțeles, tovarășa bibliotecară din comună pentru recomandarea lor la cititori. Acum, după încheierea colectivizării, țărănimea colectivă manifestă un interes deosebit față de cartea agricolă. Dorim cărți bune, potrivite la specificul nostru și din toate domeniile muncii în G.A.C.

— Care-i situația cărții agrozootehnice la biblioteca comunală ?

— Avem la îndemână o serie de lucrări bune — arată tovarășul Vasile Păvilcu — dar, din păcate, numărul lor este mai redus decât al broșurilor depășite ca problematică. Se resimte lipsa unor publicații noi de nivel mediu. De exemplu, în comună se construiesc acum grajduri, saivane, pătule etc. Pentru normarea muncii colectivizatorilor, am folosit lucrarea *Norme de lucru în construcții pentru gospodăriile agricole colective*. Normativul este foarte bun și cuprinzător, însă fără o anexă care să explice diverși termeni nu poate fi folosit de toată lumea. Al doilea aspect: în întreaga gospodărie, se află un singur exemplar din această lucrare și greu reușește să o obții. Este necesară tipărirea unor normative pe brigăzi, de formatul carnetelor de buzunar, ușor de folosit și purtat, care să stea la îndemâna fiecărui brigadier.

— Vreau să adaug câteva cuvinte la cele spuse de tovarășul secretar.

— Puteti să vă referiți și la publicații din alte domenii, tovarășe Irimia.

— Mă gândesc la cărțile destinate formării și dezvoltării conștiinței noi, socialiste a colectivizatorilor. Ei doresc lucrări noi nu numai despre cultivarea pământului, ci și despre oameni, despre felul cum luptă și izbîndesc colectivizării, cum își întăresc gospodăria, cum își transformă modul de a gândi și acționa. Asemenea cărți avem iarăși puține, față de cerințe. Lucrările de nivel superior sînt bune și își au rostul lor; pentru marea masă a colectivizatorilor propunem însă tipărirea a cît mai multe lucrări accesibile și cu miez, care să atragă prin stil și formă.

— Cum stă biblioteca comunală în această privință? Tovarășul Păvilcu ce părere are?

— Există aici, într-adevăr, lucrări despre foarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii din agricultură, dar, în majoritatea lor scrise la un nivel inaccesibil. După cum vedeți, situația seamănă oarecum cu cea a cărților agrozootehnice. Or, colectivizării cer, pentru început, cărți de literatură care să explice, pe înțeles și clar, fără generalități, fenomenele noi, succesele dobîndite astăzi de satul socialist. Avem scriitori valoroși; ei ar trebui să țină seama că lumea satelor învață acum un nou alfabet de viață. Și apoi, se pare, că nu toți au cercetat viața nouă a satelor noastre după încheierea colectivizării. Din această cauză au și apărut încă prea puține lucrări beletristice despre munca însuflețită a colectivizatorilor, despre mersul lor hotărît înainte.

— Ce aveți de spus, tovarășe președinte, în legătură cu activitatea bibliotecii comunale?

— Am lăsat intenționat biblioteca și biblioteca mai la urmă. Ne pare rău că în această problemă nu stăm de loc bine. Noi îi invidiem pe colectivizării din Bucecea și Zvoriștea, care au bibliotecari bine pregătiți, îndrăgostiți de cărți și de meseria lor. Colectivizării din comuna noastră se întrebă, pe bună dreptate, de ce nu găsește în biblioteca comunală nici un exemplar din lucrările: *Consolidarea gospodăriilor colective — temelia producțiilor mari și a bunăstării colectivizatorilor*; *Dezvoltarea multilaterală și îmbinarea ramurilor de producții în gospodăriile agricole colective*; *Ingrășămintele și recolta* și alte cărți scrise pentru ei. Biblioteca nu a analizat fondul de cărți, nu stă de vorbă cu oamenii, ca să afle ce vor să citească și astfel nu ajută colectura și biblioteca regională la repartizarea mai organizată a publicațiilor în bibliotecă. Așa se explică golurile din fondul bibliotecii noastre, lipsa unor lucrări agricole ca cele pe care le-am amintit adineaori, editate în mari tiraje. În schimb, se găsește aici unele cărți nepotrivite preocupărilor noastre și, în plus, la nivel înalt.

— Am ruga să ne dați câteva exemple.

— Am să dau unul singur, cu toate că există și altele tot atît de semnificative, adauga tovarășul Vasile Păvilcu.

— Despre ce e vorba anume?

— Uitați-vă. În timp ce o serie de lucrări agrotehnice tipărite anul acesta lipsesc complet, cititorul găsește la bibliotecă voluminoasă lucrare pentru uzul inginerilor silvici intitulată: *Tabele dendrometrice*. Nimeni nu contestă utilitatea unui astfel de tratat, acolo însă unde își poate avea cititori, nicidcum în comuna noastră, unde nu există nici un inginer silvic. Dealtfel, și biblioteca ne-a confirmat că nimeni nu i-a cerut această carte. Cu cei 42 de lei, cit s-a plătit pentru achiziționarea acestui tratat, puteau fi cumpărate 60 de exemplare din broșura *Îmbunătățirea diferitelor tipuri de soluri* sau 105 exemplare din broșura *Fondul de bază (indivizibil) — temelia dezvoltării gospodăriilor agricole colective*. Biblioteca noastră nu are nici un exemplar din aceste două cărți și ele ne sînt de mare trebuință.

— Calculul poate fi făcut și în alt chip — completează tovarășul Ioan C. Irimia — Cu cei 42 de lei puteau fi cumpărate deodată cite 10 exemplare din lucrările: *Ingrășămintele și recolta*, *Semănatul și lucrările de îngrijire la cultura porumbului dublu hibrid*, *Arături adinci*, *Creșterea bovinelor în gospodăria colectivă* și *Cultura plantelor pentru siloz*, iar cîștigul pentru cititori și bibliotecă ar fi fost, evident, mare. Poate că bibliotecarii ar trebui să studieze mai bine

necesitățile de carte ale țăranilor colectivști, pentru a se asigura repartizarea cât mai aproape de cerințe a publicațiilor din acest domeniu.

— Ce considerați că ar putea întreprinde bibliotecara din comună?

— Dacă există interes, poate ajuta mult acțiunea de completare cu cărți agrotehnice a fondului bibliotecii noastre. În primul rând s-ar cere să popularizeze organizat și serios, printre colectivști, cărțile agrozotehnice intrate la tipar, iar în al doilea să culegă propunerile lor și să le comunice colectivității și bibliotecii regionale. Aceasta ar ajuta la întocmirea comenzilor pe baze mai precise, la evitarea dubielilor.

Noi v-am sfătui să vedeți și biblioteca școlii. Cadrele didactice sînt de asemenea interesate în problema pe care am discutat-o aici. Este, de fapt, o singură problemă, cu mai multe laturi, care preocupă întreaga noastră comună.

★

La biblioteca școlară din Virfu-Cîmpului, discuția a fost tot atît de rodnică.

— Ne-am preocupat și pînă acum de asigurarea bibliotecii noastre cu cărți agrozotehnice — ne spune tovarășul Ilie Turcan, directorul școlii —. Ca și în anul trecut, vom avea suficiente manuale în toamnă, dar numai atît nu ajunge. Acum trebuie asigurat un complex de măsuri pedagogice destinate a ajuta pregătirea temeinică a elevilor în strînsă legătură cu experiența înaintați, cu progresele științei agricole, a le forma gustul și mîndria pentru viitoarea meserie de lucrători în agricultură.

— Vă referiți, deci, la o serie de alte materiale necesare copiilor.

— Pe lângă manuale, ar fi nevoie de multe lucrări ajutătoare, care să dezvolte cunoștințele agricole predate elevilor. Aceste lucrări ar trebui alecătuite cît mai atractiv, eventual sub formă de povestiri, întîmplări, descrieri de excursii etc., prin intermediul cărora să fie popularizate o serie de cunoștințe agricole, urmărindu-se, în același timp, latura educativă. Astfel de lucrări lipsesc din bibliotecile școlilor și din bibliotecile publice. O mare eficacitate și influență ar avea popularizarea exemplelor frunțașilor recoltelor bogate din regiune și din țară, sub forma unor povestiri însoțite de ilustrații de la locul lor de muncă. Poate că ar fi nimerită editarea și în domeniul agricol a unei colecții în genul colecției *Știința învinge* și a cît mai multe

ulegeri de piese de teatru într-un act cu subiecte din viața nouă a satului socialist, în genul ulegerii: *Teatrul pentru pionieri*.

— Ce propuneri aveți în legătură cu materialele care vor fi tipărite pentru elevi?

Am propune ca aceste materiale să fie expuse la nivelul corespunzător și cît mai atractiv, să conțină numeroase planșe și ilustrații, cît se poate de clare și de mărite. Adesea, elevii ne întrebau ce unele sînt reproduse în cutare figură din manualul de cunoștințe agricole, dar nici noi nu puteam desluși întotdeauna conturul neclar al unor imagini. În sfîrșit, unele dintre volume se deteriorează mai devreme, din cauza legării lor neglijente. Editurile ar trebui să ia în considerare și acest aspect. Sugerăm revistei „Călușa bibliotecarului” să publice cîteva articole care să indice bibliotecarilor procedee de restaurare a cărților cu mijloace locale și operativ, fără a mai recurge de fiecare dată la ajutorul atelierelor de legătorie.

— Am vrea să vă referiți și la lucrările de care ar avea nevoie cadrele didactice.

— În bibliotecile școlare și comunale, nu există încă lucrări de specialitate pentru documentarea cadrelor didactice care predau obiectul „Agricultura”, astfel că acestea trebuie să se descurce singure și, bineînțeles, mai anevoios. În plus, pentru a putea dirija competent practica sistematică a elevilor în gospodăriile agricole colective, care în anul viitor va fi extinsă, avem nevoie de lucrări și la acest capitol. Altfel, se poate întîmpla ca fiecare cadru didactic să dea o interpretare proprie acestei practici, să-i imprime uneori un caracter general, iar elevii să învețe aceleași operații cunoscute (altoire, prășit etc.), fără a parcurge toate fazele producției agricole care se succed în cursul unui an. Ni se pare indicat ca bibliotecile comunale să deservească și cadrele didactice cu lucrări de specialitate procurate pe calea împrumutului interbibliotecar, iar Biblioteca Centrală de Stat, bibliotecile regionale și raionale să elaboreze o serie de materiale metodice referitoare la organizarea în școli a unor acțiuni de masă cu cartea agrozotehnică, atît de către biblioteca școlară cît și în colaborare cu biblioteca comună. Într-o altă ordine de idei, ar fi bine să se acorde din urmă posedă un număr mai bogat de lucrări agrozotehnice, ar putea organiza în școală o bibliotecă mobilă, care să cuprindă cele mai potrivite cărți din acest domeniu pentru elevi.

Nicolae RAUȘ

Preocupările bibliotecii regionale Bacău

Desfășurarea unei activități fructuoase cu caretea în sprijinul întăririi agriculturii socialiste, popularizarea celor mai valoroase succese dobândite de gospodăriile colective, a metodelor noi recomandate în cărțile agrozootehnice pentru obținerea unor producții sporite la hectar — sint obiective deosebit de însemnate care stau în fața bibliotecilor de la sate. Dar pentru ca bibliotecarul să se achite în mod conștiincios de sarcinile ce-i revin în această privință, se cere ca, pe lângă pricepere și dragoste de muncă, să posede și instrumentele necesare — cărți bune — în cazul de față cărți agrozootehnice.

Preocupată de a pune la îndemina colectivizatorilor publicațiile agrozootehnice corespunzătoare, de a înlătura defectivitățile care au existat în completarea fondurilor bibliotecilor comunale și sătești, Biblioteca regională Bacău a luat o serie de măsuri menite să asigure o aprovizionare judicioasă, potrivit specificului fiecărei comune. Încă din vara anului 1961, un colectiv de bibliotecari — din care fac parte, între alții, șefii serviciilor de catalogare, al serviciului metodice și șeful secției de documentare tehnică și științifică — au lucrat, pe baza cunoașterii specificului comunelor din regiune, la întocmirea planului de achiziții pe anul 1962. Proiectul de plan a fost discutat cu ingineri de specialitate de la Statul popular regional Bacău, Casa agronomului, cu C.L.D.C. regional și alți factori competenți. După definitivarea planului cu C.L.D.C. și, respectiv cu Editura agro-silvică (care se pare că nu a înțeles să satisfacă în întregime cerințele noastre), am stabilit concret destinația fiecărui titlu, în funcție de specificul economic al comunelor din regiune.

La baza planului de completare a fondurilor bibliotecilor comunale și sătești cu publicații agrozootehnice au stat următorii factori:

- sarcinile economice și politice ce revin regiunii noastre în cadrul planului de perspectivă;

- dezvoltarea și consolidarea ramurilor agrozootehnice mai importante specifice unităților agricole din regiune;

- creșterea numărului de cititori din mediul sătesc și a cărților agrozootehnice consultate;

- eliminarea golurilor create în fondul de cărți al bibliotecilor comunale și sătești, din cauza neurmării unei aprovizionări curente și judicioase în anii precedenți;

- împropățarea fondului agrozootehnic cu lucrări noi, pentru a putea înlocui pe cele care au răspuns în totalitate problemelor actuale ridicate de agricultura socialistă;

- asigurarea unei documentări corespunzătoare a specialiștilor din agricultură prin în-

ființarea unui centru de documentare în cadrul bibliotecii regionale.

Cu ajutorul I.D.T., în anul 1962, biblioteca regională a întocmit un plan de achiziționare a publicațiilor agrozootehnice pentru toate bibliotecile comunale și raionale, în funcție de nivelul lucrărilor și de specificul economic al fiecărei localități. Completarea fondului bibliotecilor comunale și sătești cu lucrări apărute în Editura agro-silvică s-a făcut astfel cu mai multă operativitate și competență. În planul de achiziții pe acest an nu am limitat fondurile destinate aprovizionării cu lucrări agrozootehnice, ceea ce ne-a dat posibilitatea să suplimentăm planul de achiziții, ori de câte ori a fost nevoie, (publicații care inițial nu fuseseră prevăzute). Întrucât sumele pentru procurarea cărților sint centralizate la regiune (ceea ce creează posibilitatea unei aprovizionări controlate și judicioase) un colectiv al bibliotecii regionale, condus de bibliotecarul șef (care este și șeful secției tehnice și de propagandă agricolă) urmărește atât aprovizionarea, cât și repartizarea la unitățile din regiune a fiecărui titlu apărut la Editura agro-silvică. S-a stabilit împreună cu C.L.D.C. regional, ca nici un titlu de carte, indiferent de domeniu, să nu plece în regiune decît pe baza repartiției date de biblioteca regională. Am introdus și o evidență a repartiției titlurilor de cărți către toate unitățile, ceea ce ne dă posibilitatea să asigurăm o repartizare proporțională, în funcție de numărul bibliotecilor, iar pe de altă parte să înlăturăm posibilitatea trimerii repetate a unui titlu la aceeași unitate, în dauna altora. În felul acesta, am reușit să evităm pericolul de a ține rafturile bibliotecilor din regiune cu cărți la voia întâmplării, numai de dragul de a cheltui sumele alocate în buget.

Desigur, rezultatele pozitive în această direcție se datoresc, totodată, înțelegerii și sprijinului pe care l-am găsit la Colectura regională, noul sistem de muncă în domeniul repartiției cărților la unități cerind eforturi sporite și din partea lucrătorilor acestei instituții, — răsplătite prin zeci de scrisori în care bibliotecarii își exprimau satisfacția de a fi primiti cărți folositoare cititorilor.

Noul sistem de urmărire și repartiție a cărților dă rezultate și datorită faptului că de această problemă se ocupă permanent aceiași lucrători; ei cunosc bine regiunea și au o experiență îndelungată.

Dar numai aceste măsuri, cît și consultarea periodică a specialiștilor n-ar fi fost suficiente. De aceea, biblioteca regională a hotărît să se documenteze temeinic asupra principalelor preocupări și ramuri de producție existente și de perspectivă ale G.A.C. din regiune. În primul rînd, a fost întocmit fișierul gospodăriilor agricole colective, cuprinzînd între altele, următoarele rubrici: sectoarele de producție caracteristice, planurile de producție, principalele culturi și preocupări de muncă ale colectivizatorilor.

Această documentație ne ajută în repartizarea unor lucrări. Cu sprijinul sfatului popular regional, ne-am documentat și asupra specificului fiecărei comune în parte, pentru a nu trimite publicații despre plantele care nu se cultivă în anumite comune. La prima vedere, s-a părea că repartizarea rațională a cărților nu ar presupune o documentare temeinică asupra specificului fiecărei comune. Din constatările noastre, întărite în urma acestei documentații, a rezultat că lucrurile nu stau tocmai așa. Iată un exemplu: broșurile despre cultura cartofului pot fi trimise în toate comunele de șes, fără să greșim, deoarece în majoritatea acestora, se cultivă această plantă. Sint, însă, unele raioane unde cultivarea cartofului reprezintă preocuparea de căpetenie a colectivităților. Aici trebuie trimise, deci, un număr mult mai mare de lucrări din acest domeniu. Iată de ce, în documentația noastră am pus un mare accent pe specificul fiecărei comune și, în funcție de acest specific, trimitem din același titlu numărul necesar de exemplare. Așa ne-am orientat bunăoară când am repartizat lucrarea *Cum să înființăm și să gospodărim iazuri și eleștee*. Fără îndoială că această carte ar fi folosită pentru unii cititori în vederea rezolvării unor sarcini de viitor, dar ele sînt mult mai necesare acolo unde gospodăriile colective au iazuri și eleștee proprii sau dispun de condiții pentru a le amenaja.

Paralel cu grija pentru o aprovizionare judicioasă cu cărți agrotehnice, ne-am ocupat și de expedierea operativă a acestora la unitățile din regiune. Metoda trimerii periodice a publicațiilor la biblioteci și mai cu seamă a cărților care se referă la diferite campanii agricole a fost abandonată, chiar dacă noua formulă necesită unele cheltuieli suplimentare — cărțile fiind expediate imediat după sosirea lor la lectură. Astfel, în trimestrele I și al II-lea ale acestui an, în bibliotecile din regiune au intrat 47 de titluri din Editura agro-silvică dintre care 25 au ajuns și în bibliotecile comunale și satești. Dintre lucrările apărute în Editura politică privind viața nouă a satelor, întărirea gospodăriilor colective, un număr de 24 de titluri au fost expediate la bibliotecile comunale și satești. Casetă *Mica bibliotecă agricolă* ne-a sosit într-un timp îmbucurător de scurt de la apariție și în cantități suficiente. Exemplarele au fost trimise de urgență la toate bibliotecile comunale, filiale și satești, fiind însoțite de o scrisoare metodică cuprinzând indicațiile necesare popularizării lor și organizării diferitelor acțiuni cu cartea agrotehnică la locul de muncă al colectivităților. Mai menționăm faptul că, în perioada 1 octombrie 1961 — 30 iunie 1962, la bibliotecile din regiune au fost trimise cărți agrozootehnice de 26 de ori, totalizând 90 de titluri.

Dacă, în general, fondul de cărți agrotehnice este bogat ca număr (deși unele publi-

cații nu corespund necesităților actuale ale colectivităților), o deficiență și mai mare se observă în tematica acestui fond. Considerăm că, după încheierea colectivizării agriculturii, Editura agro-silvică nu a luat măsuri suficiente pentru a veni mai operativ în sprijinul gospodăriilor agricole colective, al țăranilor colectivști. Din fondul bibliotecilor, lipsese lucrări de economie agrară, lucrări în sprijinul brigadierilor, șefilor de echipă, socotitorilor. Aceste lipsuri apar și mai evidente dacă analizăm, fie și sumar, titlurile apărute și tirajul lor. Stabilirea de tiraje care să corespundă pe deplin cerințelor actuale ale agriculturii socialiste duce la satisfacerea nevoilor de carte ale oamenilor muncii.

Dăm, mai jos, câteva titluri de publicații care, din cauza tirajului mic, au ajuns în cantități insuficiente în regiunea noastră:

	Tiraj	Ex. primite
<i>Cultura legumelor</i>	3.150	25
<i>Creșterea animalelor</i>	10.000	200
<i>Căile de sporire a producției agricole</i>	18.000	100
<i>Întărirea gospodăriilor agricole colective-sar-cină principală</i>	50.180	300
<i>Păstrarea și prelucrarea fructelor și legumelor</i>	2.120	5

Din lucrările referitoare la viața nouă a colectivităților apărute în Editura tincretului și Editura pentru literatură, am primit de asemenea cantități insuficiente, ceea ce ne-a împiedicat să satisfacem cerințele cititorilor de pe cuprinsul regiunii. Dăm câteva exemple:

	Tiraj	Ex. primite
<i>Marea de aur</i>	20.145	330
<i>A venit primăvara</i>	17.160	60
<i>Aprilie, cînd crește iarba</i>	12.145	130
<i>Dobrogea în marș</i>	12.210	90
<i>Victoria de la Olina</i>	15.145	220

Dacă înmulțim numărul exemplarelor unei lucrări trimise în regiunea Bacău, de pildă ale lucrării *Victoria de la Olina*, cu numărul regiunilor, rezultă un total de numai 3740 de exemplare, restul de 11.405 exemplare fiind trimise în librării.

Se pune întrebarea: care e rațiunea unei astfel de repartizări a publicațiilor la instituțiile destinate folosirii colective a cărților?

Propunem o mai bună studiere a acestei probleme de către editurile de resort și factorii care răspund pe plan central de repartizarea cărților în regiuni.

BIBLIOTECĂ BUNĂ- COLECTIVIȘTI PRICEPUȚI- RECOLTE BOGATE!

Nu de mult, un pictor din Tg. Mureș s-a prezentat la biblioteca regională, cerându-ne o lucrare din domeniul artei plastice. La plecare, trecând prin secția tehnică și agricolă a bibliotecii noastre, privirea lui s-a oprit asupra unui cititor cu înfățișare deosebită. În fața mesei de împrumut stătea un țăran care cerceta cu mare atenție cartea ce ținea în mână. Înaintea lui se afla un teanc de cărți și bibliotecarul îi aducea întruna ca să aibă din ce să-și aleagă. Impresionat vizibil și inspirat, pictorul a schițat pe loc această „temă”...

Acest cititor vine descori la secția agricolă a bibliotecii regionale, petrecând câte o jumătate de oră în mijlocul cărților, alegându-și de obicei lucrări agrotehnice și pentru vizita sa viitoare. Il cheamă Arcadie Nagy și locuiește în comuna Panet, la o depărtare

de 20 km. de Tg. Mureș. El nu este singurul cititor de la țară, al bibliotecii regionale și chiar din comuna Panet sînt încă mulți cei cari îi urmează exemplul.

Exemplul viu al lui Arcadie Nagy și al tovarășilor săi dovedește cât de fructuoasă poate să fie activitatea bine orientată a unei bibliotecii comunale. De aceea socot că este util să vorbesc despre activitatea, metodele de muncă și rezultatele obținute de biblioteca comunală Panet, mai ales în ceea ce privește ridicarea nivelului de cunoștințe al colectivităților.

Biblioteca din Panet a contribuit simțitor ca Arcadie Nagy și alți colectiviști din comună să simtă nevoia de a veni la oraș pentru a împrumuta cărți de la biblioteca regională. Biblioteca comunală le-a trezit interesul pentru lectură, izbutind ca membrii gospodăriei colective să îndrăgească cartea, convingându-i că fără cunoștințe politice, ideologice și profesionale, fără o cultură generală nu se poate construi socialismul, iar prin însușirea și aplicarea cerceririlor științei, a cunoștințelor multilaterale, viața poporului va fi mai frumoasă, mai îmbelșugată. La această concluzie a ajuns și Alexandru Gál, șeful brigăzii legumicole din gospodăria „Drumul socialismului” din comuna Panet. De cîțiva ani, el este cel mai destoinic cititor al bibliotecii, studiază cu pasiune cărțile agrotehnice, are o bibliotecă personală cu peste 50 volume, iar în comună este apreciat ca un bun cunoscător al problemelor agriculturii. Datorită acestui fapt a devenit atât de tînăr (la 22 ani) șeful unuia dintre sectoarele cele mai rentabile ale gospodăriei colective. Alexandru Gál se preocupă și de lărgirea cunoștințelor membrilor brigăzii legumicole. Nu de mult a împrumutat din bibliotecă 17 broșuri de specialitate, pentru a le distribui spre lectură membrilor brigăzii sale.

Ce influență a avut îmbogățirea cunoștințelor colectiviștilor, asupra rezultatelor obținute de gospodărie? Iată două exemple:

În acest an, sectorul legumicol a predat statului 14.000 kg castraveți recoltați doar de pe o suprafață de 1800 m², 7000 bucăți

ardei iute de pe o suprafață de 500 m². În decurs de 2 luni, acest sector a adus gospodăriei colective un venit de 150.000 lei.

A crescut șeptelul de vite și odată cu acesta, veniturile gospodăriei colective. Anul trecut, gospodăria colectivă din Panet, a avut 361 cornute, astăzi ea dispune de peste 500 de vite. Numărul porcilor a crescut de la 400 la 600, ovinele de la 500 la 800. Producția anuală medie de lapte pe cap de vacă se ridică la 2400—2500 l, dar sînt și multe vaci cari dau cîte 3500 litri lapte anual.

Privite izolat aceste cifre vorbesc prea puțin despre rolul bibliotecii. Analizînd însă mai aprofundat această problemă, ne putem da seama de legătura strînsă ce există între activitatea bibliotecii și rezultatele obținute de colectivități. Să ne referim iarăși la cîteva exemple: Alexandru Török, care este brigadier și totodată cel mai bun mulgător al gospodăriei, a împrumutat anul acesta de la bibliotecă 33 cărți, dintre care 17 lucrări despre creșterea și îngrijirea animalelor. Brigadierul de cîmp, Zöld Adalbert, îngrijitorul de animale Alexandru Marton se înnumără de asemenea printre cei mai buni cititori ai bibliotecii și totodată fruntași în producție. La rîndul său, Eugen Zaizon, care răspunde de sectorul apicol și de mașinile agricole ale gospodăriei, cu toate că e trecut de 60 ani, își îmbogățește cunoștințele, cu elanul unui tînar. În cursul acestui an, el a citit 42 volume, dintre care 22 lucrări pe teme de agricultură și mecanizare.

Astfel am putea să înșirăm numele multor colectivități. Toți brigadierii și șefii de echipă au fișe de cititori la biblioteca comunala. În această privință, președintele gospodăriei, Iosif D. Barabás, e un exemplu viu. Deci, nu este întîmplător că dintre cei 2000 de locuitori ai comunei Panet, 1645 sînt cititori ai bibliotecii, împrumutînd pînă acum 9022 cărți.

Ținînd seama de sarcinile actuale ce stau în fața bibliotecilor, trebuie să evidențiem ca un merit al bibliotecii din Panet faptul că s-a preocupat temeinic și cu bune rezultate de dezvoltarea cunoștințelor agrozootehnice ale colectivităților. Din numărul total de cărți împrumutate în acest an, un procent de 19,3% îl constituie cărțile agricole. Biblioteca Lenke Balog desfășoară o activitate vie, nu numai la sediul bibliotecii, ci și la G.A.C. și la locul de muncă al colectivităților. Cunoaște sarcinile de plan și de perspectivă ale gospodăriei, rezultatele obținute în producție și ține o strînsă legătură cu conducerea și membrii gospodăriei. S-au întocmit evidențe pe

fiecare brigadă și grupă de producție, ținînd o permanentă legătură cu ele. În perioada de iarnă, ea a participat la cursurile învățămîntului agrozootehnic, procurînd material de studiu. Cu sprijinul inginerilor, tehnicienilor și a cadrelor didactice prezintă recenzii de cărți de specialitate. În procurarea cărților cerute de colectivități, solicită deseori sprijinul secției agrotehnice a bibliotecii regionale, obținînd prin împrumut cîte 15—20 volume. Pentru a încheia o legătură strînsă cu gospodăria colectivă și a cunoaște temeinic sarcinile concrete de producție, bibliotecara participă la ședințele de lucru ale brigadierilor și responsabililor de grupă. În timpul muncilor agricole de vară, pe baza unui grafic de activitate, membrii colectivului obțesc al bibliotecii se deplasează la locurile de muncă ale brigăzilor de cîmp. După o scurtă informare politică se citește fragmente din broșurile despre lucrările agricole în curs, după care popularizează cărțile noi sosite în bibliotecă.

Într-o altă comună din raionul Tg. Mureș, Remetea-Niraj, bibliotecarul duce cu sine pe cîmp și aparatul de radio portativ.

În comuna Panet, funcționează 4 biblioteci de casă și spre deosebire de alte localități, responsabili acestora sînt colectivități. Cărțile sînt împrumutate lunar sau din 2 în 2 luni (cîte 50—70 de volume), fiind în majoritatea lor social-politice și agrozootehnice. Fiecare bibliotecă de casă are în medie 20—25 cititori, iar în ținerea evidenței cititorilor și a cărților împrumutate, responsabilii sînt ajutați de elevii din familiile cititorilor.

Iată cîteva din rezultatele unei munci, dusă cu abnegație. În comuna Panet au devenit azi propagandiști ai cărții, oameni cari înainte cu cîteva ani nici nu știau să citească. Nu întîmplător am legat rezultatele muncii bibliotecii comunale de succesele în producție ale gospodăriei colective. Exemple arătate mai sus demonstrează în mod vădit cit de strîns legată este activitatea bibliotecii de viața satului, contribuția propagandei cărții la realizarea sarcinilor economice locale, la creșterea conștiinței socialiste a colectivităților.

În fața unor asemenea rezultate, s-ar cuveni ca biblioteca să aibă și un local mai ambițios, corespunzător pentru fondul de cărți care cuprinde 3000 volume. Colectivității harnici din Panet merită un lăcaș de cultură mai bun. Sperăm că Sfatul popular comunal va repartiza cit mai grabnic un local corespunzător pentru această bibliotecă.

Iosief MESZARÓS
Biblioteca regională Tg. Mureș

Activitatea BIBLIOTECILOR DE PE ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚII

Pe șantierele de construcții de locuințe se extind în prezent larg metodele moderne, de înaltă productivitate. Constructorii bucureșteni se pot mândri cu faptul că sînt printre primii care au folosit prefabricatele, finisarea cu diferite materiale plastice, metode moderne de organizare a șantiereilor, cofrajele glisante etc. Legat de acestea, apare ca deosebit de importantă problema calificării și ridicării calificării profesionale a unui număr cit mai mare de muncitori și maiștri. Acest lucru se realizează, în primul rînd, cu ajutorul cărții tehnice, al materialului documentar tehnic. Iată de ce, în planul de muncă al bibliotecii tehnice și sindicale trebuie să figureze la loc de frunte sprijinirea concretă, prin diferite metode, a introducerii în producție a tehnicii moderne, ridicarea nivelului de cunoștințe al muncitorilor.

Dispersarea relativ mare a șantiereilor de construcții ridică unele probleme în fața muncii cu cartea. De pildă, pe fiecare șantier lucrează un număr relativ restrîns de muncitori, care au nevoie de cartea tehnică, de broșuri și reviste, pentru a-și ridica calificarea și a-și însuși tehnica nouă. La Întreprinderea de construcții-montaj nr. 2 din București, această problemă a fost rezolvată astfel: comitetul sindicatului a luat măsura de a plasa biblioteca sindicală acolo unde cei mai mulți muncitori pot avea efectiv condiții de a o vizita. Locul ales este grupul social al întreprinderii, unde locuiește circa jumătate din totalul muncitorilor. Inițiativa merită a fi generalizată în întreprinderile de construcții, care au condiții similare.

Biblioteca sindicală a grupului social I.C.M. nr. 2 are un fond de cărți și broșuri tehnice de nivel mediu, care stau la dispoziția muncitorilor. Pe șantiere și în clădirile grupului social, au fost înființate biblioteci mobile. Aceste măsuri constituie un început bun. Dar, este numai un început.

Să vedem cum se desfășoară activitatea cu cartea, antrenarea muncitorilor la lectură și studierea cărții tehnice. Este adevărat că organizarea bibliotecii este recentă. Totuși, în domeniul muncii de masă cu cartea și îndeosebi cu cartea tehnică, se putea face mai mult. Atît bibliotecara Mirela Călin cît și responsabilii bibliotecilor mobile trebuiau să privească propaganda cărții cu mai mult simț de răspundere, ca pe o activitate vie și permanentă, plină de inițiative, subordonată în in-

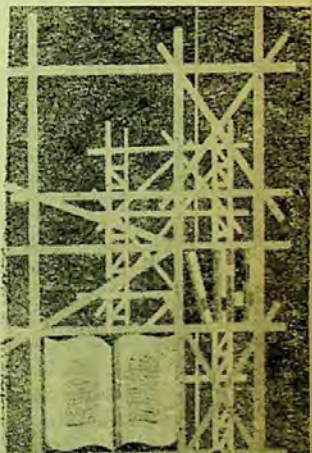
fuzate este în general scăzut.

Pentru a putea organiza acțiuni concrete în sprijinul producției, este necesar ca în biblioteca sindicală să existe un fond corespunzător de cărți, broșuri și reviste. Cu ajutorul bibliotecii tehnice și al unor ingineri și maiștri, propuși de comisia inginerilor și tehnicienilor de pe lingă comitetul sindicatului, pot fi stabilite domeniile, meseriile și problemele pentru care este necesar să se procure material documentar. Important este să nu se cumpere numai cărți, ci și broșuri și reviste pentru muncitori și maiștri. Bunăoară, broșurile cu apariție periodică „În ajutorul muncitorilor și maiștrilor din construcții”, îndrumările tehnice pentru dulgheri, zidari și altele sînt destinate să țină la curent cu tehnica modernă pe muncitori și maiștri. În colaborare cu clubul și comisia inginerilor și tehnicienilor, sub îndrumarea comitetului sindicatului, biblioteca sindicală trebuie să organizeze recenzii de cărți tehnice, prezentări, citiri în colectiv în cadrul brigăzilor și echipelor, după orele de lucru, chiar în corpurile de clădire ale grupului social.

La I.C.M. nr. 2, primul pas a fost făcut. Urmează acum să fie făcuți și pașii următori: popularizarea permanentă și concretă a cărții tehnice în vederea sprijinirii producției și a ridicării calificării profesionale a muncitorilor.

★

Inginerul H. Busuieci, ca și alți ingineri și tehnicieni ai Întreprinderii de construcții nr. 1 din Ploiești, a primit din partea bibliotecii tehnice un material documentar despre *Încălzirea cu aer cald a unui cartier nou de locuințe*, temă care preocupă pe specialiștii acestei întreprinderi. Alte materiale, date de biblioteca tehnică inginerilor de la Întreprinderea de construcții nr. 1, au fost pe următoarele teme: *Structuri de beton armat cu armătură din tub de oșel care servesc și drept cofraj* (pentru ing. Lisa Gerhardt), *Metodă nouă*

de execuție a sașelor hidroizolante (pentru ing. Margareta Melnic), *Noutăți în transportul elementelor pentru clădiri din panouri mari* (pentru ing. Aurelian Istrate). Aceste materiale au fost date cu indicația din partea cabinetului tehnic de a fi studiate și de a întocmi un referat care să aprecieze posibilitatea aplicării lor în producție.

Inițiativa cabinetului tehnic al I.C.M. nr. 1 Ploiești, de a selecționa unele materiale care oglindesc ultimele noutăți în probleme tehnice ce frământă șantierele este binevenită. Ea va trebui, însă, urmărită pînă la capăt. Ar fi de asemenea indicat ca, periodic, cititorii cărora li se indică materiale spre studiu și aplicare, precum și alte persoane interesate, să fie antrenate la scurte discuții în cadrul cabinetului tehnic. Cu această ocazie, s-ar putea populariza noutățile tehnice recent intrate în bibliotecă, să fie întrebați cei prezenți, ce anume îi interesează și poate avea aplicație în producție. Acest procedeu ar permite o mai bună selecționare a materialelor indicate pentru documentare.

Cu prilejul unor asemenea ședințe s-ar putea întocmi și o tematică a principalelor probleme care preocupă sectoarele de muncă și unde se pot aplica cuceririle tehnicii moderne. Prin stabilirea acestei tematici, biblioteca și cabinetul tehnic ar avea posibilitatea de a urmări publicațiile tehnice ce apar, selecționînd din fiecare materialul potrivit temei indicate. Pentru aceasta este nevoie de o organizare corespunzătoare a fondului de cărți și a materialului documentar tehnic, și în primul rînd de sistematizarea acestuia potrivit clasificării zecimale și întocmirea unui catalog sistematic.

★

Șantierul I.C.S.M.-Brazi, ca orice șantier mare, a unit oameni veniți din diferite colțuri ale țării. Printre multiplele probleme ridicate de viața în colectiv a constructorilor și în special a tineretului, este și aceea a organizării timpului liber. Îndrumată de organizația de bază, biblioteca sindicală a ținut seama, în activitatea ei, de această necesitate.

Ținără și entuziasă, tovarășa Maria Mintulescu urmărește să facă din biblioteca sindicală, un loc unde constructorii pot petrece ceasuri plăcute și instructive. Principalul era ca oamenii să se apropie de cărți, să cunoască bogăția neprețuită pe care o ascund în paginile lor. Și săptămîna de săptămîna, biblioteca s-a deplasat la echipele răspîndite pe șantier. De fiecare dată, numărul cititorilor a crescut cu încă 10—20. Acum oamenii vin singuri la bibliotecă. Cei care au „vechime“

aduc noi cititori: Gheorghe Georgescu i-a adus pe Ilie Dobre și Ion Târteață, Frantz Tudor pe Florică Lemnaru și Radu Ion etc. La începutul lunii iulie, biblioteca număra 851 de cititori (cifra nu cuprinde și cititorii de la cele 13 biblioteci mobile). Mulți dintre ei, frunțași în muncă, prețuiesc cartea. Comunistul Aurel Metealeucă, de meserie dulgher, studiază cu pasiune deosebită cărțile social-politice, fără a neglija literatura beletristică. Cititori pasionați sînt și Teodor Puică, șofer, Ilie Dobre, ajutor topometru și alții.

În condițiile de muncă ale unui mare șantier de construcții, deplasarea bibliotecarei la locul de muncă al echipelor de constructori creează posibilitatea unei mai eficiente propagande a cărții, cunoașterea îndecaproape a oamenilor, a preferințelor lor de lectură cit și posibilitatea îndrumării lecturii, prin discuții de la om la om. Desigur, nu trebuie neglijată înființarea bibliotecilor mobile, mai ales la dormitoare.

Pentru tineretul de pe șantier, biblioteca a organizat o serie de acțiuni, cu tematică variată. Interesant a fost jurnalul vorbit pe tema *Prietenie, dragoste, căsătorie*. Serile literare, prin tematica lor, au familiarizat muncitorii de pe șantier cu literatura română clasică și contemporană: *Viața și opera lui Mihail Eminescu*, *Viața și opera lui Mihail Sadoveanu*, *Literatura despre Grivița luptătoare*, *Chipul muncitorului înaintat oglindit în literatură*. Recenzile au popularizat, mai ales, lucrări recent apărute: *Fii și morți* de K. Simonov, *Gol între lupi* de B. Apitz, *O mare prietenie* de L. Vidgop și T. Suhotin, *Călauza ateistului* etc.

La I.C.S.M.-Brazi, mulți constructori își consacra o bună parte din timpul liber studiilor diferitelor probleme tehnice. Printre ei, întîlnim pe Dumitru Sirbu, autor a trei inovații, pe sudorul Gh. Rusu, inovator, pe Gheorghe Dinu, care urmează cursurile școlii de maeștri constructori sau betonistul Ion Budescu. Am putea enumera încă mulți muncitori pasionați de studiul tehnicii și totodată cititori frunțași ai bibliotecii tehnice și sindicale. Fondul de lucrări tehnice al celor două biblioteci este de 2128 volume. La acestea se adaugă revistele tehnice în limba română (10 titluri) și în limbi străine (6 titluri). Muncitorii constructori manifestă interes în cunoașterea problemelor tehnice și, în special, a noutăților. Fișele de cititor, prin conținutul lor, vorbesc de la sine.

Pentru buna desfășurare a documentării tehnice la I.C.S.M.-Brazi se cere o mai mare grijă pentru sistematizarea fondului de cărți și organizarea cataloagelor.

E. ABRUDAN, A. N. MIHIȚ

DOCUMENTAREA PEDAGOGICĂ

in sprijinul învățămîntului

Cu doi ani în urmă, în același număr din septembrie al revistei „Călușa bibliotecarului”, am avut ocazia să prezint succint tabloul activității de început al unei noi instituții de documentare științifică: Biblioteca centrală pedagogică. Deschiderea noului an școlar în învățămîntul de cultură generală este un prilej bine venit pentru a relua acest subiect, pentru a expune realizările bibliotecii, precum și perspectivele muncii ei în vederea sprijinirii tot mai eficace a învățămîntului nostru de toate gradele.

Sau scurs trei ani de la înființarea Bibliotecii centrale pedagogice. În acești ani s-au îmbunătățit simțitor condițiile materiale de funcționare, s-au îmbogățit sistematic fondurile de publicații, s-a dezvoltat și perfecționat munca de documentare și informare pedagogică.

Biblioteca posedă în prezent un fond de peste 150.000 volume cărți și periodice. Colecțiile sale au caracter enciclopedic, sectorul pedagogic fiind însă preponderent. Completarea fondurilor s-a făcut în trei direcții principale:

a) Centralizarea treptată a documentației privind administrația și legislația școlară, statistica, istoria creației pedagogice și a învățămîntului românesc.

b) Asigurarea bibliotecii cu întreaga literatură românească de actualitate din domeniul teoriei pedagogice, psihologiei, organizării învățămîntului și metodelor de predare, precum și a unui mare număr de lucrări de specialitate din U.R.S.S. și țările de democrație populară. În același timp biblioteca a fost dotată cu operele cele mai semnificative din alte țări cu veche tradiție pedagogică.

c) Achiziționarea celor mai bune cărți de cultură generală precum și a tratatelor, cursurilor și manualelor de bază pentru toate disciplinele care se predau în învățămînt.

Completarea fondurilor în cele trei direcții arătate a avut drept scop să asigure cititorilor noștri, — autorități școlare și cercetători — un ansamblu logic de documente care să cuprindă o ilustrare precisă a sistemului nostru de învățămînt în procesul dezvoltării sale istorice, o idee clară despre drumul educației din punct de vedere teoretic și practic. În același timp, am avut în vedere să punem la dispoziția pedagogilor practicieni documentația care să-i ajute în diversele aspecte ale exercitării profesiei. Avîntul neconținut al științei și tehnicii, perfecționarea continuă a conținutului învățămîntului și metodelor de predare,

impun eadrelor didactice din țara noastră o documentare la zi, o însușire temeinică a noutății pedagogice și științifice.

Biblioteca centrală pedagogică a fost și este preocupată să dea răspuns pe calea unei documentări corespunzătoare, problemelor cotidiene care se pun pedagogilor noștri. În acest sens prin comenzi și schimb internațional s-a făcut efort pentru primirea unui număr tot mai mare de ziare și reviste pedagogice. Azi, biblioteca este abonată și primește prin schimb 231 periodice de specialitate din toate colțurile lumii.

Colectivul bibliotecii n-a considerat sarcina completării fondurilor ca un scop în sine, ci ca un mijloc pentru organizarea unei munci atractive de documentare și informare a cititorilor săi. În acest scop s-au întocmit și perfecționat instrumentele principale ale muncii de documentare, cataloagele și fișierele bibliotecii. Cititorii au la dispoziție cataloage alfabetice și sistematice pentru cărți și periodice, catalogul manualelor școlare, catalogul colectiv al periodicelor pedagogice și psihologice din bibliotecile orașului București. În afara acestora, principalul instrument care stă la baza documentării și informării pedagogice a cititorilor este fișierul analitic al periodicelor în care sînt inserate zilnic în cîteva sute de subdiviziuni, cele mai noi studii și articole de specialitate.

Munca de documentare, desfășurată de biblioteca noastră, a avut un conținut variat. La cererea direcțiilor și serviciilor din Ministerul Învățămîntului și a cercetătorilor Institutului de științe pedagogice, — forul nostru tutelar, — s-au întocmit liste bibliografice, rezumate, traduceri, bibliografii de amploare pe diverse teme ale procesului instructiv-educativ, printre care cităm: *J. J. Rousseau în literatura pedagogică românească*, *Educarea tineretului în spiritul păcii și prieteniei între popoare, Criza generală a pedagogiei și învățămîntului în țările capitaliste*, *Metodica predării matematicii*, *Metodica fizicii, a istoriei, geografiei, științelor naturale, limbii romine și limbii franceze*.

Documentarea pedagogică trebuie să acorde principala atenție cadrelor didactice și mai ales celor din provincie.

Pentru a stăpîni disciplina pe care o predă, pentru a feri de rutină pedagogul izolat într-o școală rurală aflată departe de un centru cultural, trebuie să i se asigure legătura permanentă ou evoluția gîndirii pedagogice, cu noutatea în procesul predării.

Cunoscând în același timp că mulți învățători și profesori de la sate sînt interesați să-și perfecționeze măiestria pedagogică și cunoștințele de specialitate, că sute și mii dintre aceștia sînt înscriși la examene de grade sau urmează facultăți fără frecvență, Biblioteca centrală pedagogică a organizat începînd din anul 1961, un serviciu de împrumut în provincie a cărui utilitate se vedește zi de zi. Pedagogii din toate colțurile țării, prin mijlocirea școlii unde funcționează, solicită și primesc cu împrumut documentația de care au nevoie. Din Maramureș ca și din Banat, din Dobrogea sau Oltenia, din toate regiunile țării ne sosesc asemenea cereri care sînt rezolvate cu promptitudine, coletele de cărți pornind spre locul de destinație în maximum trei zile de la primirea cererii. Astfel în primul semestru al acestui an, 247 de școli din mediul rural s-au abonat la împrumutul de carte, expediindu-se, pînă în prezent, 365 de colete cu cărți.

Legătura tot mai strînsă cu cadrele didactice se realizează și prin informările scrise, care privesc problemele practice ale predării și muncii educative. Asemenea cereri ne-au făcut, printre mulți alții, tov. Gr. Vioreanu învățător la Școala de 8 ani din satul Mehreanu, raionul Făurei, regiunea Galați; o bibliografie cu tema *Tipologia lecțiilor de literatură română*; Căpitan Gh., profesor din Anina; o bibliografie pentru planurile de recapitulare la fizică; Gh. Iușcă, învățător la Școala de 8 ani Poiana-Botoșani, regiunea Suceava; rezumatele a 6 articole din diverse reviste; Angela Herth, Școala de 8 ani din comuna Petreni-Deva, regiunea Hunedoara; o tematică și bibliografie pentru *Educarea elevilor în spiritul internaționalismului proletar în cadrul lecțiilor de istorie și geografie*. În total au fost întocmite 53 de bibliografii la cerere (în primul trimestru al acestui an).

A aduna, organiza sistematic și asigura publicului specializat consultarea colecțiilor de documente privitoare la educație și învățămînt și a răspunde la întrebări orale și scrise reprezintă o latură importantă, dar numai un aspect al sprijinului pe care o bibliotecă pedagogică trebuie să-l acorde educatorilor. Cel de-al doilea aspect, mai important și mai dinamic, este informarea pedagogică care are drept scop să vină în întîmpinarea necesităților, să stîrnească curiozitatea și interesul pentru problemele cele mai noi ale organizării școlii, educării noilor cadre. În acest sens Biblioteca centrală pedagogică a întreprins unele acțiuni valoroase ca: liste de informare cuprinzînd noutăți pedagogice, buletine bibliografice și de documentare pedagogică, bibliografii de recomandare pe teme majore ale procesului instructiv-educativ, recenzii de cărți străine intrate în bibliotecă. Lucrările de sin-

teză pe problemele procesului instructiv-educativ întocmite de biblioteca noastră sînt în număr de 14. Recenziile sînt publicate cu regularitate în *Revista de pedagogie și Gazeta învățămîntului*.

Cu excepția recenziilor, celelalte acțiuni de informare pedagogică au avut o arie restrînsă de difuzare, materialul fiind transmis numai direcțiilor din Ministerul Învățămîntului, cercetătorilor Institutului de științe pedagogice și catedrelor universitare de specialitate.

În viitor biblioteca își propune să dezvolte simțitor activitatea de informare pedagogică, cuprinzînd în sfera ei și cadrele didactice din învățămîntul de toate gradele.

Pentru aceasta serviciul de documentare al Bibliotecii centrale pedagogice a redactat *Bibliografia pedagogică din R.P.R. pe ani: 1948—1960* și va publica anual bibliografie pedagogică, cărți și articole, în limba română și limbile naționalităților conlocuitoare.

De asemenea în planul pe 1963 sînt prevăzute elaborarea și difuzarea unor indici bibliografici de recomandare și a unui buletin semestrial de documentare pedagogică cu răs-pîndire la nivelul școlilor medii. În măsură în care vom dispune de mijloace tehnice, ne propunem să redactăm fișe pedagogice cu analize bibliografice pentru cărți și broșuri, cărora dorim să le acordăm o largă răspîndire.

În muncă noastră de documentare și informare pedagogică există o mare lacună: lipsa de preocupare pentru sprijinirea bibliotecilor școlare. În viitorul apropiat ne propunem să întocmim unele materiale metodice pentru îndrumarea bibliotecarilor școlari, să popularizăm experiența sovietică și din alte țări privind organizarea bibliotecilor școlare-model, îndrumarea lecturii elevilor etc. Buletinele noastre de documentare pedagogică vor cuprinde în viitor capitole speciale referitoare la acest subiect.

Începutul noului an școlar găsește lucrătorii din Biblioteca centrală pedagogică pregătiți să sprijine multilateral și cu competență cadrele didactice în îndeplinirea sarcinii de cîinste încredințată de partid și guvern: educarea tinerei generații pentru viață, pentru munca în folosul victoriei socialismului.

Realizarea acestei sarcini ridică o serie de probleme pedagogice, ca de exemplu găsirea celor mai potrivite forme și metode pentru legarea școlii de viață, a teoriei de practică. Deosebit de importante, sînt problemele legate de educarea tineretului în spiritul comunismului, al educației prin muncă și pentru muncă.

Munca noastră de documentare și informare pedagogică va urmări cu perseverență și cu mijloace tot mai eficace sprijinirea activă a acestui scop nobil.

Alfred LAUTERMAN
Directorul Bibliotecii centrale pedagogice

Popas in comuna Stremț, raionul Alba. Biblioteca Maria Raica îmi istorisește crîmpeie din realizările sale: fișier pe profesii, planuri individuale de lectură, activitate cu cartea la locul de muncă al brigăzilor G.A.C., ajutorul cadrelor didactice, creșterea numărului cititorilor și al cărților citite.

Convorbirea noastră este intreruptă de apariția unui om, cu înfățișare chipeșă și glas hotărît.

Este brigadierul Ion Pătrînjan de la gospodăria colectivă „Drumul lui Lenin“, unul din cititorii fruntași ai bibliotecii.

După plecarea brigadierului, biblioteca îmi povestește cum a venit acesta în iarna trecută, să cerceteze noutățile din „domeniul său“. După ce a restituit și a împrumutat unele cărți, brigadierul s-a așezat pe un scaun și cu oarecare stînjeneală s-a prins în vorbă.

— „I-am spus — continuă bibliotecara — că biblioteca din Stremț este angajată într-un concurs laolaltă cu celelalte biblioteci din țară, că planul ei de muncă este întocmit pe baza obiectivelor acestor întreceri și a sarcinilor economice locale. Văzînd că mă ascultă cu atîta interes, i-am făcut o „informare“ amănunțită“.

— „Păi... dacă-i concurs, îmi zice el tărăgănat, trebuie să-l cîștigăm. Mă gîndesc să vin cu săniuța, să punem pe ea cărți și s-o pornim tocmai către capătul de sus al satului, către Geoagiu. Cei de pe acolo nu prea ajung la bibliotecă, știu eu. Nu vin ei la noi, să mergem noi la ei. Eu știu cît cîștigă un om cînd citește“.

Tovarășa Maria Raica îmi arată fișa de cititor a brigadierului Pătrînjan. Este plină. Din șirul cărților însemnate pe bucata de carton am reținut romanele *Drum deschis* de Șerban Nedelcu, *Setea* de Titus Popovici, precum și o serie de cărți din „domeniul lui“ ca de pildă: *Îndrumătorul pomicultorului de C. Bordeianu*, *Sfaturi pentru cultura pomilor și a arbuștilor fructiferi*, *Pepiniera de pomi* ș. a.

Hotărîm împreună să stăm de vorbă cu brigadierul, pe îndelete, a doua zi. Îl găseșc ocupat, pînă peste cap, deși era duminică. Nu la colectivă, ci la cîminul cultural unde pe lingă că este membru activ în consiliul de conducere, face parte din cor, fiind și „vătaful“ formației de dansuri. Și cum cîminul pregătea formațiile pentru concursul regional, amînăm discuția pentru ziua următoare, la

sediul gospodăriei „unde se poate discuta mai concret“.

— Avem 47 ha livadă. 20 ha sînt plantate cu 4000 puietți, îmi spune tovarășul Pătrînjan. La noi era obiceiul să curățim puietții, adică să-i fasonăm înainte de plantare. Ziceau oamenii că-i pentru „innoire“. Și atîta îi „innoiau“ că deseori se uscau puietții de toată frumusețea. La curățirea puietților se înlăturau chiar și mugurii buni. Din impasul ăsta ne-a scos cartea *Îndrumătorul pomicultorului* de C. Bordeianu, care

PREȚUIREA CĂRȚII

recomandă fasonarea după plantare. Aplicăm de atunci „ca la carte“ această metodă. Rezultatul? Tot ca la carte. Pomicultorii noștri au învățat că „fasonarea se face după plantare pentru că unii muguri în timpul transportului sau al plantării pot fi loviți și nu mai au cum să se dezvolte“.

Amintindu-i de cărțile trecute pe fișa lui de cititor, Ion Pătrînjan îmi spuse:

— Pe astea le-am citit de la biblioteca noastră. Dar am și acasă o mulțime de cărți, în biblioteca mea“...

Îmi vine în minte un pasaj din *Chemarea Consfătuirii* pe țară a țărănilor colectivști: „...nu-i sat fără bibliotecă...“ În cîtiva ani, o chemare a unei alte consfătuiri a colectivștilor fruntași va consemna poate „că nu-i casă de colectivist fără bibliotecă personală“.

Ion Pătrînjan a tăcut o clipă, apoi cu glas încet, ca pentru sine, a conchis:

— E bine să prețuiești cartea... Cine-o are, are și cinste, și noroc, și cîștig și tot. Ș-avem acum destule cărți la biblioteca noastră comunală... „Că nu-i sat fără bibliotecă și nu-i bibliotecă fără sute de cititori“.

★

Exemplul brigadierului Ion Pătrînjan nu este singurul în comuna Stremț. În acelaș fel gîndesc, învață și muncesc și ceilalți colectivști din comună. Ca șef al brigăzii pomiviticoale, Ion Pătrînjan urmărește și știe cîți din tovarășii săi de muncă merg la cîmin, la conferințe, cum învață la cursul agrotehnic, cum se pregătesc să sporească producția, citind și aplicînd din cărțile împrumutate de la bibliotecă, cum se formează ca oameni noi. Deplin convins de rolul bibliotecii și al cîminului cultural în ridicarea conștiinței și calificării colectivștilor, Ion Pătrînjan se străduiește ca fiecare membru al brigăzii să fie un cititor permanent al bibliotecii.

V. ȘI. MĂRIU

● **Cititor — propagandist al cărții.** Brigadierul Ion Ionescu, de la gospodăria colectivă din Găgeni-Păulești, regiunea Ploiești, este prețuit pentru hărnicia și pricepera sa în viticultură. Cititor activ, el ajută biblioteca în popularizarea cărților agricole.

În brigada sa, avind 40 de colectiviști dintre care mulți tineri, a înființat o bibliotecă mobilă aprovizionată cu cărți de la biblioteca din comună. El și-a propus să atragă ca cititori pe toți membrii brigăzii. Pentru aceasta, desfășoară o susținută propagandă a cărților din domeniul viticulturii și prezintă unele lucrări tovarășilor săi din brigadă.

● **Rezultate frumoase.** În primele 5 luni ale anului acesta, biblioteca din comuna Ciorani, raionul Mizil, a înscris 1518 cititori, dintre care 1236 sînt colectiviști. Numărul cărților difuzate se ridică la 8864 volume.

● **În sprijinul întăririi economico-organizatorice a G.A.C.** Din inițiativa organelor de partid, Sfatul popular al regiunii Ploiești organizează pe raioane „convorbiri” cu colectiviștii pe teme: Principalul — dezvoltarea avutului obștesc al G.A.C., în fiecare gospodărie colectivă un sector zootehnic bine dezvoltat, Recolte îngrijite, producții sporite. La ele participă președinții și brigadierii din G.A.C., directorii căminelor culturale și bibliotecarii din raion.

Cu această ocazie se prezintă referate asupra metodelor folosite pentru obținerea de producții mari în G.A.C., se fac vizite în sectoarele respective ale gospodăriei. Biblioteca din comună în care are loc acțiunea prezintă forme-model ale muncii cu cartea în sprijinul realizării sarcinilor de producție ale

gospodăriei colective, se poartă discuții și se face schimb de experiență.

● **Crește numărul cititorilor colectiviști.** În trimestrul II/1962, bibliotecile din raionul Luduș, regiunea Mureș—Autonomă Maghiară, au înscris 14.615 cititori și au difuzat 83.987 de volume. Se remarcă o creștere a manifestărilor de masă cu cartea (jurnale vorbite, seri de întrebări și răspunsuri, concursuri „Cine știe, răspunde” etc.), a căror tematică sprijină întărirea economico-organizatorică a G.A.C., aplicarea în practica muncii de pe ogoare a metodelor agrotehnice avansate. Ca urmare a acestei activități cu cartea, a crescut și numărul cititorilor din rândurile colectiviștilor.

Exemplu de bibliotecă cu activitate bună sînt cele din comunele Iernul, Sărnaș, Băgata, Chejani, Grebeș și altele. (ANA DAN — bibliotecar)

● **Bibliotecă frunțasă.** În urma analizei primei etape a celui de-al doilea concurs biennial, în raionul Caracal este frunțasă biblioteca din comuna Băbiciu. Bibliotecarul Marin Stoica colaborează cu căminul cultural, conducerea G.A.C. și specialiștii din comună. El a înscris 1487 cititori și a difuzat 8213 volume. Dintre manifestările de masă organizate, menționăm: consfătuirea cu cititorii pe tema *Cum putem obține 5000 kg porumb boabe la ha*, întîlnirea cu inginerul agronom despre cultivarea legumelor timpurii și a zarzavaturilor, seara de întrebări și răspunsuri pe tema *Sectorul zootehnic poate aduce venituri și mai mari*, jurnalul vorbit *Să creștem cit mai multe păsări de apă*.

Activitate frumoasă au avut și bibliotecile comunale Ce-

laru, Amaru de jos, Castranova, Mirșani și altele. Între bibliotecile satești neafiliate s-au remarcat aceea din Fărcașul de Sus (848 cititori și 3272 volume difuzate), Comanca, Dăneț, Cioroiu, Comănești, etc.

În obținerea acestor rezultate bune, au contribuit și schimburile de experiență organizate de biblioteca raională și care au stimulat generalizarea experienței frunțășilor în munca cu cartea. (C. NEAGOE — bibliotecar).

● **Sprijin activ G.A.C.** Pentru permanentizarea cititorilor și îndrumarea lecturii acestora, biblioteca din comuna I. L. Caragiale, raionul Tirgoviște, desfășoară o vie și variată propagandă a cărții. De exemplu: recenzii ale lucrărilor *Creșterea bovinelor, Să creștem oi cu lînă fină și semifină*, convorbirea cu colectiviștii la cîmp pe tema *Cultură îngrijită, recoltă sporită*, jurnalele vorbite pe teme actuale ca *Vitele, comoara gospodăriei, Cultura legumicolă irigată — izvor de venituri mari*, realizate cu sprijinul ing. agronom Anghel Petronius.

De asemenea, s-au organizat seri literare, care au popularizat opere ale scriitorilor noștri contemporani și care vorbesc despre viața nouă a satului. (*Drum deschis, Victoria de la Olțina, Comoara cea mare* și altele). La aceasta se adaugă informările politice curente și lectura în colectiv a unor materiale din presa centrală și regională, care au contribuit la dezvoltarea dragostei colectiviștilor față de avutul obștesc, față de gospodăria colectivă (GH. POPA — bibliotecar).

● **Colaborarea bibliotecii cu centrul de radioficare.** În propagandă cărții agrozotehnice, biblioteca din comuna Coșereni, raionul Urziceni, folosește în mod organizat emisiunile centrului de radioficare din localitate. Astfel, s-au citit la microfon prezentările cărților: *Cum putem*

obține 5000 kg porumb boabe la ha în terenuri neirigate, Fond de bază mare — bogăție, bunăstare și prezența broșurilor din „Mica bibliotecă agricolă” etc. (CHIRIACA SAVA — bibliotecară).

● **Bilanț la sfârșit de semestru.** Rezultatele obținute în cadrul celui de-al doilea concurs bienal, de bibliotecile din raionul Răcari, sînt mai bune decît în anii trecuți. În întreg raionul au fost înscrise 16.642 cititori și s-au difuzat 90.597 volume, bibliotecile comunale figurînd cu 11.932 cititori și 67.507 cărți citite.

Biblioteci fruntașe sînt cele din comunele Balotești, Crevedia și Slobozia Moară.

Media cititorilor pe raion a crescut la 800, față de 500 cît era la sfîrșitul anului trecut. (CORNELIU DINCUȚĂ — bibliotecă raională Răcari).

● **Din trei colectivști, unul este cititor la bibliotecă.** Bibliotecile din raionul Urziceni au înscris în primul semestru al anului 14.218 cititori și au difuzat 75.708 volume. (Media la cititori este 947, iar la cărți citite 5040).

Biblioteca din comuna Dridu se situează printre fruntași, cu 1514 cititori din care 970 sînt muncitori și colectivști. Fiecare al treilea colectivist este cititor la biblioteca comună.

Bibliotecara Sanda Neacșu îndrumăză lectura cititorilor, prin discuții individuale, planuri de lectură și liste bibliografice de recomandare. La acestea se adaugă consfătuirile cu cititorii, serile de întrebări și răspunsuri și jurnalele vorbite, — a căror tematică este legată de îndeplinirea sarcinilor economice locale. (GHEORGHE ANGHEL — bibliotecă raională Urziceni).

● **Brigăzi de metodiști pe teren.** Pentru îndrumarea și controlul activității cu cartea în raioane, Biblioteca regională Bacău folosește sistemul brigăzilor, în care sînt cuprinși toți metodiștii. La sfîr-

șitul fiecărei deplasări, brigada organizează la centrul de raion, o ședință de analiză la care participă activști ai Comitetului raional de partid, inspectori metodiști, lucrători ai bibliotecii raionale respective și toți bibliotecarii comunali.

● **„Colțul colectivistului” la bibliotecile din raionul Lăpuș.** Antrenate în cel de-al doilea concurs bienal, bibliotecile din raionul Lăpuș, regiunea Maramureș, desfășoară o activitate susținută cu cartea. Între alte măsuri luate este și aceea a organizării „Colțului colectivistului” la bibliotecile comunale, unde sînt expuse cărți și broșuri pe specificul economic al comunelor, liste de recomandare, planuri de lectură și pentru brigădieri etc. Tot aici se popularizează și planul de producție al gospodăriei colective.

La bibliotecile comunale din Făurești, Suciul de Jos, Lăpuș și Mănăsturel, „Colțul colectivistului” se bucură de largă apreciere a cititorilor, fiind cercetat cu asiduitate. (E. HRUBAN — bibliotecară).

● **Cu sprijinul cadrelor didactice,** biblioteca din comuna Receaș, raionul Timișoara, a organizat 17 biblioteci de casă și 6 cercuri de citit. De asemenea, în cadrul brigăzilor din G.A.C. au mai luat ființă 8 cercuri de citit, conduse de tineri colectivști. (DOINA LEAUA — bibliotecară).

● **Cartea la locul de muncă al colectivștilor.** Seminarul raional cu bibliotecarii și directorii de cămine culturale din raionul Sebeș, ținut la Pianul de Sus, a prilejuit un rodnic schimb de experiență. (Biblioteca din localitate este fruntașă pe raion). Participanții s-au deplasat la locu-

rire de muncă ale colectivștilor, unde au asistat la acțiunile organizate. Astfel, la grădina de zarzavat, biblioteca Maria Mirecea și inginerul agronom au prezentat lucrările: *Ingrășarea culturilor de legume și Întreținerea culturilor în perioada actuală.* La vie, învățătorul Ioan Bena a prezentat colectivștilor cărțile care tratează despre întreținerea viței de vie, combaterea dăunătorilor etc.

Colectivul bibliotecii comunale a prezentat la căminul cultural seara literară pe tema: *Pagini din viața nouă a țărânimii noastre muncitoare*, urmată de un jurnal vorbit și un program artistic susținut de formații ale căminului cultural.

A fost apoi vizitată biblioteca comună, unde s-a putut vedea cum este organizat fișierul pe brigăzi, „Colțul colectivistului” etc. După aceea a urmat un schimb de experiență între bibliotecari, în legătură cu modul de organizare a lecturilor în colectiv la locul de muncă al colectivștilor, informările politice pe brigăzi etc. (PARASCHIVA RĂDĂCINA — bibliotecară).

● **În ajutorul crescătorilor de animale.** Biblioteca din comuna Beia, raionul Rupea, regiunea Brașov, a înființat o bibliotecă mobilă la sectorul zootehnic al gospodăriei colective. Cu sprijinul tehnicianului zootehnician, se fac recenzii și lecturi în colectiv la locul de muncă al îngrijitorilor de animale. Cărți ca *Insilozarea porumbului, Ingrășarea porcilor, Creșterea tineretului taurin* și altele au ajutat pe colectivști la rezolvarea unor probleme de muncă ce-i preocupă. (AURELIA MUȘUNOI — învățătoare).

O discuție ÎN TRE CĂRȚI

Urmărind să sprijine cu ajutorul cărții educarea oamenilor muncii din comuna Frumusești în spirit colectivist, biblioteca comunala a organizat, în satul aparținător Aluniș, o consfătuire cu cititorii pe tema *Creșterea fondului de bază al G.A.C.* Pentru discuție, bibliotecarul a ales lucrările: *Fond de bază mare — bogăție, bunăstare* de B. Lucian, *Chemarea Consfătuirii pe țară a țăranilor colectivști, Întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective* și *Drum deschis* de Șerban Nedelcu. Popularizarea acestor cărți a fost asigurată din vreme, cu ajutorul cititorilor fruntași, care le-au studiat individual și le-au recomandat apoi tuturor colectivștilor.

În cadrul celor 28 de cerouri de citit, ele au fost citite și dezbătute amănunțit, sub îndrumarea inginerului agronom Filimon Coloja. La cercurile agrozootehnice, colectivștii au analizat de asemenea larg problemele creșterii fondului de bază; tot aici, ei au ascultat recenzii și prezentări ale cărților ce urmau să formeze tema consfătuirii. La sediul G.A.C., bibliotecarul a expus recenzia romanului *Drum deschis* de Șerban Nedelcu, iar la bibliotecă a fost amenajată o expoziție de cărți cu titlul *Sporirea continuă a bunurilor obștești, izvor de bunăstare și belșug*. Pe lângă publicațiile privind această temă, expoziția a mai cuprins grafice care oglindesc creșterea în de ani a fondului de bază al G.A.C. Totodată, bibliotecarul a întocmit și afișat bibliografia cărților amintite, precum și panouri tematice atractive.

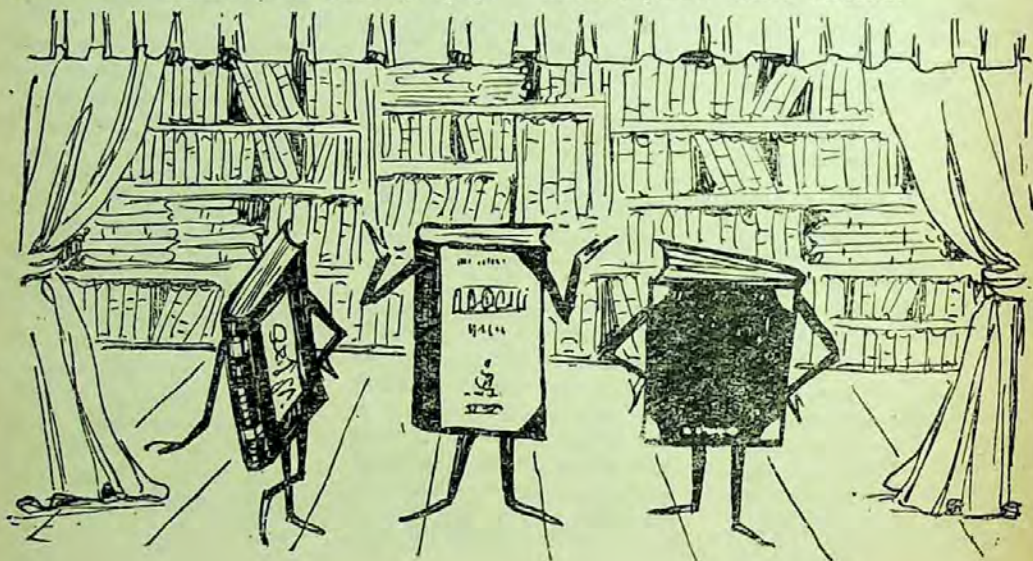
Datorită acțiunilor întreprinse de bibliotecă, îndrumată de organizația de partid și sprijini-

nită de sfatul popular și de organizațiile de masă din comună, o bună parte din măsurile pregătitoare au fost îndeplinite încă cu mult timp înainte. Prin afișe frumos confecționate, care au fost expuse la locuri vizibile, biblioteca a popularizat din vreme data consfătuirii, astfel că, în ziua stabilită, peste 150 de cititori au participat la această acțiune cu care. Pe baza cunoștințelor însușite din cărțile citite, mulți colectivști, șefi de echipă și brigadieri au luat cuvântul și s-au referit pe larg la rolul hotărîtor al fondului de bază în întărirea gospodăriilor colective, în dezvoltarea lor multilaterală și în creșterea veniturilor personale ale fiecărui colectivist.

Consfătuirea inițiată de bibliotecă a marcat un progres față de manifestările similare organizate anterior, prin aceea că, în pregătirea ei, a fost cuprins un număr mare de cititori colectivști, ceea ce i-a imprimat un pronunțat caracter de masă. Dacă asemenea acțiuni sînt urmate de program artistic legat strîns de tema dezbătută, eficacitatea lor crește.

Colectivștii din satul Aluniș au fost plăcut impresionăți cînd, în fața lor, au apărut — reproduse pe mari panouri înrămate — copertele cărților dezbătute la consfătuire. Biblioteca pregătise o scurtă scenetă, ale cărei personaje erau înseși aceste cărți.

Scenetă, la reușita căreia și-au dat concursul cititoarele colectiviste Stela Schipor, Mița Primaru, Mina Hadade și Valeria Drăgoiu, s-a dovedit a fi un mijloc atractiv de popularizare a cărților, de captivare a interesului cititorilor, pentru lectura acestora.

Pe scenă, care înfățișa interiorul unei biblioteci, au apărut pe rând trei panouri reprezentând copertele cărților: *Drum deschis*, *Fond de bază mare — bogăție, bunăstare și Întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective*¹. Dimensiunile panourilor (2,50 x 1,50 m.) au permis interpreților să citească și să interpreteze textul scenei fără a fi văzuți din sală.

PREZENTATORUL:

Soarele a apus de mult și liniștea nopții a pus stăpînire peste sat. Stelele licăresc în înălțimi și parcă privesc uimite la lămpile electrice care luminează de-a lungul ulițelor. Ici colo, cite un întîrziat se îndreaptă cu pași grăbiți către casă, însoțit numai de tăcerea nopții.

La bibliotecă, ultimii cititori părăsesc sala. Lumina se stinge, cheia se răsucește în broasca ușii, iar în încăpere se lasă liniștea. A trecut încă o zi. O zi în care s-au înscris noi cititori. Numeroase cărți au plecat de la locurile lor din rafturi, pentru a poposi în casele colectivităților. Altele se odihnesc în rafturi, înainte de a porni din nou la drum. Iar cele noi, proaspăt sosite de sub teacurile tipografiilor, își destăinuiesc peripețiile.

Cărțile sînt ca oamenii, fiecare are viața ei, povestea ei. Cîte n-ar putea spune ele despre lucrurile, întîmplările și oamenii pe care i-au întîlnit și i-au cunoscut. Ce lucru minunat este o carte! Cîtă bucurie și uimire încercă omul cînd o citește, descoperind în ea tot ceea ce a gîndit și a înfăptuit omenirea de-a lungul veacurilor, tot ce gîndesc și înfăptuiesc constructorii vieții noi!

Aici, în atmosfera de taină a bibliotecii, parcă se aud șoapte. Își vorbesc cărțile? Da, chiar ele sînt. Să le ascultăm cu atenție.

A: Stau și mă gîndesc cum s-a schimbat viața, cum s-au schimbat oamenii și lucrurile. Toți și toate trăiesc din plin, năzuiesc spre mai bine, muncesc și se îndreaptă mereu spre noi culmi. Pînă și cărțile nou sosite sînt cuprinse de neastîmpăr. (În acest moment, se apropie *Fond de bază*!) Fii binevenită în familia noastră. Eu mă numesc *Drum deschis* și sînt una dintre cărțile îndrăgite de cititori. Dar pe tine cum te cheamă și de unde vii?

B: Sînt cartea *Fond de bază mare — bogăție, bunăstare* de B. Lucian. Am fost tipărită la Combinatul poligrafic „Casa Științei” din București. Abia am văzut lumina zilei și iată că am și fost trimisă, împreună cu celelalte surori, pe întreg cuprinsul țării, pentru a vorbi colectivităților despre necesitatea dezvoltării continue a fondului de bază ca cel mai important mijloc de sporire a producției agricole și a averii obștești.

A: Mă bucur că ai sosit la timp ca să ajuți colectivității să-și făurească a viață îmbelșugată

și fericită. Dar, spune-mi, filele tale despre ce vorbesc?

B: Pentru a lămuri mai bine însemnătatea fondului de bază, autorul a luat ca pildă grăitoare gospodăria agricolă colectivă din Palazu-Mare, care, mîrindu-și an de an fondul de bază, a ajuns multimilionară. Prin folosirea chibzuită a fondului de bază, au fost create și dezvoltate mai multe ramuri de producție, care au dus la creșterea simțitoare a producției marfă, sporind veniturile bănești ale gospodăriei și asigurînd colectivităților de lucru în tot cursul anului. Cu cit fondul de bază este mai mare, cu atît averea obștească se dezvoltă mai mult și se obțin rezultate tot mai bune în sporirea producției, iar răsplata muncii depuse de colectivități devine mai îmbelșugată. Nenumărate sînt exemplele colectivităților din Palazu Mare care, pentru munca lor în G.A.C., au primit zeci de mii de lei. Casele noi construite, numărul crescînd al aparatelor de radio și televiziune, al motocicletelor, aragazelor, mobila modernă din locuințe și altele dovedesc cu prisosință belșugul din casele colectivităților din Palazu Mare.

O carte din raft: Vecinele mele din raft ar avea și ele să povestească despre bogăția de idei pe care o cuprind. Aici, lîngă mine, se află *Bătălie în marș* de Galina Nikolaeva, *Întîlnirea* de Constantin Chiriță, *Drum printre aștri* de I. M. Ștefan și R. Nor, *Rachetele sovietice cuceresc Cosmosul*. Sînt cărți care ne înfățișează eroii zilelor noastre, cărți care se ocupă de aștri, de viitor, ridicînd oamenii pe culmile științei înaripat.

A: Fiecare din noi își are rostul ei, fie că sîntem cărți de literatură, de știință, tehnică sau agrozootehnice. În societatea socialistă, omul trebuie să se dezvolte multilateral, pentru a-și putea îndeplini sarcinile tot mai complexe ce îi revin. Aș vrea acum să-mi povestești cum ai călătorit și cum te simți?

B: De la București am venit cu trenul, iar din rafturile Colecturii m-a ridicat bibliotecarul și m-a adus cu autobuzul. Aș vrea să mă odihnesc cîteva clipe în raft.

A: Trebuie să ai răbdare pînă mîine dimineață, cînd vine bibliotecarul. Atunci vei fi înregistrată în inventarul bibliotecii, vei primi un număr și cota corespunzătoare, iar după ce ți se va întocmi fișa de catalog, vei primi locul convenit în raft.

(Apare cartea *Întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective*).

C: Dar mult nu te vei odihni, deoarece trebuie să pleci îndată prin sat, să-i înveți pe oameni despre însemnătatea fondului de bază în viața colectivei.

B: Dar dumneata cum te numești și ce sarcină ai?

C: Eu sînt cartea *Întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective*. După cum arată și titlul, am sarcina de a ajuta

¹ În cuprinsul scenei, titlurile acestor cărți sînt notate în ordine, prin simbolurile A, B, C.

pe colectivisti cu sfaturile mele, de a-i sprijini in lupta lor pentru inflorirea gospodăriei colective. Problemele principale de care mă ocup sînt: sporirea producției globale și marfa pe baza dezvoltării intensive și multilaterale a producției agricole; creșterea continuă a productivității muncii și a rentabilității ramurilor de producție; dezvoltarea permanentă a proprietății obștești și ridicarea neconținută a nivelului de trai al colectivităților. Pentru ca fiecare colectivist să devină un factor activ în întărirea economico-organizatorică a gospodăriei din care face parte, este necesar să cunoască precis căile care duc la realizarea acestui obiectiv. În acest scop, el trebuie să-și îmbogățească cunoștințele, să-și însușească o atitudine socialistă față de interesele gospodăriei colective. Intr-un cuvînt, să învețe mereu.

A: Da! acest lucru este deosebit de necesar, pentru a se evita asemenea conflicte ca cel întimplat la gospodăria colectivă din Ștefănești, descris de Șerban Nedelcu. Dacă toți colectivisti ar fi cunoscut rostul măririi fondului de bază, nu s-ar fi lăsat influențați de brigadierul Iulian Trandafir și n-ar fi votat în adunarea generală pentru reducerea cotei parte destinate acestui fond. Consecințele păgubitoare pentru gospodărie n-au întîrziat să se arate.

B: Te rog să ne povestești pe larg, cele petrecute în gospodăria colectivă din Ștefănești.

A: În fruntea acestei gospodării colective se află președintele Ion Damian, devotat cu trup și suflet intereselor ei. În jurul lui s-au grupat cei mai cinstiți colectivisti — comuniștii Angheluș Cataramă, Ilie Pașoi, Lazar Cosășu și alții. Gospodăria era frunțoasă, iar Damian se bucura de încrederea organelor raionale de partid și de stat. În aceeași gospodărie, brigadierul Iulian Trandafir, un om fără scrupole, a folosit demagogia și intriga pentru a izbuti să-și realizeze scopul de a ajunge președinte în locul lui Damian.

La Ștefănești, apare profesoara Mira Petrescu, femeie frumoasă, dar de o moralitate dubioasă, care îl atrage pe Damian în mrejele sale. Orbit de dragoste, el săvîrșește o serie de greșeli, care provoacă nemulțumiri în rîndul colectivităților. Iulian Trandafir folosește acest prilej și încearcă să-l compromită pe Damian. În adunarea generală, el reușește să obțină cu majoritate de voturi reducerea cotei parte destinate fondului de bază de la 16% la numai 8%, fapt care a avut consecințe grele pentru gospodăria colectivă din Ștefănești.

C: Și cum s-a terminat conflictul?

A: Lucrurile ajunseseră departe. Pe lingă intrigile lui Iulian Trandafir, au ieșit la iveală și uclerurile chiaburului Ștefan Birlogeanu. Oamenii s-au împărțit în tabere, astfel că organele raionale au trebuit să intervină pentru a lămurii

colectivității, care, pînă la urmă, convingși de justetea poziției celor ce luptau pentru mărirea fondului de bază, au anulat tot prin vot măsura nejustă luată anterior și au hotărît majorarea fondului de bază. Dușmanii gospodăriei colective au fost demascați și făcuți inofensivi.

C: Cazul descris de Șerban Nedelcu arată cit de importantă este cunoașterea de către colectivisti a tuturor problemelor care stau în fața gospodăriei agricole colective. Marele Lenin arată că „Oamenii muncii sînt dornici să dobîndească cunoștințe, deoarece acestea le sînt necesare pentru obținerea victoriei”. Partidul și guvernul nostru luptă pe toate căile pentru ridicarea nivelului politic, cultural și profesional al colectivităților. În acest scop sîntem țipărîte și noi cărțile.

B: Așa este! Și colectivisti trebuie să știe că creșterea continuă a fondului de bază înseamnă: cumpărarea mai multor animale, construirea mai multor grajduri, magazii, procurarea mijloacelor de transport, crearea de noi sectoare (plantații de vie, de pomi fructiferi etc.). În felul acesta, este asigurată o puternică creștere a proprietății obștești, aducătoare de mari venituri, și o retribuire ridicată a muncii colectivităților.

A: Azi, cînd pe cuprinsul patriei noastre răsuna același cînt al ogoarelor înfrățite, cînd milioane de țărani muncitori, ascultînd îndemnul partidului, s-au unit în marea familie a gospodăriei colective, cînd inginerii agronomi, medicii veterinari și alți specialiști din agricultură s-au înrolat cu entuziasm în bătălia pentru recolte bogate, se impune ca fiecare lucrător din agricultură să învețe a fi un vrednic ostaș al acestei bătălii, să-și însușească o înaltă conștiință socialistă, să lupte pentru dezvoltarea continuă a gospodăriilor colective. (Lumina scade, cărțile dispar, se face întuneric. Cortina).

PREZENTATORUL :

Zorile se furișează încet, alungînd întunericul nopții. În bibliotecă, s-a făcut liniște. Cărțile și-au reluat locurile în rafturi. Cheia se răsucește în ușa și bibliotecarul intră. Aruncă o privire în jur, vînd parcă să observe dacă s-a schimbat ceva de aseară. Totul e însă în ordine. Încep să sosească și primii cititori.

Și țîrara drumeață, proaspăt sosită, n-a avut timp să se așeze în raft. După ce i se făcu pieptănătura necesară — ștampilare, inventariere, cotare, catalogare, bibliotecarul o încredință unui colectivist. Și astfel a început drumul ei încrezător, pe la brigazi și echipe, prin casele colectivităților, pentru a le împărțăși tuturor învățăminte.

Drum bun, carte dragă!

Vasile GIORNEA
Biblioteca comunală Frumușeni
Valeriu BOJOC
Biblioteca raională Arad

Fișierul G. A. C.

O condiție esențială în desfășurarea propagandei cărții, cit mai strâns legată de probleme concrete ale satului, este cunoașterea specificului economic al localității în care biblioteca își desfășoară activitatea. În general se crede că această sarcină ar fi numai a bibliotecarului comunal sau sătesc. Noi considerăm însă că pentru a asigura conținutul consfătuirilor cu cititorii, prezentărilor de cărți etc. specificul economic al comunelor trebuie cunoscut la fel de bine și de bibliotecarii raionali precum și de colectivul metodic al bibliotecii regionale.

În complexul de forme și metode, folosite de colectivul nostru în îndrumarea concretă a bibliotecilor din regiune, a intrat de mai bine de un an și folosirea unui „Fișier al gospodăriilor agricole colective”. În acest fișier, sînt oglindite pe fișe de catalog, scurte monografii ale tuturor gospodăriilor colective din regiune cuprinzînd următoarele date: Numele G.A.C., localitatea, data înființării, fondul de bază, numărul familiilor, suprafața totală, numărul brațelor de muncă și specificul de producție.

Aceste fișe sînt aranjate pe raioane, iar în cadrul raioanelor, în ordine strict alfabetică. Datele necesare întocmirii acestor scurte monografii au fost luate de la fostele secții agricole ale sfaturilor populare raionale, completate și cu datele concrete adunate de metodisti bibliotecii regionale cu ocazia deplasărilor pe teren. De exemplu, la G.A.C. Tirzii, raionul Huși, sectorul apicol face parte dintre principalele ramuri ale gospodăriei. Pe fișa acestei gospodării, aflată în „Fișierul G.A.C.”, nu figura acest lucru. În consecință, datele respective au fost completate de metodist la întoarcerea sa din deplasare. Același lucru s-a petrecut și la completarea fișei G.A.C. din comuna Schineni, raionul Bîrlad, adăugîndu-i-se date privind cultura tutumului care a luat o dezvoltare însemnată în ultimul timp.

Cum și la ce ne folosește „Fișierul G.A.C.”? În primul rînd la completarea științifică cu cărți a tuturor bibliotecilor din regiune. Colectivul metodic al bibliotecii regionale împreună cu bibliograful de la secția de evidență și completează a bibliotecii țîn o strînsă legătură cu Colectura bibliotecilor pentru a urmări aprovizionarea diferențiată după specificul economic al fiecărui sat. În felul acesta, s-au putut satisface cererile de cărți ale colecțiștilor de la diverse sectoare de producție ale gospodăriilor agricole colective din regiunea noastră.

De aceea, considerăm că „Fișierul G.A.C.” este un instrument prețios al lucrătorilor ce se ocupă cu aprovizionarea bibliotecilor.

În al doilea rînd „Fișierul G.A.C.” este de un real folos și în munca de îndrumare a colectivului metodic al bibliotecii regionale. Metodistul care urmează să se deplaseze pentru îndrumare într-un raion, se documentează mai întîi din aceste mici monografii ale gospodăriilor colective din raionul respectiv. De asemenea la întocmirea materialelor metodice și bibliografice precum și în difuzarea lor în regiune se ține seama tot de profilul economic al comunelor, care ne este redat cu ușurință de fișele din „Fișierul G.A.C.”.

Din analiza majorității fișelor G.A.C. s-a constatat că suprafețele cultivate cu porumb ocupă un loc de frunte în regiunea Iași. Ținînd seama de această situație, serviciul metodic al bibliotecii regionale — prin secția de documentare tehnică și agrotehnică și cu sprijinul specialiștilor din agricultură — a întocmit mai multe materiale în scopul organizării unor manifestări de masă de mare amploare. Printre aceste materiale cităm: *Pentru 5000 kg porumb boabe la hectar în culturi neirigate* (materiale pentru o consfătuire cu cititorii), *prezentarea cărții 5000 kg porumb boabe la hectar de I. Cumpănașu și lista de recomandare Pentru producții mari de porumb la hectar*. Lucrările amintite mai sus au fost difuzate întregii rețele de biblioteci precum și unităților din agricultură (G.A.C., G.A.S. și S.M.T.).

„Fișierul G.A.C.” servește și la repartizarea zarba temelor pentru întocmirea referatelor ce se folosesc în cadrul schimburilor de experiență pe plan regional, raional sau în centrele metodice din comune, precum și la organizarea aplicațiilor practice în cadrul seminariilor raionale.

Convingîndu-ne de eficacitatea acestui instrument de muncă am considerat necesară extinderea lui pe raioane.

Rezultatele obținute de biblioteca regională Iași, cu ajutorul „Fișierului G.A.C.” au stîrnit un viu interes printre bibliotecarii de la raioane care au trecut la întocmirea lui. Astăzi toate bibliotecile raionale din regiunea Iași folosesc „Fișierul G.A.C.”.

În utilizarea „Fișierului G.A.C.”, am constatat însă și unele deficiențe, mai ales tu ceea ce privește o oarecare sărăcie a datelor cuprinsă în el. De exemplu: nu întotdeauna rezultă de pe fișe specificul culturilor din G.A.C. sau sectoarele de bază ale G.A.C. O lipsă a noastră este și aceea că pînă în prezent n-am reușit să reorganizăm fișierul, în urma acțiunii de comasare a unor gospodării agricole colective mici în gospodării agricole colective mari și puternice. În colaborare cu Consiliul agricol regional vom căuta ca într-un viitor apropiat să remediem aceste lipsuri și să acordăm o atenție deosebită acestor metode de muncă care s-a dovedit eficace.

Const. GILEA
Biblioteca regională Iași

Stele în plină zi¹⁾

Un învățător, Piotr Petrovici, povestește cititorilor dintr-o sală de lectură că stelele nu dispar niciodată de pe cer; în afară de stelele nopții și ale serii mai există și stele de zi. O fată vioaie, blondă, ascultă cu atenție. *Stele în plină zi*. Ce vis minunat să le vezi, să fii tu prima care să le descoperi! Să împărtășești apoi taina surorii Musia și celorlalți pe care îi iubești...

O fată blondă, vioaie aleargă spre fântână să vadă în apa din adânc stelele zilei. Și nu le-a văzut. A încercat o dată și încă o dată și tot n-a văzut nimic. Dar credința că ele există totuși n-a părăsit-o niciodată. „Nu numai că sînt încredințată că asemenea fîntîni există, — spune autoarea²⁾, fata blondă și vioaie de altădată — dar mai mult: doresc ca inima mea, cărțile mele, adică inima dezvăluită tuturor, să fie asemenea unei fîntîni care oglindește și păstrează în ea stelele de zi — inimii, vieții și destine... mai precis: inimile și destinele contemporanilor mei“.

Cartea Olgăi Berggolț este deci o fîntînă în care poți vedea stelele zilei. Intilnești aici, într-adevăr, „inimi, vieți și destine“ *stele* care n-au nimic spectaculos, strălucirea lor e discretă, dar ele îl impresionează profund pe cititor, îl emoționează, îl tulbură, îl fac să se gîndească mai profund la sine, dar și la alții, la contemporanii săi.

Iată și cîteva *stele de zi*. Una poartă ca titlu *Povestea luminii*. O copilă doarme în tren. Călătorește de la Uglich spre Petrograd. Războiul civil s-a terminat și

lumea revine acasă. Visează că o veche, îngășe. Se trezește. Oamenii dorm. Numai doi stau de vorbă. — „Și-au adus ei acolo, măi, frate, o mașină, să tot stai să te minunezi. A mai... a mai grozavă mașină din cîte-s pe lume“. Vorbeau despre o mașină care scurmă pămîntul cu

gheara (un escavator) „sapă pămîntul pînă la piatră și apoi mi-l movilește și mi-ți-l îngrămădește — munte ridică nu alta!“ (în realitate mașina ridică numai jumătate de metru cub de pămînt. Era doar un strămoș al escavatoarelor cu adevărat uriașe de astăzi). Mai vorbeau despre o cascadă, una mare de tot care va aduce lumină. — „Răbdăm de foame și frig, da barem să avem lumină“. Vorbeau despre Volhovstroi, prima hidrocentrală care a intrat în funcțiune foarte curînd după terminarea războiului civil. Se înfăptuia planul G.O.E.L.R.O., planul leninist de electricare a țării. Această hidrocentrală a dat Leningradului lumină și pe timpul asediului, tîlmăcind parcă în viață vorbele călătorului din tren; „Pe lumină totul ți se pare mai ușor“.

Fetița văzuse cu o zi mai înainte, în gară, lume, multă lume, și toată mulțimea asta — spune autoarea — părea să aibă un singur chip! Nici de bărbat și nici de femeie, nici bătrîn și nici tînăr, ci un chip nedeslușit, galben ca lumînările din biserică, cu umbre vineții sub ochi, cu suvițe de păr cenușiu, năclăit...“ Era chipul foamei, al suferinței, al chinurilor îndurate ani în șir, dar nu chipul deznădejdei, așa cum îl vedea scriitorul englez Herbert Wells, autor de romane fantastice. Călătorește și el prin Uniunea Sovietică „poate chiar cu același tren“, dar pînă în vagonul lui de clasa I-a nu pătrundeau vorbe despre escavatoare, hidrocentrale, lumină. N-avea cum să vadă stelele de zi, deși privea, după cum i se părea, în adîncul fîntîinii.

Altă stea. „Valea, mă înscriu în comsomol. Neîntîrziat. Nu am vîrsta, dar voi izbuti să-i înduplec... Bunica se împotrivește din cauza lui Dumnezeu, iar

¹⁾ BERGGOLT, OLGA. *Stele în plină zi*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. 254 p. (Colecția „Meridiane“).

²⁾ Născută la Leningrad în anul 1910, Olga Berggolț a terminat tot aici (în 1930) Facultatea de filologie. Dăruită cu un talent original și viguros și-a început în cel de al 4-lea deceniu o multilaterală și bogată activitate literară. Opera ei cuprinde un însemnat număr de articole publicistice și reportaje (a lucrat în permanență pe lîngă cîte un ziar), povestiri, piese de teatru și scenarii, dar mai ales versuri închinare în cea mai mare parte orașului-crou Leningrad, pe care nu l-a părăsit în timpul asediului. Este membră a P.C.U.S. din anul 1940.

mama din cauza băieților. Dar eu tot mă înscriu". Care este izvorul acestei hotărâri atât de categorice? S-a întâmplat ceva deosebit în viața eroinei? Da. A murit Lenin. „Și am simțit din nou, ca în gara aceea de pe Volga, în drum spre Petrograd, că singură nu exist. Ceva uriașă tipă de durere, sfîșietor, din răsuperi, și eu nu sînt decît acest vaiet al tuturor, în care se topește totul. Mulțimea înțepenește deodată — am înțepenit și eu, devenind una cu ceilalți. Parcă am fi fost, toți, un sloi de gheață. Dar vaietul, înțepenirea erau și o sfidare aruncată lumii întregi. Da, o sfidare. Căci hohotele de plîns ale Barierei Nevei se înălțau atât de puternice, năvalnice, încît au ajuns să sune amenințător, ba nu, triumfător". Hohotele de plîns ale muncitorilor poate că nu se auzeau pînă în centrul orașului „unde se vindeau, ca totdeauna, prăjituri în cofetării, iar pe bulevardul Nevski se plimbau nepmanii". În schimb le-au auzit, s-au contopit cu ele adolescenta Olga, prietena ei Valea, iar hotărîrea de a intra în comsomol, a sunat ca un jurămint: *toată viața, ca Lenin.*

Olga Berggolț a avut un destin personal tragic. Înainte încă de război i-au murit cele două fiice. În timpul asediului și-a pierdut soțul, bunica, o mătușă și dădaca. Au murit de foame. Imediat după război i-a murit tatăl, doctorul Berggolț (moment evocat cu o mare forță emoțională). Oamenii pe care i-a iubit. E un destin asemănător cu acela al lui Andrei Sokolov din *Soarta unui om*, de Șolohov. Dar „ceea ce îmi dă și astăzi puterea, în ciuda tuturor încercărilor, să trăiesc din plin, să trăiesc cu fiecare fibră a ființei mele, este tocmai credința că nu mi-am călcat jurămintul făcut atunci, în adolescență, și conștiința că aparțin Partidului pe care marele Lenin îl cimentează!"... — scrie autoarea.

Cu cît durerea e mai mare, mai profundă, cu atît oamenii se solidarizează, devin o singură ființă. Leningradul în timpul asediului. Au murit de foame șase sute de mii de oameni. Au murit, dar n-au lăsat pradă dușmanului orașul lui Lenin... O femeie își pierde soțul. A murit la spital. O cheamă Olga Berggolț. Trăiește în Leningradul asediat. Trăiește. Lucrează la ziar, la radio, face de gardă. E istovită de foame, de frig. Durerea a amorțit-o de tot. Tovarășii o trimit la tatăl ei, la d-rul Berggolț. Nu mai circulă

nici un vehicul. Merge pe jos. Pietonii? O femeie care trăgea o săniuță cu un bărbat în ea. „Omul era legat cu un prosop ca să nu cadă, dar ședea în sus, se vedea bine că trăiește. Unde l-o fi ducînd?", se întreabă Olga. Întrebarea rămîne fără răspuns. Tot universul s-a condensat într-un singur gînd „scot pînea și o mîncîcă toată acum, pe loc!" Lumea murea de foame. La o rîspîntie altă femeie. Purta pe sanie un coșciug semănînd mai mult cu un sertar de scriu. La un hop s-a răsturnat. Olga a vrut să-l ocolească, dar era cit pe ce să cadă pe spate. S-a așezat pe sicriu fără să vrea. Femeia a oftat și s-a așezat alături. Au fumat amîndouă dintr-o țigară subțirică de tot, un „cui" cum îi spuneau la redacția unde lucra Olga. Apoi și-au urmat drumul. „Întîlnirea cu femeia, care tira prin nămeți coșciugul înjghebat dintr-un sertar de scriu și cele cîteva clipe cît au stat alături, fîmînd din aceeași țigară, n-au trezit atunci nimic în inima mea". Durerea a atîns punctul suprem. Urmează oare prăbușirea? Nu. După întîlnirea cu tatăl său, om de o mare bogăție sufletească, Olgăi îi revine din nou dorința de a trăi.

La înapoiere, la fel de sleită de puteri ca și cu două zile înainte, Olga știa că trebuie să meargă, că e datoare să trăiască, să muncească, fiindcă munca ei era necesară oamenilor. „Știm de pe acum despre ce vor vorbi versurile: iată — despre ziua de astăzi a Leningradului, despre mine, ca una din atîtea și atîtea leningrădence, despre ceea ce s-a petrecut esențial în noi toți de-a lungul celor opt luni de război, despre simțămintele noastre și felul cum luptăm acum, despre faptul că, deși flămînzim, deși pierdem pe cei ce ni-s dragi, deși abia ne mai ținem pe picioare, iubim viața și de aceea vom învinge, negreșit." Olga Berggolț mai descoperise o stea de zi și o oferea în dar poporului său.

Am strîns doar un mînunchi de stele. Ele sînt mai multe în cartea Olgăi Berggolț. Autoarea promite că va culege și altele. Există și o stea care-și împrăștie lumina în toată cartea. Ea vorbește cititorului de un popor cu un trecut și prezent glorios, un popor care a suferit atît, urăște războiul și luptă activ pentru pace.

Două colecții folositoare

În Editura „Meridiane”, apar colecțiile „Monumentele patriei noastre” și „Orașe și priveliști” în care se publică lucrări deosebit de utile pentru marea masă a cititorilor.

Colecția „Monumentele patriei noastre” are un caracter documentar. În ea se publică lucrări istorice, referitoare la localități însemnate în trecutul țării noastre, întregite cu prezentarea celor mai recente descoperiri arheologice. Fiecare volum al colecției cuprinde un text explicativ și aproximativ 30 de reproduceri și hărți.

Broșura *Histria* (Ediția a 2-a. Buc., Editura „Meridiane”, 1962. 68 p. cu ilustr. + 1 f. h. + 1 f. pl.) alcătuită de acad. Em. Condurachi, transpune cititorul în cel mai vechi oraș al țării. Construit în sec. al VII-lea î.e.n. de coloniștii greci veniți din Milet, Histria a fost un însemnat centru comercial și cultural pe malurile Pontului Euxin. Aici săpăturile arheologice au dezvăluit mai multe orașe suprapuse, în timpul celor 12 secole de existență ale Histriei. Cartiere întregi, cu admirabile construcții, au fost scoase la lumină. Cetatea Histria este unul din cele mai însemnate complexe culturale din țară.

În broșura cu același nume (Buc., Editura „Meridiane”, 1961. 72 p. cu ilustr. + 3 f. pl.), V. Canarache prezintă orașul *Tomis* — actualmente Constanța — insistând asupra valorii istorice a săpăturilor din ultimii ani. Întemeiat prin sec. al VI-lea î.e.n. de grecii ionieni, Tomis a atins o imensă strălucire în vremea romană. Aici a fost exilat poetul Ovidius. Obiectele ce se găsesc în muzeul „Vasile Pîrvan” din Constanța, ca și cele menținute pe loc, impresionează prin armonia liniilor și perfecțiunea realizării. Dacă scriitorii străini afirmau încă acum o sută de ani că Dobrogea este un important muzeu, acest atribut se poate aplica în mod temeinic orașului Constanța. Străzi pavate, resturi de clădiri etajate, turnuri, statui, obiecte variate, apeducte, un imens mozaic au fost descoperite în diferite locuri din oraș.

Prin paginile lucrării *Garvân-Dinogetia* (Buc., Editura „Meridiane”, 1961, 88 p. cu ilustr., pl. și h.) — alcătuită de Ion Barnea — cititorul pătrunde pe o insulă stîncoasă din bălțile Dunării. Veche așezare dacă, *Dinogetia* a fost repopulată în secolele al X—XII-lea. Datorită unor obiecte găsite s-a tras concluzia unei intense legături cu Bizanțul, Europa răsăriteană și Asia. Mai târziu atacurile turcești au distrus orașul, care treptat a fost abandonat.

Situat în munții Orăștiei, *Sarmizegetusa*, centrul statului dac, oglindește străvechea

civilizație dacă. După cum arată acad. C. Daicoviciu și H. Daicoviciu, autorii broșurii *Sarmizegetusa, Cetățile și așezările dacice din munții Orăștiei* (Buc., Editura „Meridiane”, 1962, 46 p.), cercetările efectuate în ultimii ani aruncă o nouă lumină asupra vieții strămoșilor noștri. După ce reamintesc istoria dacilor și cucerirea romană, autorii descriu cele patru principale cetăți: Costești, Piatra Roșie, Anineș și Grădiștea Muncelului. Nivelul avansat tehnic se constată la ziduri, turnuri de apărare, apeducte, incintele sacre. S-a putut stabili că dacii foloseau alfabetul grec și latin.

În lumea evului mediu cu o arhitectură complicată, menită să îmbine apărarea cu arta, ne ajută să pătrundem lucrarea lui O. Vellescu *Castelul de la Hunedoara* (Buc., Editura „Meridiane”, 1961. 60 p. cu ilustr. + 14 f. pl. + 4 f. plan). Început în sec. al XV-lea, castelul a suferit de-a lungul secolelor numeroase transformări. Pentru valoarea sa istorică și arhitectonică, guvernul Republicii Populare Romine a hotărât restaurarea lui.

Prezentînd palatul și muzeul de artă brîncovenească de la Mogoșoaia, Radu Popa reliefează în broșura *Mogoșoaia, Palatul și muzeul de artă brîncovenească* (Buc., Editura „Meridiane”, 1962. 91 p.), frumusețea construcției și a obiectelor expuse. A fost clădit în 1688 de Constantin Brîncoveanu; relatățile călătorilor străini vorbesc admirativ de valoarea și varietatea obiectelor aflate în interior. După omorîrea domnitorului acestea au fost confiscate de turci.

Astăzi muzeul Mogoșoaia cuprinde colecții bogate de opere de artă brîncovenească. Aceste colecții s-au constituit acum un veac, completîndu-se treptat. Ele sînt aranjate pe genuri artistice, săli de argintărie, broderie, sculptură în lemn, în piatră, pictură etc.

Broșura *Cetatea Alba-Iulia* de Al. Popa și I. Berciu (Buc., Editura „Meridiane”, 1962. 80 p. cu ilustr. + pl.), face cunoscută cititorilor străvechea cetate a Transilvaniei. Prin bogăția urmelor istorice, documentelor și construcțiilor valoroase cetatea Alba Iulia este astăzi considerată un muzeu.

Săpăturile arheologice efectuate în această regiune au stabilit că cea mai veche așezare omnească datează din epoca neolitică (4000 î.e.n.). Dacii și-au construit aici cetatea Apoulon, devenită sub romani cetatea Apulum. Numele de Alba Iulia datează din secolul al X-lea.

Cetatea Alba Iulia înfățișează vizitatorilor frumoase monumente istorice, arhitectonice și artistice.

Orașe și priveliști din patria noastră sînt prezentate în paginile broșurilor ce alcătuiesc colecția cu același nume. Lucrările aparute pînă acum sînt: *București, Cluj, Iași, Brașov, Valea Prahovei, Băile Herculane, Litoralul Mării Negre, De-a lungul șoselei Oradea-Mangalia și Bicazul și împrejurimile*. Un text îndrumător și foarte multe fotografii indică frumusețile naturale ale localității respective, monumentele însemnate din trecut și realizările noi, socialiste. Asemeni unei invitații de călătorie, ele cheamă oamenii muncii să străbată drumurile, să cunoască pitoreasca vale a Prahovei sau modernele construcții de pe litoral, să viziteze orașe cu un trecut social și cultural de seamă, să admire localitatea mitologicului Hercule sau capitala țării.

Broșurile — text și fotografii — oglindesc impresionantele realizări ale construcției socialiste. Marea sală a Palatului R.P.R. din București, construcțiile de pe litoralul Mării Negre, fabricile moderne și numeroase alte obiective sociale și culturale pot fi cunoscute și admirate cu ajutorul acestor broșuri.

Prin conținutul lor educativ și prezentarea grafică superioară, broșurile sînt o reușită realizare a Editurii Meridiane. Ele apar în limbile română, rusă, franceză, engleză, germană, ungară și cehă. Editura intenționează să prezinte și alte regiuni și orașe din țară.

Colecția „Orașe și priveliști” este destinată tuturor celor ce doresc să-și îmbogățască cunoștințele despre țara noastră. Astăzi cînd turismul a luat un avînt nemaiîntîlnit, cînd prin grija partidului și a guvernului oamenii muncii din țara noastră au posibilitatea — fie în grup, fie individual — de a vizita frumusețile patriei noastre, editarea acestor lucrări este foarte necesară.

Bibliotecarii, ca ghizi ai cititorilor, trebuie să cunoască toate aceste broșuri, să facă o largă popularizare a lor, ținînd seama de importanța ce o au pentru educarea patriotică a cititorilor.

Irina VALASOGLU

Biblioteca Centrală Universitară

ȘTIRI DE LA BIBLIOTECILE DE PESTE HOTARE

● *Al 30-lea volum al „Indicelui internațional de traduceri”*. La începutul anului acesta a apărut cel de-al 30-lea volum din *Indicele de traduceri*, editat de UNESCO (*Index translationum*. Repertoire international des traductions. International bibliography of translations. Paris, UNESCO, 1962. 740 p.).

Volumul cuprinde 31.238 de titluri de cărți, traduse în anul 1960, în 58 de țări. Pe primul plan al traducerilor se situează Uniunea Sovietică, cu 5507 titluri de cărți.

● *Bibliografia lucrărilor cehe și slovace despre antichitate* a fost editată în 1961 de Biblioteca de Stat a R. S. Cehoslovace. (Svoboda, Karel. *Bibliografia českých a slovenských prací o antice*. Za léta 1901—1950. Praha, Státní knihovna Č.S.S.R. — Národní knihovna, 1961. 140 p.).

Lucrarea oglindește materialele din perioada anilor 1901—1950, sistematizate pe 15 diviziuni. Se dă un indice alfabetic auxiliar al scriitorilor și traducătorilor.

● *H. Kuntze distins cu premiul național al R. D. Germane*. Cunoscutul activist în domeniul bibliotecilor din R. D. Germană, profesorul H. Kuntze, directorul Bibliotecii de Stat germane, a fost distins cu Premiul național, cl. a III-a, pe anul 1961, pentru merite în dezvoltarea biblioteconomiei marxiste, în pregătirea cadrelor de bibliotecari și elaborarea planului de perspectivă al dezvoltării bibliotecilor din R. D. Germană.

● *Traducerea bibliografiilor sovietice în limba engleză*. Interesul oamenilor de știință străini față de lucrările sovietice de bibliografie crește an de an. Astfel au fost traduse în limba engleză ghidul bibliografic al lui D. N.

Priluțki: *Tehnica refrigerentă* (Prilutsky, D. N. *Bibliographical handbook on Soviet refrigeration technology*. London, Bergamon press, 1961, XV. 135 p.) și *Problemele bibliografiei de ramură pentru științele naturii*. Culegere de rețerate prezentate la cea de-a VI-a Conferință științifică a Bibliotecii Academiei de Științe a U.R.S.S. (*Bibliographical problems in the natural sciences*. Cambridge, Massachusetts institute of technology libraries, 1962. 160 p.).

● *Un indice al lucrărilor despre Todor Borov*. Institutul bibliografic bulgar „Elin Pelin” a publicat în colaborare cu catedra de biblioteconomie și bibliografie a Universității din Sofia, un indice al lucrărilor despre Todor Borov, cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a nașterii acestuia. (*Todor Borov za 60 godišninatamu*. 30 ianuarie 1901. Sofia, 1961, 44 p.).

Fisier bibliografic

LENIN, V. I. *Opere complete*. Ediția a 2-a. Vol. 9, Buc., Editura politică, XX + 595 p., cu facs. + 1 p. facs.

Acest volum cuprinde lucrările scrise de V. I. Lenin din iulie 1904 pînă în martie 1905. Un loc important ocupă o serie de scrieri și documente (*Ce urmărim noi? Către partid, Scrisoare către tovarăși* etc.) care sînt îndreptate împotriva acțiunilor fracționiste ale menșevicilor. Numeroase articole (*Campania zemstvelor și planul „Iskret”, Sarcini noi și forțe noi, Proletariatul și democrația burgheză* etc.) sînt consacrate fundamentării și dezvoltării strategiei și tacticii revoluționare a partidului bolșevic. Ele prezintă o analiză profundă a crizei politice a absolutismului și indică mijloacele de luptă menite să-i grăbească prăbușirea și să deschidă cale liberă spre revoluția socialistă.

LENIN, V. I. *Opere alese în trei volume*. Ed. a II-a. Buc., Editura politică, 1961—1962. Vol. 1, 888 p.; vol. 2, 818 p.; vol. 3, 871 p.

Traducerea culegerii întocmită de Institutul de marxism-leninism de pe lingă C.C. al P.C.U.S. și publicată la Moscova în 1960—1961 de către Editura de Stat pentru literatură politică este destinată celor ce studiază istoria Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Primul volum cuprinde lucrări scrise în perioada 1897 — ianuarie 1917, lucrări în care V. I. Lenin a fundamentat bazele partidului de tip nou. În volumul al doilea sînt incluse lucrări scrise de Lenin în martie 1917 — iunie 1918, în perioada pregătirii și desfășurării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și în primele luni ale Puterii sovietice. Volumul al treilea cuprinde lucrări ale lui Lenin din iulie 1918 — martie 1923 referitoare la probleme de cea mai mare importanță ale construirii socialismului și comunismului, ale politicii externe a Statului sovietic și ale mișcării comuniste internaționale.

★

ZIDARITA, ST. *Creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost*. Buc., Editura politică, 56 p.

Broșura popularizează experiența în acest domeniu a citorva întreprinderi metalurgice din Capitală și din țară. Serisă într-un stil viu, atractiv, lucrarea prezintă concret

unele metode de muncă prin care s-a ajuns la o productivitate a muncii ridicată și la un preț de cost scăzut. Prin cifre și fapte se demonstrează necesitatea preocupării continue pentru realizarea acestor doi indicatori de plan.

ENACHE, ION. *Giordano Bruno*. Buc., S.R.S.C., 1962. 47 p. (Seria „Știință și religie”).

Lucrarea, adresată maselor largi de cititori înfățișează cu multă căldură și folosind o documentație științifică bine selecționată, viața eroică și gîndirea temerară a marelui om de știință de la sfîrșitul Renașterii, ars pe rug de închiziție pentru fermitatea cu care a apărat convingerile sale materialiste și îndeosebi teoria heliocentrică a lui Copernic.

GORSHOV, G. P. *9 întrebări, 9 răspunsuri*. Buc., (trad. din l. rusă) S.R.S.C., 1962, 42 p. (Seria „Natura fără taine”).

Broșura țamurește, într-o formă populară dar în strictă conformitate cu cele mai noi date ale astronomiei și geologiei moderne, probleme legate de formarea sistemului solar, de evoluția și structura Pămîntului, formarea munților, erupțiilor vulcanice, cutremurele, apariția și evoluția vieții. Autorul reușește să scoată în evidență felul în care explicația științifică a fiecăruia din fenomenele examinate dovedește totala lipsă de temei a legendelor religioase.

TACHE, EMELIAN. *Originea creștinismului*. Ed. a II-a revăzută și completată. Buc., S.R.S.C., 1962. 48 p. (Seria „Știință și religie”).

Într-o formă accesibilă și totodată bazat pe o bogată și convingătoare argumentație istorică, autorul urmărește evoluția religiei creștine de la apariția sa în condițiile puternice ascuțiri a contradicțiilor societății sclavagiste pe întinsul imperiului roman, dezvăluie sursele evidente din care s-au alimentat legendele și dogmele creștinești. Este analizat rolul social al creștinismului, care începînd cu creștinismul primitiv, devenind apoi religie dominantă în statul roman, adaptîndu-se rînd pe rînd feudalismului și capitalismului a constituit în permanență — la fel cu toate celelalte religii — un mijloc de diversiune, de oprimare și de exploatare a maselor muncitoare.

IONESCU, H. *Cadrelle agricole la sate.* Buc., Editura politică, 36 p.

Broșura prezintă contribuția unor ingineri agronomi și zootehnici la obținerea unor recolte mari la hectar și la sporirea producției animaliere. De asemenea autorul arată cum organizațiile de partid sprijină munca cadrelor de ingineri și tehnicieni din agricultură.

PIIU, D. ȘTEFAN. *Solul, viața și Insușirile lui.* Buc., 1962. 64 p. cu ilustr.

și fig. (Societatea pentru răspândirea științei și culturii. Colecția „Cunoștințe folositoare“).

Sporirea continuă a producției agricole presupune și o permanentă ridicare a fertilității solului, o atentă studiere și o bună cunoaștere a acestuia. Broșura de față ne ajută să cunoaștem cum se formează solul, natura, profilul și componența defiritelor tipuri de soluri. O mare parte din lucrare este destinată descrierii diferitelor tipuri de soluri din țara noastră, indicații pentru sporirea fertilității lor.

★
ALEXIS, JACQUES STEPHEN. *Generalul Soare.* Roman. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. 406 p.

Scriitorul haitian Alexis, medic cu renume și activist pe tărîm social redă în cartea aceasta viața muncitorilor și țăranilor din Haiti în lupta lor zilnică împotriva mizeriei sociale, a calamităților naturale și împotriva asupririi și umilințelor la care sînt supuși de către autoritățile militare locale.

Eroul principal, Hilarion Hilarius, muncitor negru, împins de foame încearcă să lure cîțiva bani și este arestat. În închisoare cunoaște pe unul dintre conducătorii mișcării revoluționare din Haiti, Pierre Rommel. Sub influența puternicei personalități a acestuia, se formează conștiința revoluționară a lui Hilarius. Redîndu-i-se libertatea, el muncește în fabrici și pe diferite plantații, suferă exploatare, mizerie și umilinți, dar continuă să-și înalțe cunoașterea și să-și făurească o puternică conștiință de clasă. În cele din urmă el este ucis, dar transmite prin soția sa un mesaj de continuare a luptei pentru libertate și de nădejde în viitorul luminos al poporului său.

BARBU, EUGEN. *Prînzul de duminică.* Buc., Editura pentru literatură, 1962. 368 p.

Noul volum de schițe și nuvele al scriitorului Eugen Barbu este o frescă a cîmpurilor tematice abordate de autor în lucrările sale de pînă acum. În nuvelele *Înmormîntarea lui Dumitru Alexandru*, *Franzeluță* și *Domnișoara Aurica*, întîlnim eroi care aparțin lumii evocate de scriitor în romanul *Groapa*;

comunistul din *Un pumn de caise* vine din lumea care a dat pe ilegalistii Dumitrana, Mareș, Ina și Niculescu din *Șoseaua Nordului*. Întîlnim din nou drame ale războiului în nuvelele *De-a viața și de-a moartea*, *O canistră de apă*. În schițele și nuvelele *Călătorie cu autocarul*, *Intr-un loc de trecere*, *Oul* ne sînt înfățișate aspecte ale realității contemporane.

Expresie a unei bogate experiențe de viață, acest volum se înscrie ca un nou succes al unuia dintre scriitorii noștri.

Glasure din Ghana. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. 137 p.

Culegere de versuri și povestiri semnate de peste patruzeci de scriitori ghanezi. Variată prin temele pe care le cuprinde, începînd de la povestirile, impregnate de fantezia străvechilor legende populare, serise de I. V. Mensah, T. K. Aminfen sau J. K. O. Lindoay, trecînd prin proza lui Richard Bertil, Cameron Dondy și R. G. Maggin care dau glas protestului împotriva nedreptăților sociale și terminînd cu versurile pline de patriotism și năzuința spre pace ale unor poeți ca Joyce Addo și Liebrecht Hess — culegerea ne deschide o fereastră spre lumea unei originale și vechi culturi, care reîntînește prin seva unei vieți eliberate de jugul colonial.

VINOGRADOV, ANATOLIE KORNIIEVICI. *Consulul negru* [Toussaint-Louverture]. Buc., Editura pentru literatură universală, 1962. 487 p.

Autorul ne înfățișează episoade din timpul revoluției franceze și în special în lupta pentru libertate a oamenilor de culoare din Haiti în fruntea cărora se află François-Dominique Toussaint-Louverture, eroicul și înțeleptul consul negru. Toussaint-Louverture fost sclav, conduce în calitate de general războiul de eliberare al sclavilor din Antile. Sprijinindu-se pe o adîncă cunoaștere a timpurilor acelora atît de frămîntate, Anatolie Vinogradov reușește să reconstituie evenimentele cu ajutorul documentelor existente și să prezinte veridic chipurile, caracterele și faptele personajelor.

Cartea arată că poporul din Haiti a luptat cu un curaj și cu o abnegație demne de admirat împotriva cruzimei și a totalei lipse de omenie și scrupule a colonialiștilor spanioli și francezi. Oamenii de culoare au dovedit încă de atunci că știu să se organizeze și să se conducă singuri în pofida tuturor uneltirilor oricît de viclene și de sîngeroase ar fi ele. Preocupat de justa redare a adevărului istoric în desfășurarea acțiunii, autorul a reușit în același timp să prezinte faptele într-o formă literară.

Copilul și CARTEA

Ilustrarea cărților pentru copii în R.P.R.

Literatura pentru copii ocupă un loc important în activitatea scriitorilor și a editurilor din țara noastră. În cadrul Uniunii scriitorilor din R.P.R. lucrează o comisie care se ocupă numai de literatura pentru copii și tineret. Progresele literaturii pentru copii au fost arătate la Conferința pe țară a scriitorilor, care a avut loc în luna ianuarie anul acesta¹⁾.

Preocupările pentru literatură se răsfrâng și asupra înfățișării grafice a cărților, al căror succes poate fi înrăuit prin calitatea ilustrațiilor. Cunoșcând aceasta, Editura tineretului introduce la sfârșitul unora din cărțile pe care le publică, un apel către părinți și educatori cerându-le părerea nu numai asupra conținutului cărților, dar și asupra prezentării lor artistice.

În ancheta inițiată anul trecut de revista „Contemporanul” asupra aspectului grafic al cărților, s-a subliniat contribuția unor graficieni de valoare la ilustrarea cărților²⁾; într-o altă anchetă a „Contemporanului” din același an, pe tema: *Literatură pentru copii*, unul din răspunsuri s-a referit în mod special la ilustrarea cărților pentru cei mici, cunoscând talentul artiștilor³⁾.

Într-o atmosferă astfel pregătită, a apărut anul acesta, în același periodic, cu prilejul „Zilei copilului”, articolul intitulat *Ilustrația de carte pentru copii* de Geta Brătescu, ea însăși ilustratoare a mai multor cărți pentru copii⁴⁾. Cu un titlu apropiat, în articolul de față vom încerca să prezentăm câteva aspecte ale acestei probleme, din perspectiva muncii de bibliotecă.

Scrierile pentru copii, — în care fantasticul joacă un rol important, realitatea fiind adesea transfigurată și înfățișată într-un mod accesibil celor mici, — sînt ilustrate în cea mai mare parte prin desen, colorat sau ne-

colorat. Spre deosebire de fotografie, care redă exact realitatea și care este de aceea potrivită pentru scrierile cu caracter documentar, desenul se poate adapta la caracterul variat al textelor pentru copii, putînd fi totodată și mai expresiv.

Condițiile ilustrării cărților pentru copii sînt condițiile ilustrării cărților în general care, aplicate în acest domeniu, capătă aspecte speciale.

Într-o prezentare recentă⁵⁾ a problemei ilustrării cărților sînt analizate următoarele coordonate ale artei ilustrării:

1. traducerea ideilor în imagini vizuale într-un mijloc pentru o înțelegere mai aprofundată a textului;
2. ilustratorul trebuie să fie fidel față de text;
3. ilustratorul trebuie să fie în același timp fidel față de realitatea în care se petrec faptele cuprinse în text; de aceea el trebuie să cunoască epoca în care se plasează epizodele din carte, ideile și formele de viață;
4. interpretarea ilustratorului este creatoare în măsura în care acesta își exprimă, plastic, propria sa viziune asupra vieții;
5. ilustratorul trebuie să adopte mijloacele tehnice de expresie și stilul potrivit textului;
6. ilustrarea unei cărți trebuie să reprezinte un ansamblu unitar.

Urmărind aceste coordonate generale, să vedem care sînt aspectele proprii ilustrării cărților pentru copii.

Dacă imaginile — care sînt o repetare a momentelor principale din text, într-o formă de exprimare diferită, — contribuie în general la înțelegerea întimplărilor și a atmosferei din cărți, ele sînt de-a dreptul necesare cărților pentru copii. Folosind un limbaj direct și ușor de înțeles, imaginile constituie pentru copii un material intuitiv, prin care noțiunile capătă conținut. Cu toate acestea, există păreri ce par a pune la îndoială utilitatea ilustrării cărților pentru copii, care ar îngrădi „fantezia atît de fecundă a copiilor”... „obligînd închipuirea acestora să intre în tipare, în șabloane, de care este mai bine să-i ferim”⁶⁾. Practica de bibliotecă

1) *Darea de seamă a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor* prezentată de tovarășul Mihai Beniuc. (În: *Gazeta literară* IX (1962), 4 (25 ian.), p. 3) și *Conferința pe țară a scriitorilor* — Discuții — cuvîntul scriitorului Vladimir Colin. (În: *Gazeta literară* IX (1962), 6 (8 febr.), p. 4).

2) *Cartea și aspectul ei grafic*. (În: *Contemporanul*, 1961, 30 (20 iul.), p. 6).

3) LAURENȚIU FOTESCU. *Pe copil îl educă într-un mod complex al realității socialiste*. (În: *Contemporanul*, 1961, 49 (8 dec.), p. 3).

4) *Contemporanul*, 1962, 22 (1 iun.), p. 6.

5) AMELIA PAVEL. *Probleme ale ilustrației de carte contemporane românești la literatura clasică* (În: *Studii și cercetări de istoria artei*, VIII, 1960, I, în special p. 55—57; 59—60; 62, 69—70, 72).

6) LAURENȚIU FOTESCU, loc. cit.

ne arată însă că pentru copiii cu imaginație bogată, ilustrațiile nu sînt o piedică în calea fanteziei lor. Dimpotrivă, le oferă elemente cu care pot construi alte închipuiri. Dealtfel, cum îndobște se ilustrează numai momentele mai însemnate ale unei cărți, rămîne loc destul și pentru creația fanteziei copiilor. Iar pentru copiii cu mai puțină fantezie, ilustrațiile devin o necesitate, oferindu-le ceea ce ei singuri nu pot crea.

Ilustrațiile sînt cu atât mai utile cu cît, adresîndu-se memoriei vizuale, povestirile pot trăi mai mult în mintea copiilor.

Cît privește pericolul șabloanelor, trebuie să spunem că imaginația noastră lucrează chiar în timp ce citim un text, precedînd, în oarecare măsură, înregistrarea ilustrației, constatînd astfel că ceea ce ne-am închipuit diferă cele mai adesea de imaginea din carte. Prin urmare, ilustrația nu oprește propria noastră imaginație și nu avem nici un motiv să credem că pentru copii lucrurile stau altfel, (dimpotrivă, fantezia lor este mai liberă decît a adulților). Primejdia „tiparelor”, a „șabloanelor” nu amenință decît o imaginație prea comodă sau cu prea puține resurse, care în cazul acesta nici nu are ce pierde. În afară de aceasta, nu trebuie să confundăm „tiparele”, cu „tipurile” create de ilustratori, pe care copiii le recunosc cu ușurință și cu care devin prieteni. Capacitatea de a crea „tipuri” este semnul personalității ilustratorului și, dacă nu le-am admite, ar însemna să respingem însuși talentul și forța creatoare a artistului. Numeroasele tipuri de animale create de artistul Dem au devenit clasice și nimeni nu se poate gîndi să renunțe la ele.

Ilustrația, prin unele amănunte pe care le dă, completează adevăratul text, iar copiii simt nevoia precizării acestor detalii, după cum se vede din următoarele pasaje:

— „A fost odată un împărat mare, mare...”

— „Cît de mare?”

— „Mare de tot.”

Sau

— „Într-o zi, veni la el un moș bătrîn, bătrîn... și era mic, mic de tot.”

— „Cît era de mic?”

— „Poate să fi fost așa, cam ca tine.”

— „Vasăzică, nu era mic, mic de tot.”

Și *Bunica* lui B. Delavrancea își înflorește povestea.

Ilustrațiile valorifică tocmai această nevoie de amănunt pe care o au copiii, ajutîndu-i să stabilească perspective, raporturi între acțiuni, proporțiile ființelor și lucrurilor, unele față de altele.

Este oare adevărat, așa cum se afirmă⁷⁾, că unele ilustrații înspăimîntă pe copii? Uneori se întîmplă astfel, dar nu mai mult decît o face însuși textul și propria imaginație a

copilului, care poate chiar să depășească, în înfricoșarea ei, imaginația cizelată a ilustratorului. Cîteodată întîlnim personaje care, ilustrate, pierd ceva din spaima pe care o poate inspira descrierea lor în text și care nu le face de-a dreptul simpatice. (De exemplu, uriașul din *Voinicul Parsion*, care îl ajută pe erou⁸⁾). S-ar putea spune că, în aceste cazuri, ilustrațiile exercită o acțiune binefăcătoare asupra fanteziei copiilor, ferind-o de exagerare.

Pentru realizarea unității dintre text și imagini, unii autori își ilustrează uneori singuri cărțile, așa cum a făcut de pildă Victoria Huber, pentru *Ulcicuța cu vrăji* (1957). Desigur, pentru autenticitatea imaginilor această poate reprezenta un ideal, cu condiția ca talentul grafic să egaleze, cel puțin, talentul literar al autorului.

Fidelitatea față de text acordă ilustrațiilor un caracter epic sau liric, pe care artistul poate să-l accentueze sau nu. Copiii mici, la care „primează interesul epic”⁹⁾, vor aprecia mai mult ilustrațiile cu mișcare, cu acțiune, decît pe cele descriptive. Pe măsură ce sensibilitatea copiilor începe să simtă poezia, aceștia vor aprecia, de exemplu, ilustrațiile Marcelei Cordescu la volumul *Rapsodia de toamnă* de G. Topîrceanu (apărut în diferite ediții, începînd din anul 1952) sau pe cele ale lui Ștefan Constantinescu la *Concert în luncă* de V. Alecsandri (1959). Pînă atunci, finețea și lirismul ilustrațiilor, — adevărate opere de artă, — sînt apreciate de adulți.

Există cărți pentru copiii preșcolari care nu cuprind decît partea ilustrativă. Pentru a putea înlocui textul, ilustratorul nu exclude nimic din succesiunea evenimentelor. Este interesant să comparăm ediția din 1952 a basmului lui Ion Creangă *Punguța cu doi bani*, ilustrată de Marcela Cordescu, cu ediția din 1957, ilustrată de Ioana Olteș, ultima fără text. În cea dintîi, ilustrațiile nu înfățișează toate momentele povestirii, introducînd în schimb scene intermediare, descriptive, lăsînd ca, printr-o inversiune de roluri, ilustrația să fie completată de text. Ediția din 1957 cuprinde toate etapele povestirii, în scene pline de mișcare și viu colorate (edițiile ulterioare cu ilustrațiile Ioanei Olteș cuprind și text).

Mișcarea este una din cerințele ilustrațiilor pentru copii, în măsura în care acțiunea este una din cerințele acestor cărți. Copiii manifestă o evidentă preferință pentru mișcare.

Ilustratorul cărților pentru copii trebuie să fie fidel realității în care trăiesc copiii (fa-

8) POP RETEGANUL IOAN. *Povești ardelenesti*. Buc., Editura tineretului, 1954. Ilustrații de V. Apostoliu, p. 164.

9) G. DIMISIANU *Ceva despre povestirile pentru copii*. (In: *Gazeta literară* VIII (1961), 9 (23 febr.), p. 2).

7) LAURENȚIU FOTESCU, loc. cit.

milia, căminul, școala, societatea), realității istorice a cărților care se referă la epoci trecute, „realității” viitorului din scrierile fantastic-științifice care anticipează uneori realizările vremilor care vor urma, în sfârșit, el trebuie să fie fidel „realității” fanteziei copiilor, care pentru ei este foarte adevărată.

Una din ilustrațiile executate de Marcela Cordescu la volumul „Rapsodia de toamnă” de G. Topirceanu

De aceea bibliotecarii apreciază ilustrațiile care inspiră copiilor interes pentru ceea ce se petrece în jurul lor. Menționăm dintre acestea ilustrațiile lui D. Iura la *Mina de cărbuni*, de Vasile Nicorovici (1950) și cele ale Mariei Constantin la *Prin orașul cu minuni*, de Maria Banuș (1961). Unele ilustrații introduc pe copii în mediul de viață din alte țări, ca de exemplu ilustrațiile Adinei Nanu la *Copiii în China*, de V. Eftimiu (1959), și cele ale Ioanei Constantinescu, care este în același timp și autoarea textului, la povestirea „*Sabah, fetița egipteană*” (1962). „*Sabah există... am cunoscut-o acolo, în țara ei...*” spune finalul povestirii, ale cărei ilustrații păstrează impresiile autentice ale călătoarei. Alte ilustrații prezintă copiilor activități care îi pot captiva: ilustrațiile sugestive ale lui Netty Lessen la *Iscușiții electricieni* de Al. Constantinescu (1951) (cu toate că desenul prezintă și unele stângăcii), cele ale lui E. Arno și I. Dărie la *Azi ne jucăm, mâine muncim* de Ana Tudoraș (1954), care înfățișează, paralel, scene din viața copiilor, colorate și scene cu activități similare, din viața de muncă a

oamenilor mari, necolorate. Este interesantă schimbarea de tonalitate, care simbolizează trecerea de la joc, la viața serioasă. Admirăm îndeosebi felul spiritual în care Dumitru Ionescu a ilustrat *Se înalță o casă*, de Maria Traian (1960).

Realitatea istorică înfățișată în unele scrieri pentru copii are uneori caracterul unei critici sociale, care impresionează prin contrast. Copiii vagabonzi, copiii forțați să cerșească, viața grea a ucenicilor ilustrată de Tia Peltz în cartea *Așa a fost odată* de Ion Pas (1961) contrastează cu imaginea vieții ferice de azi a copiilor din țara noastră, redată în ilustrațiile lui Anghel Petrescu-Tipărescu la versurile lui Marcel Breslașu, *Partidul* (1962). Acesta este de altfel unul din aspectele mesajului ilustrațiilor din cărțile pentru copii, despre care vorbește Geta Brătescu în articolul menționat mai sus.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale ilustrațiilor este experiența de viață pe care o oferă copiilor și putința de a recunoaște oamenii și caracterele. Figurile reale, șirete sau nătinge ale sfințicilor din ilustrațiile lui Năstase Munteanu la *Asta-i cartea cu povești*, de Al. Gheorghiu-Pogonești (1962), imaginea avarului, așa cum a văzut-o Eugen Mihăescu pentru *Hagi-Tudose* din volumul *B. St. Delavrancea povestind copiilor* (1961), sînt tot

Ilustrație la povestirea „Sabah, fetița egipteană” de Ioana Constantinescu

atîtea învățăminte care avertizează direct pe micii cititori.

Dacă scrierile pentru copii și tineret trebuie să fie compuse în perspectiva „dinăun-

tru, adică din unghiul copilariei¹⁰⁾, realitatea ilustrațiilor pentru copii trebuie să fie redată la rindul ei din punct de vedere artistic, așa cum o văd copiii, cu limpezimea și aparenta simplitate care apropie ilustrațiile de propria imaginație a copiilor. Menționăm ingeniozitatea și încântătoarea adaptare la stilul copiilor realizată de Nell Cobar la *Incurcă lume* de Nina Cassian (1961) și de Clelia Ottone la *Tirbozel și Tirbozina*, de Horia Panaitescu (1960) și la *Ionuț-Petruț în Marte*, de Radu Tiulescu (1961); încercarea de adaptare, prin stilizare și pete mari de culoare, a lui Roni Noel la *Harap Alb*, de I. Creangă (1962); adaptarea printr-o stilizare în genul gravurii pe lemn sau linoleum a Getei Brătescu la *Alte povestiri cu tilc*, de Al. Mitru (1961); ilustrațiile lui Dumitru Ionescu la *Robofel*, de Mircea Mohor (1962) care prezintă elemente de tehnică modernă pe înțelesul copiilor.

În ilustrațiile pentru copii, tot atât de importantă ca și mișcarea, este culoarea. Ilustrațiile colorate și cele variat colorate în concordanță de tonalitate, cu povestirea, constituie un mare avantaj al cărților pentru copii. Apreciem cum se cuvine originalitatea, finețea, siguranța desenului lui C. Piliuța la *Povestirile* lui I. Creangă (1957), în special în tabloul care concentrează o mare parte din întâmplările lui Dănilă Prepeleac (p. 5), expresivitatea desenului lui Traian Brădean la *Mogîldea*, de Al. Vlahuță (1960). Dar pentru copii, culoarea reprezintă o atracție în plus. Unele texte au neapărată nevoie de ilustrații colorate. Astfel, nu putem decît să regretăm lipsa culorii la ilustrațiile lui N. Popescu pentru *Versurile alese*, de G. Coșbuc (1957), atât de plastice prin ele însele și deci, printru-se admirabil la ilustrarea în culori. Dintre cele mai frumoase ilustrații colorate menționăm pe cele ale lui Dumitru Ionescu la *Povestiri despre locuitorii bălții*, de Ion Mălăcea (1959), caracterizate printr-o stilizare în gen decorativ, într-un colorit plin de prospețime, iar pentru basme, uimitoarea bogăție de culori, cu străluciri de piatră prețioasă, a ilustrațiilor loanei Olteș la *Tinerete fără bătrînețe și viață fără de moarte*, de P. Ispirescu (1961).

Sintem împotriva abuzului de negru, de contraste între lumină și umbră, care acordă imaginilor un tragism neînțeles de către copii, ori care îi neliniștește, așa cum se întâmplă, de exemplu, cu unele scene ilustrate de Adriana Mihăilescu la cartea *Al. Odobescu povestind copiilor* (1962).

Reprezentarea animalelor din povestirile în care acestea vorbesc și acționează ca și oamenii, este umanizată, cu aceeași notă de extraordinar din text. Metoda este evident preferabilă reprezentării animalelor așa cum

Reproducere din „Incurcă lume” de Nina Cassian
ilustrată de Nell Cobar

le cunoaștem. Ilustrațiile lui Dem la *Capra cu trei iezi*, de I. Creangă, în numeroasele sale ediții, în care capra și iezii sînt îmbrăcați în costume naționale, — potrivite pentru povestirile lui Creangă, în care iezii au aproape figuri naive de copii, iar capra, de mamă grijulie, constituie cea mai frumoasă ilustrare a acestei povești. Nu același lucru se poate spune de exemplu, despre ilustrarea lui D. Stoica (la ediția din 1947), care păstrează înfașurarea naturală a animalelor, căroră nu le poți atribui întâmplările neobișnuite ale cărții. Aceeași deosebire este între ilustrațiile lui E. Taru la *Fabulele* lui Gr. Alexandrescu (1957), în care asemănarea animalelor

Ilustrație realizată de Dem la volumul „Capra cu trei iezi” de I. Creangă

¹⁰⁾ G. DIMISIANU, op. cit.

cu oamenii subliniază atitudinile morale și înțelepciunea fabulelor, și ilustrațiile lui A. Alexe la același volum (ediția din 1952), în care animalele nu sînt transfigurate. Făcînd comparație, se poate vedea cît de importantă este această metodă, prin care într-adevăr textul se animează, devine expresiv și verosimil.

Ilustratorul, ca și autorul, transmite cititorilor sentimentele sale față de personaje. Este vizibilă dragostea lui Dem pentru animale, simpatia și căldura cu care se apropie de ele. Ilustrațiile sale la volumul *De ce nu mai are puricele potcoave de argint*, de Viorica Huber (1958), sînt pline de zîmbet, chiar atunci cînd adoptă un gen ușor caricatural. Această exprimare a bunelor sentimente față de animale este o calitate cu totul deosebită nu numai prin realizarea sa estetică, ci și pentru valoarea sa educativă. Același lucru se poate spune despre umanizarea plantelor și a gîzelor, care influențează atitudinea copiilor față de acestea. Imaginile lucrate de Despina Ghinocastra și Cr. Ionescu la *O grădină pe lumină*, de T. Dragomirescu (1959) sînt o realizare izbită în acest gen.

Am văzut că una din condițiile ilustrării cărților este realizarea unui ansamblu unitar. Pentru concepția generală a ilustrării menționăm, în domeniul cărților pentru copii, în special ilustrațiile lucrate de Florica Cordescu la *Făt Frumos din lacrimă*, de M. Eminescu (1950) și la *Nunta Zamferei*, de G. Coșbuc (1959), în care este adoptat genul epopeic; ilustrațiile lui N. Popescu la *Fram, ursul polar*, de Cezar Petrescu (1959); ilustrația vioaie a lui Roni Noel la *Dumbrava minunată*, de M. Sadoveanu (1960).

Unitatea de ansamblu a ilustrațiilor înseamnă, desigur, și unitate de stil. Variația de stil, în aceeași carte, produce un contrast uneori izbitor, așa cum se întîmplă în balada *Gruia*, de St. O. Iosif (1957), ilustrată de Ana Bișan, în care decorația este inspirată din arta populară, dar decorația este inspirată din arta populară, în afară de cea de pe copertă și de ultima ilustrație, schimbă complet tehnica și culoarea.

Ilustrarea cărților pentru copii cere nu numai talent, ci și o adîncă cunoaștere a psihologiei copilului. Ea este artă, știință și intuiție în același timp, toate acestea trebuind să fie proiectate, în mod ideal, pe un fond de armonie sufletească. Numai astfel imaginile pot contribui la dezvoltarea aptitudinilor copilului, „a rațiunii, imaginației, intuiției și forțelor sale creatoare”, despre care vorbea Maxim Gorki¹¹⁾ pentru a face din copil un om complet.

¹¹⁾ GORKI, M. *Despre oamenii lipsiți de simțuri răspunderii și despre cartea pentru copii din zilele noastre.* (La: volumul Maxim Gorki despre literatură pentru copii. Buc., E.S.P.L.A., 1955, p. 9).

Pentru rezolvarea diferitelor probleme de ilustrare a cărților pentru copii, în favoarea micilor cititori, ar fi util ca ilustratorii să participe la consfăturile cu scriitorii, organizate de biblioteci, o analiză mai atentă a ilustrațiilor, în cronicile literare, ar putea îndrepta eventualele stîngăcii și nepotriviri de ilustrare.

Am arătat care este, după părerea noastră, utilitatea ilustrațiilor pentru copii și condițiile unei bune ilustrații. Ilustrațiile au o importanță deosebită pentru activitatea bibliotecilor și îndeosebi a celor cu secții pentru copii. Bibliotecile aduc o contribuție însemnată la educația morală, literară, științifică, dar și artistică a copiilor, prin felul în care știu să facă apreciate ilustrațiile din cărți. În țara noastră, ilustrarea cărților pentru copii este încredințată unor artiști de valoare. Creдем că este necesar ca numele ilustratorilor să fie cunoscute copiilor, la fel ca și cel al autorilor cărților pentru copii. Una din îndatoririle bibliotecarilor este tocmai aceea de a vorbi micilor cititori despre personalitatea artistică a ilustratorilor, despre creația lor, ceea ce ar avea o mare influență asupra educației estetice a copiilor.

Această problemă are două aspecte:

În primul rînd, bibliotecarii înșiși trebuie să poată aprecia valoarea ilustrațiilor. Ilustrația de carte ar putea eventual intra în programul cursurilor de bibliotecari. Discuțiile purtate în ultima vreme în revistele de specialitate asupra ilustrației cărților, în general, și a cărților pentru copii, în special, pot constitui temele unor consfătuiri care să se organizeze în cadrul bibliotecilor.

În al doilea rînd, întrucît problema privește îndeosebi pe micii cititori, aceștia pot să cunoască ilustrațiile și să învețe să le aprecieze, prin mai multe căi. Astfel, bibliotecile cu secții pentru copii și-ar putea forma un fișier special pentru ilustratori, urmărind și notînd părerile și sugestiile micilor cititori, ale părinților și educatorilor și chiar ale artiștilor înșiși despre arta lor. Această metodă ar constitui în același timp și un mijloc de colaborare între bibliotecari și graficieni, între bibliotecari și edituri, căror li s-ar comunica impresiile cititorilor. Bibliotecile ar putea organiza, periodic, expoziții cu ultimele cărți pentru copii apărute, căutînd să scoată în relief partea ilustrativă. De asemenea, s-ar putea face mici filme documentare, sau diafilme, care să prezinte ilustrațiile cărților pentru copii, uneori tot atît de interesante ca și filmele cu desene animate.

În felul acesta, bibliotecile pot contribui la acțiunea și eforturile pe care le fac artiștii și editurile noastre pentru valorificarea estetică a cărților pentru copii.

Heana BANCILĂ
Biblioteca Academiei R. P. R.

Cărți de care nu ne putem lipsi

comandă printre alte lucrări *Regele Lear* de Shakespeare. Această

Dacă vei căuta în multe biblioteci pentru copii din țară povestiri ca: *Nufărul roșu* de Petru Luscalov, *Inimoișii* de Gica Iuteș, *Marea bătaie de la Iazul mic* de Octav Păncuțași, *Culegeri de povești* de Al. Constantinescu etc., de cele mai multe ori și se va răspunde:

— Nu le mai avem. S-au deteriorat după o largă circulație și am fost nevoiți să le scădem din inventar, iar alte ediții n-au mai apărut.

Același răspuns îl vei căpăta și dacă vei cere romanele: *Vasiok Trubaciov și prietenii săi* de Valentina Oseeva, *Cu tine sint tovarășii* de Prilejaeva sau *Culegeri de poezii pentru copii* de S. Marșak, S. Mihalkov etc.

Titlurile amintite mai sus sînt doar cîteva exemple dintr-o întreagă categorie de lucruri valoroase, care au dispărut din bibliotecă prin „consumarea lor totală” de către cititori. „Ce importanță are acest lucru?” ar putea spune cineva. „În locul lor au apărut alte cărți mai noi, mai bune!”.

Este adevărat că în ultimii ani au apărut numeroase lucrări dar aceasta nu înseamnă că ele pot înlocui pe cele apărute în urmă cu 8—10 ani. În cuprinsul lor, nu este vorba de un model nou de mașină care înlocuiește cu succes tipurile mai vechi. Cărțile beletristice are o viață mult mai lungă decît o ediție care se epuizează. Ea marchează o etapă în dezvoltarea literaturii naționale sau universale, reflectă realitățile epocii respective, aspecte din lupta popoarelor pentru o viață mai bună.

Literatura noastră pentru copii este o creație a regimului socialist. Deși dezvoltarea ei a cunoscut o linie mereu ascendentă, nu ne putem lipsi totuși de operele apărute în urmă cu cîteva ani, și care au cunoscut, prin valoarea lor tematică și literară, o largă apreciere în rîndurile micilor cititori. Aspecte veridice din viața pionierilor, conflicte puternice și autentice, personaje bine conturate și cu o bogată complexitate sufletească, — iată calități care fac din aceste cărți o lectură plăcută și instructivă pentru pionieri și elevi.

Un colectiv lucrează acum la o bibliografie de recomandare a lecturii pentru copii de la 7—18 ani. Una din greutățile pe care le întâmpină autorii este provocată de epuizarea în librării și dispariția din bibliotecă a unor cărți care nu pot lipsi din lectura copiilor și adolescenților. Trebuie semnalată de asemenea greutatea pe care o întâmpină bibliotecarii atunci cînd li se solicită de către elevi lucrările prevăzute în listele de lectură particulară elaborate de Ministerul Învățămîntului sau în bibliografiile cursului de literatură. Astfel, pentru cursul de teoria literaturii care se predă în clasa a VIII-a, se re-

pieșă a marelui dramaturg englez a apărut numai în volumele de *Opere*. Bibliotecile nu au însă ediția de *Opere* ale lui Shakespeare decît în cîteva exemplare. Chiar dacă le-ar împrumuta pe toate toate n-ar mulțumi decît o mică parte a numărului de elevi din clasa a VIII-a, care trebuie să citească obligatoriu această lucrare. La fel se întâmplă și cu alte opere prevăzute în bibliografia amintită și care lipsesc din bibliotecă sau se găsesc într-un număr redus de exemplare.

Cu atît mai serioasă devine problema atunci cînd trebuie să se organizeze o nouă bibliotecă școlară. În ultimii ani s-au înființat nenumărate școli noi, elementare și medii, pe lângă care au luat ființă și bibliotecile respective. S-au prevăzut și fonduri bugetare pentru achiziționarea cărților. Dar ce fel de cărți se pot achiziționa pentru aceste noi biblioteci școlare? Bineînțeles numai acelea nou apărute și care se găsesc la colectură. Din edițiile clasice ale literaturii, apărute în anii regimului nostru fie la Editura pentru literatură, fie în colecția „Biblioteca școlară” a Editurii tineretului, nu vor avea posibilitatea de a cumpăra, deoarece sînt de mult epuizate.

Desigur că în cadrul planului de perspectivă al Editurii tineretului această problemă își va găsi soluția necesară, deoarece lucrările cele mai valoroase vor fi reeditate. Ar fi bine însă ca bibliotecarii, care sînt cei mai în măsură să constate epuizarea unor cărți, să vină cu propuneri de reeditări cu ocazia consultării planului editorial anual. De asemenea, Biblioteca Centrală Pedagogică ar putea să întreprindă elaborarea unui catalog tip cuprinzînd cărțile cele mai valoroase necesare instruirii elevilor, care să aibă la bază programa de învățămînt și lectura extrașcolară recomandată de Ministerul Învățămîntului. Pe baza unui astfel de catalog, bibliotecarii ar putea să orienteze mai bine completarea fondului bibliotecii și ar putea să facă propuneri judicioase pentru reeditări.

Publicațiile pentru copii și tineret înregistrează cel mai înalt indice de circulație și de aceea sînt expuse unei rapide deteriorări. Pentru evitarea acestui neajuns ar trebui ca din orice ediție, partea de tiraj rezervată bibliotecilor să fie cartonată. Indicele de scumpire a prețului fiecărei cărți, prin cartonare, este de zeci de ori mai mic decît pagubele ce se produc prin deteriorarea timpurie a cărții și deci prin scoaterea ei din circulație.

MAI PUȚINĂ SCRIPTOLOGIE, MAI MULTĂ MUNCĂ DE ÎNDRUMARE

Nu ne-am încumeta să adăugăm prin redactarea acestor rânduri la tonele de cerneală consumate de bibliotecari pentru a ține evidența cititorilor și a împrumuturilor nici măcar un gram în plus, dacă n-am avea convingerea că atacăm una din problemele vitale ale activității bibliotecilor publice mai cu seamă și dacă n-am spera în același timp să facem — împreună cu luările de poziție care ne vor urma — o breșă în frontul „conservator” al actualelor forme de evidență.

Vorbind despre evidență, poate că nu greșim dacă afirmăm că ne aflăm pe terenul formelor și metodelor celor mai puțin mobile și mai tradiționale din ansamblul procedeelor utilizate în munca bibliotecarilor de toate categoriile. Până și aranjarea colecțiilor în depozite și în secțiile de servire a cititorilor s-a dovedit a fi mai adaptabilă noilor cerințe impuse de evoluția bibliotecilor și a mediului social-cultural în care ele activează. Aplicarea pe scară tot mai largă în ultimii ani a accesului liber al cititorilor la raft a atras după sine — cum bine se știe — numeroase soluții noi, care continuă să se contureze, în orînduirea publicațiilor în rafturile bibliotecilor.

Introdus în practica bibliotecilor aproximativ la începutul acestui secol, sistemul de evidență al așa-zisei „duble contabilități” a cititorilor (implicînd folosirea fișei cititorului și a fișei cărții), dănuie încă, într-o formă mai mult sau mai puțin apropiată de cea „clasică”, în bibliotecile din numeroase țări, nu fără a ceda însă treptat și masiv tendinței firești a epocii noastre spre simplificare și raționalizare.

Ofensiva împotriva formelor complicate de evidență — forme care reclamă o mare cantitate de muncă și o însemnată risipă din timpul afectat servirii cititorilor — se desfășoară pe un front tot mai larg în lumea bibliotecarilor.

Discuția inițiată pe această temă în paginile revistei sovietice „Bibliotekar” în 1960 de către I. M. Frumin, candidat

în științe pedagogice, s-a soldat cu o serie de experiențe reușite, care au deschis perspectivele rezolvării radicale a problemei evidenței simplificate, operative a cititorilor în bibliotecile din U.R.S.S. În R. D. Germană, R. S. Cehoslovacă și în unele țări occidentale, vechile formulare de evidență, greoaie, încărcate cu rubrici

inutile, au fost înlocuite cu procedee din cele mai simple pentru înregistrarea împrumuturilor și a frecvenței cititorilor, măsură care — așa cum probează revistele de biblio-

DIN PROBLEMELE EVIDENȚEI

teconomie din țările respective — s-a resfrînt atît asupra muncii bibliotecarilor, cît și asupra cititorilor. Paginile publicațiilor de specialitate de peste hotare ne aduc în continuare ecourile discuțiilor pe care le suscită aceste probleme în rândurile bibliotecarilor de pretutindeni

Se cuvine să limpezim cum stau lucrurile la acest capitol în bibliotecile noastre. *Minimum de tehnică de bibliotecă* apărut în 1953 a statornicit sistemul de evidență a cititorilor avînd ca elemente de bază fișa cititorului și fișa cărții, sistem de altfel intrat în practica noilor biblioteci publice de masă încă din primii ani ai existenței lor. Cea de-a doua ediție a *Minimum-ului* (1958) n-a adus modificări în această privință, sugerînd doar cu timiditate într-o notă (p. 19) posibilitatea folosirii unei evidențe simplificate în bibliotecile care au introdus „raftul liber”.

În acești ani însă, ca urmare a măsurilor luate de partid și de statul democrat-popular, activitatea bibliotecilor a crescut din toate punctele de vedere. Afluența cititorilor în biblioteci este incomparabil mai mare față de trecut. În 1961, numărul cititorilor în bibliotecile din sistemul așezămintelor culturale a fost de peste 3 ori mai mare în rapori cu anul 1953. Frecvența zilnică a cititorilor în majoritatea bibliotecilor regionale oscilează între 300 și 500. Nu sînt puține

la număr bibliotecile în care cititorii sînt nevoiți să aștepte minute în șir pentru a fi serviți la secțiile de împrumut. În asemenea condiții, nu este oare momentul să punem sub semnul îndoielii oportunitatea actualului sistem de evidență a cititorilor, care, prin formalitățile ce le implică, constituie în mod evident o frînă în calea rezolvării rapide și corespunzătoare a cerințelor cititorilor?

Experiența bibliotecilor de peste hotare și necesitățile bibliotecilor din țara noastră impun revizuirea tuturor argumentelor care au făcut utile la vremea respectivă formularele de evidență la care ne referim și fac ca ele să fie menținute încă în marea majoritate a bibliotecilor de masă. În urmă cu cîțiva ani încă, practica însăși a făcut necesară ajustarea formei „ideale” a acestui sistem și a zdruncinat încrederea bibliotecarilor în perfecțiunea și caracterul său „tabu”.

Fișa cărții, concepută pentru a înlesni urmărirea circulației cărților, a fost de mult abandonată datorită eficacității sale reduse în raport cu cantitatea de muncă și timp pe care o reclama. De altfel, nu cunoaștem vreo bibliotecă în care fișa cărții să fi servit ca mijloc de cercetare sistematică în această problemă. Cît privește fișa cititorului, argumentul care încearcă să o mențină ca principal instrument al muncii de îndrumare a lecturii nu este atît de copleșitor pe cît pare. S-a dovedit că în condițiile concrete de activitate a bibliotecilor, practic ea nu poate fi altceva decît o simplă înregistrare a împrumutului de cărți, obținută cu prețul îndeplinirii unui „ceremonial” birocratic, în mare parte de prisos. Nu este oare păcat de pildă, ca din cele 3 minute cîte revin în medie pentru fiecare din cititorii care frecventează zilnic bibliotecile regionale, lucrătorii secției de împrumut să irosească 2 minute sau chiar mai mult pentru completarea formelor scriptice? Mai poate fi vorba în asemenea împrejurări de o efectivă îndrumare a cititorilor, în care fișa despre care vorbim să joace un rol cît de cît însemnat?

Să nu uităm nici faptul că graba cu care sînt siliți să lucreze bibliotecarii în orele de aglomerație este cauza unor frecvente erori atît în efectuarea servirii propriu-zise a cititorilor, cît și în consemnarea sa scriptică. Mai ales acestea din urmă (notarea prescurtată a elementelor respective, reproducerea greșită a numărului de inventar, omiterea semnăturii cititorului sau acceptarea unei sin-

gure iscălituri pentru mai multe volume împrumutate etc.) diminuează considerabil valoarea fișei și din punct de vedere gestionar.

Dacă ținem seama de toate aceste considerente, nu putem să nu admitem că sistemul actual de evidență a cititorilor reprezintă un anacronism pe care contractele de înscriere a cititorilor și amenajările aplicate pentru depășirea termenului de împrumut, practicate într-o serie de biblioteci, n-au făcut decît să-l amplifice.

Mergînd consecvent pe linia atragerii maselor muncitoare în procesul activității cu cartea, trebuie să înlăturăm cu fermitate toate formalitățile care complică raporturile dintre cititori și bibliotecă. Promovînd metoda „raftului liber”, a cărui superioritate e recunoscută — cel puțin pe plan teoretic — de către toată lumea, fără să o însoțim cu măsuri de reducere a scriptologiei în activitatea secțiilor de împrumut înseamnă să ne oprim la jumătatea drumului.

Experiența secției de împrumut a Bibliotecii Centrale de Stat care activează în condițiile accesului liber la raft, oferă, credem, principalele jaloane în rezolvarea acestei probleme și de aceea ne îngăduim să o descriem succint.

La înscrierea în bibliotecă cititorul este notat într-un registru, eliberîndu-i-se permisul de intrare, cu care are acces atît în sălile de lectură, cît și la secția de împrumut. Pentru aceasta din urmă i se completează un plic (fig. 1) și i se eliberează un număr de trei buletine de împrumut (fig. 2). Operația de înregistrare a împrumutului se desfășoară în felul următor:

Alegîndu-și cărțile de care are nevoie (maximum 3), cititorul se prezintă bibliotecarului de serviciu.

Pe baza permisului de intrare, acesta va găsi plicul cititorului. Scoțînd apoi fișele cărților (fig. 3), din buzunărașul în care ele se păstrează, notează pe fiecare numărul permisului de intrare și aplică ștampila cu termenul de înapoiere acordat (aceeași care se

Nr.	
Anul	
Nr.	
Anul	
Nr.	
Anul	
NUMELE	
PRONUMELE	
PROFESIA	
OBSERVAȚII	

Subsemnatul ②

Nr. de ordine din registrul cititorilor

Cerific prin prezentul buletin că am împrumutat o carte de la BIBLIOTECA CENTRALĂ DE STAT și am luat cunoștință de condițiile din regulamentul secției de împrumut.

Cititor,

La restituire verificăți dacă bibliotecarul a pus ștampila pe fișa cărții.

BIBLIOTECA CENTRALĂ DE STAT
SECȚIA DE ÎMPRUMUT

BULETIN DE ÎMPRUMUT PENTRU O CARTE

Buletinul este valabil numai însoțit de permisul de intrare nr. 196

Bibliotecar șef.

NU ESTE TRANSMISIBIL.

trează în ordinea cronologică a termenelor de restituire, cele ale cititorilor care nu au cărți asupra lor fiind grupe separate. Operația de înregistrare a împrumutului este la fel de simplă. Data înscrisă pe foaia de termene a cărții înlesnește găsirea plicului cititorului, din interiorul căruia bibliotecarul scoate buletinele de împrumut, restituindu-le cititorului și aplică pe fișele cărților ștampila cu numărul de ordine al bibliotecarului de serviciu, pentru a le introduce apoi în buzunărașul despre care am vorbit. Procedul acesta de înregistrare a împrumutului și restituirii, implicând doar aparent multe operații, nu depășește ca durată 50—60 secunde, spre marea satisfacție a cititorilor secției de împrumut a Bibliotecii Centrale de Stat care nu au a se teme niciodată de irosirea timpului cu îndeplinirea formalităților de evidență.

În această variantă sau într-una asemănătoare, (utilizând în orice caz carnetul cititorului și eventual plicuri de diferite culori sau cifre pentru a marca diversele categorii de cititori, cu tichete colorate diferite pentru a face evident termenul de restituire etc.) sistemul de evidență a cititorilor descris ar putea fi generalizat în bibliotecile regionale și raionale o dată cu începutul anului 1963.

★

Nu încapă îndoială că o evidență rațională, limitată strict la operațiile necesare, va oferi bibliotecarilor răgazul de care au nevoie pentru a cunoaște mai bine pe cititori și pentru a se consacra problemelor de conținut ale activității cu cititorii.

Lucrătorii din bibliotecă, toți cei care se preocupă de problemele teoretice ale biblioteconomiei pot aduce un aport însemnat la găsirea soluțiilor optime, care nu trebuie să lipsească din viitoarea ediție a *Minimum-ului de tehnică de bibliotecă*, aflată în pregătire.

Să nu uităm că evidența nu este și nu trebuie să devină un scop în sine, ea fiind doar un mijloc care trebuie să răspundă anumitor necesități. În același spirit vor trebui să fie analizate și rezolvate în viitor și alte operațiuni de evidență ce se practică în biblioteci și care încarcă activitatea lucrătorilor din aceste instituții.

Cu încuviințarea redacției, semnatarul rindurilor de mai sus își permite să dea cuvântul colegilor săi din alte biblioteci pentru a continua dezbateră.

W. AUERBACH
Biblioteca Centrală de Stat

pune și pe foaia de termene din interiorul cărții). Cititorul predă 1, 2 sau toate cele 3 buletine de împrumut atâtea câte cărți împrumută pe care bibliotecarul le introduce, împreună cu fișele cărților, în plicul cititorului respectiv, acestea constituind dovada împrumutului. Plicurile cititorilor se pă-

Nr.	Termen de împrumut	Restituți

③

Învățămintele unui schimb de experiență

NE SCRIU
CITITORII

Anul acesta, biblioteca regională Dobrogea a organizat în raionul Măcin un schimb de experiență. 9 bibliotecari principali de la bibliotecile raionale din regiune și 3 metodiști ai bibliotecii regionale s-au deplasat la 14 unități comunale și sătești din raionul nostru unde au analizat activitatea bibliotecilor comunale și sătești, desfășurată în cadrul celui de-al doilea concurs bienal. S-a constatat cu acest prilej că la unele biblioteci, pe care noi le consideram bune, există deficiențe destul de serioase.

Avem în raionul nostru bibliotecari comunali bine pregătiți, cu o vechime de 2—4 ani în muncă. În deplasările pe teren la bibliotecile conduse de acești bibliotecari, noi nu am urmărit în amănunțime desfășurarea muncii. Ori, tocmai la unele dintre aceste unități s-au găsit greșeli în întocmirea evidenței zilnice a activității, în inventarierea cărților și întocmirea unor planuri de lectură. Buzuindu-ne pe bunele rezultate obținute în trecut de aceste biblioteci, le-am acordat un sprijin metodic insuficient. Realitatea ne-a arătat că acestea desfășurau o muncă unilaterală cu cartea, în sensul că se ocupau mai mult de popularizarea cărții agricole — lucru fără îndoială bun, — neglijând complet cartea de popularizare a științei și beletristică.

Deoarece biblioteca raională și-a îndreptat atenția mai mult asupra bibliotecilor comunale, bibliotecarii din centrele de comună ne-au urmat exemplul. Astfel, la unele biblioteci sătești s-a constatat că numărul cititorilor este scăzut, în comparație cu posibilitățile existente în localitate.

Într-o perioadă scurtă, după încheierea schimbului de experiență, majoritatea bibliotecarilor comunali și sătești ne-au informat că au remediat neajunsurile semnalate. Astfel bibliotecile din comunele Cerna, Greci și Mirecea-Vodă și-au îndreptat greșelile din caietul de evidență zilnică. Biblioteca din comuna Greci și-a intensificat munca cu cititorii elevi, iar bibliotecile din Turcoaia și Jijila și-au îmbunătățit activitatea cu cartea în rândurile colectivităților. De asemenea, pe lângă acțiunile de masă legate de munca colectivităților în perioada verii, majoritatea bibliotecilor din raionul nostru organizează numeroase manifestări pentru răspândirea cărții de popularizare a științei și beletristice. Ajutată de organizația U.T.M., biblioteca din comuna Dorobanțu acordă un sprijin mai mare tinerilor înscriși la concursul „Iubiți cartea“.

Schimbul de experiență a însemnat pentru colectivul bibliotecii raionale un ajutor concret în îmbunătățirea stilului său de muncă. La toate bibliotecile din raion, am trimis scrisori metodice în care s-au prelucrat concluziile schimbului de experiență și s-au indicat unele măsuri concrete de îmbunătățire a activității cu cartea.

În planul nostru de deplasări, am prevăzut cuprinderea cit mai multor biblioteci sătești afiliate și neafiliate. Ne vom îndrepta atenția îndeosebi asupra acelor biblioteci cu activitate slabă. În același timp, vom urmări îndrumarea și controlul celorlalte biblioteci, oricât am considera de bună activitatea lor de până acum.

Schimbul de experiență, inițiat de biblioteca regională Dobrogea, ne-a ajutat și la înlăturarea formalismului din munca noastră, devenind mai operativă în îndeplinirea sarcinilor și mai exigenți față de lipsurile existente.

Cecilia ICLEANU
Biblioteca raională Măcin

ACTIVITATE MULTILATERALĂ CU CARTEA

Biblioteca comunală din Slobozia, raionul Giurgiu, sprîjină fiecare brigadă din gospodăria colectivă, pentru a executa lucrări de calitate cît mai bună. Au fost organizate expoziții de cărți agrotehnice, s-au elaborat liste de recomandare și s-au expus panouri tematice, ca de exemplu: *Calitatea lucrărilor din cîmp, cheazășia unor recolte bogate* etc. Broșurile din caseta „Mica bibliotecă agricolă“ nu lipsese de pe fișa de cititor a nici-unui brigadier sau șef de echipă.

Biblioteca organizează numeroase acțiuni la locul de muncă al colectivităților. Astfel la brigada legumicolă, cu sprijinul brigadierului Dumitru Vlașcu, s-au citit broșuri despre cultura legumelor, a roșiilor timpurii și altele. La ferma de păsări s-au citit broșuri despre creșterea păsărilor, organizarea producției de ouă și creșterea puilor.

Biblioteca a organizat seri literare pe teme ca: *Viața nouă a țărănimii muncitoare oglindită în literatură*, concursul „Cine știe, câștigă“ cu tema *Cum putem obține 5000 kg porumb boabe la ha în cultură neirigate*, recenziiile cărților *Șapte inși într-o cărușă*, *Front fără tranșee* și altele.

Cărțile agrotehnice au fost popularizate și prin cele 10 cercuri de citit. În rândurile tineretului, biblioteca desfășoară o activitate susținută. De exemplu: lecturi în colectiv, urmate de audiții muzicale, convorbiri și discuții cu caracter educativ, popularizarea experienței gospodăriilor colective fruntașe din Ceacu, Simandul Mare și altele.

Vasilichia GHIȚĂ
Biblioteca comunală Slobozia

Bibliotecarul și munca sa

PREȚUIREA CITITORILOR

La biblioteca din comuna Teiuș, raionul Alba-Iulia, lucrează încă din anul 1960, tovarăsa Tiana Nagy. Cadru destoinic, a reușit realizări frumoase în propaganda cărții, ceea ce a contribuit ca această bibliotecă să se înnumere printre unitățile fruntașe din regiune.

giunea Hunedoara. „O tovarășă serioasă, pricepută și cu dragoste de muncă”, — așa o caracterizează colectivii din Teiuș.

Ajutată de un larg colectiv, alcătuit din brigadierii, șefi de echipă din G.A.C. și cadre didactice, tovarăsa Nagy desfășoară o vie activitate, în sprijinul îndeplinirii sarcinilor economice locale: expoziții tematice de cărți agricole, consfătuiri cu cititorii, seri de întrebări și răspunsuri, lecturi în grup etc. În recomandarea cărților agrozootehnice, completarea fondului bibliotecii și organizarea manifestărilor de masă, bibliotecara din Teiuș este ajutată de inginerul agronom Victoria Hrușcă, de la G.A.C. din comună.

Consfătuirile cu cititorii și seriile de întrebări și răspunsuri dezbate probleme de producție ce frământă pe colectivități, constituind adevărate schimburi de experiență. Ingrijitorii de animale ca Viorel Londroman, Ioan Petric și alții au obținut succese în muncă, aplicând în practică metodele însușite din lectura cărților împrumutate de la bibliotecă. Pentru îndrumarea diferențiată a lecturii cititorilor, bibliotecara a organizat fișierul pe brigăzi și planuri individuale de lectură pentru brigadierii, șefi de echipă etc.

Îndrumată de comitetul de partid și sprijinită de sfatul popular comunal, bibliotecara Tiana Nagy contribuie prin propaganda cărții la întărirea economico-organizatorică a G.A.C. În semestrul I/1962 au fost înscriși 875 cititori și s-au difuzat 8192 volume.

Gospodăria agricolă colectivă din Teiuș se înnumără printre unitățile socialiste puternice din regiunea noastră. La continua ei dezvoltare și întărire, contribuie și bibliotecara Nagy prin activitatea sa de masă cu cartea în rândurile colectivităților.

Viorica PETAN
Biblioteca regională Hunedoara

O BIBLIOTECARĂ DESTOINICĂ

Noul vieții noastre socialiste te întâmpină la tot pasul la Roznov. Nu numai harta satului și-a schimbat înfățișarea, dar și viața oamenilor. Setea de cunoaștere a atras spre bibliotecă sute de cititori. Pe toți îi animă aceeași dorință de a învăța cum să lucreze mai bine pământul, cum să-și îngrijească rațional vitele sau să-și petreacă timpul liber în tovarășia unei cărți frumoase.

Muncind în egală măsură, atât pentru atragerea de noi cititori, cât și pentru obișnuirea lor cu o lectură sistematică, aprofundată, bibliotecara Teodora Ciobanu a reușit să înscrie 2000 cititori în semestrul I/1962, cu 60% mai mult decât în întreg anul trecut. Numărul cărților difuzate se ridică la 12.864 volume, între care un loc convenit ocupă literatura social-politică, tehnică, agrotehnică, de popularizare a științei (Indice de citire 6,3). Aproape în fiecare seară, tineri și vîrstnici se adună la biblioteca comunală pentru a participa la o seară literară, la o consfătuire cu cititorii sau pentru vizionarea programului de la televizor.

Recent, biblioteca a organizat o consfătuire cu cititorii pe tema Cum să obținem 5.000 kg porumb boabe la ha în culturi neirigate. Cei șase colectivități, printre care și Gh. Pîntea, președintele G.A.C., au arătat cu acest prilej cum trebuie îngrijit pământul, după metodele agrotehnice înaintate.

Cunoscînd planul de producție a celor două gospodării colective din comună, bibliotecara Teodora Ciobanu organizează numeroase manifestări de masă printre care amintim conferințele cu cititorii despre întreținerea culturilor sau scara de întrebări și răspunsuri pe tema *Cartea agrotehnică sprijin prețios în muncă*.

Pentru a ajuta pe colectivști în munca lor de fiecă zi, pentru o mai bună popularizare a cărților, tovarășa Ciobanu a întocmit fișierul pe brigăzi. Totodată a întocmit și mici liste de recomandare, anexate la fișa cititorilor, cum ar fi de exemplu: recomandări pentru Ion Pintea, președintele G.A.C. brigadierii de cîmp Gheorghe Moraru și Nicolae Cartez sau brigadierul zootehnic I. Anghel. La raftul liber au fost întocmite compartimente cu lucrările recomandate, indicîndu-se în același timp și numele cititorilor.

La sediul bibliotecii sau la colțurile roșii din G.A.C. s-a afișat calendarul lucrărilor

agricole în curs și recomandări de cărți necesare pentru efectuarea acestor lucrări la un nivel agrotehnic ridicat.

În perioada lunilor de vară, bibliotecara se deplasează zilnic la locul de muncă al colectivștilor. Astfel, la stîna G.A.C.-Slobozia, a organizat o lectură în grup pe marginea broșurii *Experiența noastră în creșterea oilor cu lînă fină și semifină*; la brigada nr. 2, condusă de tovarășul Gheorghe Moraru, s-a citit din broșura despre întreținerea culturilor de cîmp.

Apropiînd tot mai mult activitatea cu cartea de preocupările cititorilor, bibliotecara din comuna Roznov, raionul Buhuși, contribuie la însușirea de către colectivști a metodelor științifice de lucrare a pămîntului, la aplicarea lor în practică, la întărirea griji față de avutul obște.

Ioan FERLUȘCA
Biblioteca raională Buhuși

CURS DE PERFECTIONARE A BIBLIOTECARILOR din sistemul Centrului de documentare medicală

Medicina ca și celelalte domenii ale științei, cunoaște astăzi, datorită grijii partidului și guvernului, o dezvoltare nemaiîntîlnită altădată în țara noastră. În permanență, există preocupare pentru găsirea de noi posibilități în profilaxia și tratamentul bolilor, precum și introducerea tehnicii moderne în toate specialitățile medicinei. Documentarea științifică a cadrelor medicale de toate categoriile constituie o verigă principală în procesul ridicării permanente a pregătirii lor profesionale.

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale acordă o deosebită importanță muncii de documentare științifică, punînd la dispoziție mijloacele materiale necesare. În prezent, Centrul de documentare medicală a reușit să organizeze bibliotecii medicale în principalele orașe, în reședințe de regiuni și raioane, în sanatorii T.B.C., stațiuni balneo-climaterice, fără să mai amintim de bibliotecile de pe lângă unitățile sanitare mari din Capitală.

Pentru ca sarcinile mereu crescînde ce revin acestor instituții să poată fi îndeplinite cu competență, Centrul de documentare medicală a organizat anul acesta un curs de perfecționare a cadrelor din bibliotecile medicale din Capitală, cu durata de un an. La acest curs au participat un număr de 23 de bibliotecari. Colectivul de conducere al cursului, format din trei lucrători ai Centrului de documentare medicală, a elaborat un program de studii, cuprinzînd zece lecții profesionale și trei lecții de politică curentă. La alcătuirea acestui program, care a fost apro-

bat de ministerul de resort, s-a urmărit ca bibliotecarii cursanți să capete temeinice cunoștințe de specialitate și o pregătire politico-ideologică corespunzătoare, spre a se putea orienta cît mai bine în activitatea lor. La baza pregătirii de specialitate au stat lecțiile despre evidența fondului de cărți, clasificarea zecimală, organizarea cataloagelor și a depozitului, elaborarea de bibliografii, activitatea cu cititorii etc.

Lecțiile profesionale au fost predate și seminarizate de specialiști din cadrul Centrului de documentare medicală, iar cele politice de propagandiști de la Cabinetul de Partid al Raionului 1 Mai.

Cursanții au participat activ la seminarii, manifestînd interes atît pentru temele predate, cît și pentru lucrările practice. În perioada pregătirii examenului de absolvire, aceștia au participat la consultații și la lucrările practice, au vizitat în grup toate sectoarele de activitate ale Centrului de documentare medicală.

Examenul de absolvire al cursului a constat dintr-o probă practică și una teoretică. Rezultatele au arătat că bibliotecarii și-au însușit atent tehnica lucrărilor de bibliotecă. Poate fi remarcat și faptul că, în urma acestui curs, ei vor aplica în mod unitar regulile tehnicii de bibliotecă. Experiența acestui curs a mai relevat necesitatea organizării, în anul școlar 1962/1963, a unei forme de învățămînt similare pentru ceilalți bibliotecari din rețeaua sanitară.

Luiza HACKER-Ștefania GAGIU

Cu ochii cititorului

Facultățile sînt în vacanță. Nu și bibliotecile. Orice s-ar spune lucrul acesta constituie cel puțin pentru unii un prilej de entuziasme hotărîri, de lucru tihnit, la umbra răcoroasă a unei mari săli de lectură.

În dimineața aceasta s-a prezentat, la biblioteca Facultății de filozofie a Universității din București, un tînăr. Pare chiar grăbit, privește ceasul. Probabil un simplu obicei sau poate ține să nu-și

Trece la fișa următoare. E aproape sigur că acum va găsi ceea ce caută.

Urmează: MACHIAVELLI, N.

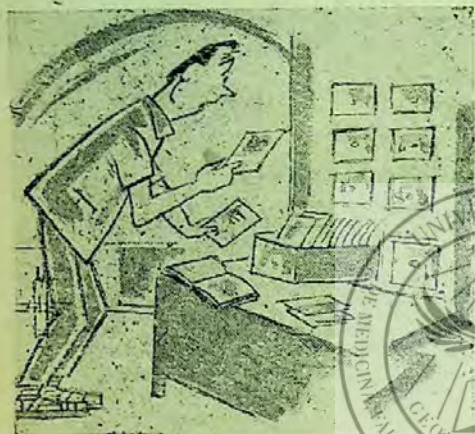
Iar după asta: MAKAROVA, M. F.

Și apoi? Din nou MAKARENKO, dar nu simplu, ci MAKARENKO, ANTONS. Probabil că s-a aplicat și teoria combinațiilor în redactare. Din păcate tînărul n-a mai văzut ce urmează pentru că s-a retras în fundul sălii, hotărît să caute, în carnetul său, autorii la care și-a însemnat numele complet.

O bătaie a ceasului arată că a trecut o oră. Acum în fața cutiei stă o fată tînără, care caută o metodică a predării istoriei. În mișcarea repezită cu care a fost închis sertarul fișele s-au împărțit în două, așa încît cititoarea are acum în față fișa: *Metodele de muncă...* Caută mai departe... Nu găsește cartea căutată. Cum s-o găsească, dacă fișa referitoare la *Metodica predării istoriei* a fost intercalată înainte de *Metodele de muncă*?! Cam în același timp la fișierul sistematice are loc următoarea conversație, de data asta cititorul e un bărbat cîntut:

— Tovarășă ce înseamnă la d-voastră IM?

— Materialism dialectic și istoric, tovarășe profesor.

piardă timpul. Tînărul se proptește hotărît în fața fișierului. Scoate parcă cu aceeași grabă un carnet negru. E uzat, ponosit. Fieele îi sînt scrise mărunt. Cuprinde citate scoase din cărți, mici bibliografii și liste de autori — uneori chiar numai titluri. Sînt cărți pe care și-a propus să le citească.

Primul autor la care s-a oprit este Makarenko. Nu și-a însemnat nici un titlu. Trage sertarul. E dublu. Literele L. și M. sînt găzduite în aceeași cutie.

Prima fișă: MAKARENKO, A. I. *Opere pedagogice alese*.

Urmează: MAKARENKO, A. S. *Opere pedagogice alese*

Și apoi: MAKARENKO, ANTON, *Opere...*

Nu știe ce să creadă. Gîndește: Desigur, sînt autori diferiți. Din nou își consultă carnetul. Niciun titlu? Un efort de memorie. Poate o imagine. Dintr-un film?... *Steaguri pe turnuri...* Asta e... Asta e cartea pe care a vrut s-o citească...

— Da?

Întrebarea e foarte insistentă. Privirea îi e cercetătoare, ca la examene, cînd studentul vorbește fără să atingă subiectul dat.

— Ce caută aici Saint Simon, Fourier?... Nu aveți alt simbol pentru socialismul utopic?

— Ba da, spune puțin speriată bibliotecara. Avem: 3092.

— Și atunci?

„Documentare” și „Informare”

Termenii *documentare* și *informare* ca denumiri ale cunoscutei activități auxiliare științei, tehnicii, învățămîntului, producției și altor alte domenii sînt achiziții relativ recente ale limbii române. Dicționarele mai vechi sau nu cuprind de loc acești termeni, sau nu menționează sensurile lor documentaliste. În asemenea dicționare găsim *document* (în sens de izvor istoric sau act juridic), sau verbul *a documenta* cu înțelesul „a dovedi, a întări cu acte” (Candrea — Adamescu, 1931), dar nici un alt termen din familia acestui cuvînt (*documentalist*, *documentare*, *documentație*). *Documentar* este citat în 1943 (Iorgu Iordan, *Limba română actuală*, p. 162) ca neologism „care circulă mult în timpul din urmă... în limbajul cinematografului, ca adjectiv pe lângă film sau ca substantiv”. Termenul avea însă, acum douăzeci de ani, și un sens de specialitate, deși era folosit ca adjectiv, în loc de *documentalist*, ca în titlul revistei *Buletin de studii și informații documentare*.

Cuvintele *a informa*, *informa*, *informa*, *informator*, *informativ*, *informare* au pătruns mai de mult în limba română. Dimitrie Cantemir folosește arhaismele *a informa* și *informăluire* (*Hronică romano-moldo-vlahilor*, ed. Gr. G. Tocilescu, Buc., 1901, p. 215). *Vocabularul franțezo-romănesc* al lui P. Poenaru, F. Aaron și G. Hill, Buc., 1841, traduce francezul *informer* prin „a informa, a înștiința, a încunoștința, a face cunoscut”. Dar acesta este sensul general al termenului și derivatele lui, singurul cunoscut chiar în 1934 (*Dicționarul limbii române*, publicat de Academia Română, t. II, partea I). Activitatea de *documentare* și *informare* științifică și tehnică în forme moderne nefiind organizată pe atunci la noi, nu trebuie să ne surprindă absența din dicționare a acestor termeni sau a acestor sensuri speciale. Astăzi, obișnuiți să folosim în mod curent expresiile *documentare științifică* sau *documentare tehnică*, *informare științifică*, *informare tehnică*, *serviciul de documentare*, *serviciu de informare*, *buletin de informare* etc., etc., ni se pare curios să constatăm că pînă în 1945 se făcea încă o confuzie între

cuvintele *documentare* și *documentație* (ex. Centrul Român de Documentație, 1940—1945). *Documentație* era neologismul (provenit din fr. *Documentation* sau germ. *Dokumentation*) folosit de foarte puțini (în special de ingineri) pentru *documentare*, ca un termen, pe atunci încă exotic, pentru că în țara noastră despre această activitate se vorbea ca despre ceva foarte nou. Astăzi prin *documentație* se înțelege, corect, „totalitatea mijloacelor de informare relative la o problemă sau un domeniu de activitate” (vezi *Dicționarul limbii române moderne*, Buc., 1958). Am citat mai sus folosirea termenului *documentar* pentru *documentalist*. În 1938 se ezita încă între *informare-informație*, iar *informație științifică* avea și sensul *documentare științifică* (N. Georgescu-Tistu, *Orientări bibliografice*, Buc., p. 23 și 63—65), deși *documentare* (în denumirea Institutului Internațional de la Bruxelles) era folosit mai de mult (același, *Bibliografia literară română*, Buc., 1932, p. 19, 38 etc.).

Carența și confuzia terminologică existente pînă nu de mult în domeniul documentării românești sînt explicate prin faptul că organizarea modernă a activității la care se referă această terminologie este nouă. Centrele și serviciile de documentație sau informare din țara noastră, buletinele documentare sau de informare tehnică sînt creații de după 1947 (I.S.R.S., 1947; I.D.T., 1949; Institutul de documentare feroviară, 1949; C.D.M., 1951; B.C.S., 1955 etc.), iar înființarea lor este datorată avîntului deosebit luat de știință și tehnică, activități care, după cum se știe, nu pot înainta fără o documentare completă asupra a tot ceea ce s-a publicat anterior, asupra tuturor progreselor realizate pretutindeni de cercetători și tehnicieni.

Prin introducerea de metode și forme de organizare noi, prin traduceri și publicații de specialitate, prin extinderea activității de documentare și informare la mereu mai largi cercuri de beneficiari, terminologia documentalistă românească s-a îmbogățit în mod apreciabil. Stadiul actual impune o precizare și o completare a acestei terminologii. În cele ce urmează ne vom referi la cei doi ter-

meni de bază: *documentare și informare*, penru a vedea în ce măsură ei corespund unor operații deosebite în cadrul documentării științifice și tehnice și, deci, cum trebuie folosiți în mod corect acești termeni.

Am semnalat și cu alte prilejuri faptul, desigur în mod general constatată că *documentare și informare* sînt termeni întrebuițați astăzi în mod indiferent, unul pentru celălalt și că atît profesioniștii cît și beneficiarii acestor activități par să-i considere drept sinonime (vezi A. Avramescu și V. Cîndea, *Introducere în documentarea științifică*, Buc., 1960, p. 85—87; V. Cîndea, în *Călușa bibliotecarului*, 1960, nr. 9—10, p. 65 și nr. 11, p. 44—46). În accepția curentă, nefundată încă pe o separare argumentată a celor două activități, *documentarea* ar avea o sferă mai largă decît *informarea*. Astfel, în 1958, cînd Serviciul de informare științifică al Academiei R.P.R. a fost reorganizat, dîndu-i-se sarcini de informare noi, i s-a schimbat numele în Secție de documentare științifică. În 1961, fără să-și fi schimbat profilul, ci doar pentru a evita o confuzie de ordin administrativ (documentarea trecuse, ca serviciu, într-o Secție de bibliografie și documentare), i s-a redat denumirea anterioară de Serviciu de informare științifică. Aceste schimbări nu corespundea însă unor rațiuni de metodică, plan de activitate sau organizare interioară a serviciului. Continuînd să elaboreze materiale documentare multiple sau tipărite, pe lîngă activitatea de informare curentă, serviciul este, atît teoretic cît și practic, după cum vom arăta mai jos, un serviciu de documentare științifică.

Problema deosebirilor dintre *documentare și informare* a fost pusă și în alte țări stîrnind, între specialiști, discuții care nu au fost încă încheiate, dar au dus la rezultate parțiale satisfăcătoare din punct de vedere practic. Principalele controverse dăinuie încă în ce privește domeniul de activitate al documentării (de unde și definiția ei).

Pentru unii specialiști *documentarea* este, în sens larg, întreaga activitate privind cunoștințele concretizate în documente de orice fel, de la producerea acestor documente și pînă la folosirea lor. Această accepție este justificată de faptul că istoria documentării este mai veche decît organizarea ei modernă sub această denumire. Savanții s-au documentat întotdeauna, bibliotecarii, bibliografii au documentat pe cititori chiar cînd termenul *documentare* nu exista. Așa cum *document* în definiția internațională ac-

ceptată este „orice expresie materială a unei cunoștințe sau a unui fapt, care poate sluji pentru consultare, studiu sau probă”, în sfera documentării intră toate operațiile la care sînt supuse documentele, de la confecționarea lor, pînă la organizarea, analizarea, clasificarea, prezentarea, difuzarea și utilizarea lor.

Pentru a evita încălcarea altor domenii care se ocupă cu producerea, difuzarea, organizarea și valorificarea documentelor și, în același timp, restrîngînd domeniul documentării la *tipărituri*, alți specialiști socotesc că această activitate are ca scop numai *selecționarea, analizarea și prezentarea conținutului și clasificarea documentelor* (vezi articolul lui Joseph Kohlitz, *Dokumentation und Information*, în revista *Dokumentation*, Leipzig 6 (1959), p. 1—32. Producerea documentelor este, după acești specialiști, o activitate proprie redacțiilor, editurilor și industriei poligrafice. Normarea formei lor este atribuția standardizării. Strîngerea, ordonarea, prezentarea și darea în circulație a documentelor reprezintă domeniul biblioteconomiei. Documentarea selecționează documentele organizate de bibliotecari, le supune unei analize de conținut menită să scoată în evidență importanța lor științifică sau tehnică, le clasifică tematic sau zecimal și le prezintă în *materiale informative* (fișe, buletine etc.). Chiar dacă nu sîntem de acord cu această restrîngere a domeniului documentării la cîteva operații (proprii, de fapt, unor activități mai vechi, ca bibliografia și clasificarea), observăm că această definiție are avantajul de a grupa acele operații care căpătînd o pondere deosebită o dată cu dezvoltarea științei și tehnicii, au determinat organizarea documentării în formele ei perfecționate de azi. Cu alte cuvinte, pare mai util să se adopte un termen nou (*documentologia*) pentru știința și activitatea care se ocupă de documente sub toate aspectele lor (și în care să fie înglobate arhivistica, bibliologia, muzeografia etc.), lăsînd documentării numai activitatea definitivă prin cele cîteva operații descrise mai sus. Această definiție restrînsă permite și delimitarea documentării de *informare*.

Informarea este o activitate de *mișcare*. În cazul nostru, al informării științifice sau tehnice, ea se desfășoară pe baza *materialului informativ* prealabil pregătit în vederea unei comunicări lecnicioase a anumitor cunoștințe. Știm din practică ce se cere de către beneficiarul unei informări: fie o listă de documente privitoare la o temă precis formulată, fie cunoștințe în forma lor ultimă (date

statistice, date economice, istorice, biografice, iconografia unui subiect etc.) Informarea este o activitate consecutivă documentării și deosebită de aceasta. Specialistul în informare nu procedează la analiza documentelor, ci folosește materialele produse de documentare pentru a da pe baza lor informații specifice cerute de beneficiari.

Recapitulând, fazele procesului prin care cunoștințele noi ajung de la producătorii acestor cunoștințe la beneficiari ar fi următoarele:

Producerea cunoștințelor: Institute de cercetări, institute de proiectare, inovatori, cercetători, tehnicieni înaintați etc.

Producerea documentelor: Redacții de reviste, edituri, oficii de patente și standarde, întreprinderi poligrafice.

Stringerea, organizarea și păstrarea documentelor: Bibliotecile.

Seleționarea documentelor, analiza conținutului lor, clasificarea lor și producerea de materiale documentare (fișe și buletine documentare): Centrele și serviciile de documentare.

Valorificarea materialelor documentare sub formă de informații (liste de documente privind o temă dată sau răspunsuri la întrebări puse de beneficiari): Serviciile de informare.

Delimitarea acestor faze are nu numai o importanță teoretică, ci și una practică. Un centru sau un serviciu de documentare supune trierii întreaga literatură apărută în domeniul științific sau tehnic de care se ocupă, o seleționează, reține documentele noi și valoroase pentru progresul științific sau tehnic, le analizează conținutul, le descrie pe fișe împreună cu un rezumat sau referat al conținutului și prezintă acest material nou și valoros sub formă de fișe documentare, buletine documentare, caiete de nouăți tehnice etc. Materialul cu care operează centrele sau serviciile de documentare este întreaga literatură apărută într-un domeniu, iar beneficiarii muncii lor sînt categorii largi de oameni de știință, ingineri, maiștri, muncitori calificați, studenți etc., interesați să cunoască progresele realizate în domeniul respectiv. Dar beneficiarii nu au timp să consulte în întregime aceste materiale documentare pentru a vedea ce anume din noile publicații le poate folosi în cercetările, proiectele, studiile sau munca lor precis delimitate. Ei se adresează unui serviciu de informare care cercetează materialul documentar, extrage și prezintă publicațiile sau faptele conform temei cerute și procură aceste publicații

prin împrumut, multiplicări, reproduceri, traduceri etc.

Aplicarea consecventă a acestei distincții de activități și termeni (procese în curs de desfășurare în unele țări socialiste) are o serie de avantaje. În afară de folosirea nuanțată a cuvintelor *documentare* și *informare*, această distincție va duce, practic, și la o diviziune a muncii, la raționalizarea documentării și informării tehnico-științifice. Organizarea unei rețele de documentare, cuprinzând, pe de o parte centre și servicii de documentare unde se analizează literatura și se produc materiale documentare, iar pe de altă parte servicii de informare care valorifică aceste materiale pentru producție și cercetare, presupune adoptarea distincției amintite și în nomenclatura diferitelor servicii din rețeaua de documentare. Față de situația existentă în prezent la noi, este corectă denumirea Institutului de documentare tehnică sau a Centrului de documentare medicală, deoarece aceste instituții efectuează muncă de documentare, analizează publicații tehnice și medicale, produc materiale documentare. Este improprie însă denumirea de Serviciu de documentare pentru un serviciu care funcționează pe lângă o întreprindere tehnică sau un institut de cercetări medicale. Normal ar fi ca asemenea servicii să primească numele de *servicii de informare*.

Practic, distincția de care vorbim nu se poate face ușor decât în domeniile unde există în prezent centre de documentare profilate, în tehnică, medicină, chimie. În alte domenii confuzia va dăinui cîtă vreme servicii de mică amploare, servind instituții cu un domeniu restrîns de activitate, continuă să aibă, concomitent, și atribuții de documentare și de informare. Pe măsura centralizării documentării pe ramuri ale științei și tehnicii în institute specializate, această distincție terminologică va putea fi aplicată și în alte domenii decât medicina, tehnica și chimia. Dar chiar de pe acum, pentru a generaliza folosirea corectă, nuanțată, a terminologiei documentaliste la noi, este indicat ca serviciile în care activitatea de informare este predominantă, în care munca se desfășoară pe baza materialelor informative produse de centrele mai mari și în care se efectuează numai în mică măsură operații de seleționare și analiză a publicațiilor — să adopte denumirea potrivită lor de *servicii de informare științifică sau tehnică*.

Virgil CANDEA

Termeni de evidență a fondului bibliotecii

Este indeobște cunoscută importanța ce se acordă în țara noastră evidenței patrimoniului întreprinderilor și instituțiilor. De justa ei organizare depinde bunul mers al activității în toate sectoarele construcției socialiste. Aceasta se explică prin serviciile pe care le aduce evidența, care, enumerând bunurile fiecărei organizații socialiste, constituie un mijloc de control asupra păstrării și buneii lor administrări și servește ca bază pentru întocmirea planurilor de producție și urmărirea îndeplinirii lor.

În aceleași scopuri este folosită și evidența fondului bibliotecii. Ea nu poate fi despărțită de asigurarea păstrării integrității fondului, de planificarea și controlul muncii, de întrecere între biblioteci.

Aceasta impune, între altele, bibliotecarilor, cunoașterea exactă a terminologiei specifice și a sensului precis al fiecărui termen în parte.

Acte însoțitoare: Documentele care însoțesc stocurile de publicații la intrarea lor în bibliotecă și pe baza cărora se efectuează evidența. Sînt acte însoțitoare: 1) facturile pentru publicațiile achiziționate, 2) chitanțele de abonament pentru periodicele și alte publicații primite prin abonament, 3) procesele-verbale pentru publicațiile primite ca donații.

Broșuri de însemnătate temporară: Publicații editate în mod special cu ocazia campaniilor politice, agricole, a aniversărilor etc. și care își pierd însemnătatea o dată cu terminarea campaniilor, achiziționate de bibliotecă în număr mare pentru lămurirea populației în legătură cu evenimentele respective. Evidența lor se ține în *Caietul broșurilor de însemnătate temporară*.

Caietul broșurilor de însemnătate temporară: Registrul tipizat ale cărui file sînt numerotate, șnuruite și certificate, în care se înregistrează global sub unul și același număr de ordine totalitatea exemplarelor din același titlu, intrate în bibliotecă cu același act însoțitor.

Colecție anuală: Totalitatea numerelor unei reviste sau ale unui ziar pe un anumit an. Pentru revistele care apar în volume numerotate independent de anul apariției, volumul corespunde colecției anuale. Unitate de evidență suplimentară pentru evidența publicațiilor periodice.

Evidența fondului bibliotecii: Operațiile care asigură date precise despre componența fondului bibliotecii. Se efectuează de către bibliotecă în scopul păstrării fondului și sta-

bilirii unei gestiuni clare. Evidența fondului este de două feluri: *evidența primară* și *evidența individuală*.

Evidența individuală: Înregistrarea, unitate cu unitate, a publicațiilor intrate în bibliotecă, adică individualizarea fiecărei publicații separate în fondul bibliotecii. Evidența individuală se ține în *registru inventar*.

Evidența preliminară:

Operație precedînd inventarierea publicațiilor periodice și constînd din înregistrarea fiecărui număr separat de ziar sau revistă pe măsura intrării lor în bibliotecă, în fișe de un tip special. Se efectuează pentru a se putea urmări primirea regulată a publicațiilor periodice în vederea constituirii volumelor legate — trimestrial, semestrial, anual — și înregistrării lor fără lipsuri în *registru inventar*. Pentru fiecare exemplar al aceleiași publicații periodice se alcătuiește o fișă separată.

Evidența primară: Înregistrarea fondului bibliotecii în totalitatea lui, numeric și valoric, după componența (felul publicațiilor și împărțirea publicațiilor după conținut și limbă) și menționarea tuturor schimbărilor ce se petrec în el (evidența mișcării fondului). Evidența primară se ține în *registru de mișcare a fondului*.

Miscelaneu: 1) Volum alcătuit din articole variate ale unuia sau ale mai multor autori. 2) Volum alcătuit mecanic din manuscrise sau publicații separate, deosebite prin cuprinsul lor, reunite inițial sub aceeași legătură. În al doilea sens, sinonim al termenului: *convolut*.

Număr de inventar: Număr de ordine atribuit unei publicații prin înregistrarea ei în *registru inventar* și care împreună cu ștampila bibliotecii stabilește cărei bibliotecii aparține publicația.

Recepționarea publicațiilor: Operație făcută la intrarea publicațiilor în bibliotecă, constînd din: 1) *controlul* actului însoțitor și, în lipsa acestuia, încheierea unui proces-verbal de primire; 2) *confruntarea* publicațiilor cu actul însoțitor; 3) *verificarea* stării publicațiilor; 4) *primirea* celor găsite corespunzătoare.

Registrul de mișcare a fondului: Registrul tipizat ale cărui file sînt numerotate, șnuruite și certificate, în care se înregistrează în ordine cronologică date prescurtate despre fiecare stoc de publicații intrate sau ieșite din bibliotecă. Conține trei părți: 1) *intrarea* publicațiilor, 2) *ieșirea* publicațiilor, 3) *recapitularea*.

Registru inventar: Registru tipizat ale cărui file sînt numerotate, șnuruite și certificate, în care se înregistrează în ordinea intrării în bibliotecă, fiecare publicație separată, menționindu-se cînd este cazul și ieșirea publicațiilor din fondul bibliotecii.

Revistă groasă: Expresie prin care se înțelege o revistă ale cărei numere separate au cel puțin 101 pagini.

Revistă subțire: Expresie prin care se înțelege o revistă ale cărei numere separate au pînă la 100 de pagini.

Sistem de evidență: Ansamblul documentelor de evidență care se află între ele într-o strînsă legătură și constituind un tot unitar.

Stoc: Unitatea de evidență pentru înregistrarea primară constînd din cantitatea publicațiilor intrate sau ieșite din bibliotecă cu același act însoțitor.

Ștampilarea publicațiilor: Operație constînd din aplicarea ștampilei de proprietate a bibliotecii pe anumite pagini ale publicațiilor pentru a împiedeca substituirea publicațiilor și circulația lor nelegală, precum și confundarea între ele a publicațiilor provenind din biblioteci diferite.

Titlu: O publicație distinctă apărută sub o singură numire și constituind un tot, fie că este o publicație într-un singur volum, fie că este o publicație în mai multe volume.

Unitate de circulație (sau unitate de eliberare): Fiecare publicație sau mai multe publicații, pe care biblioteca le sîcotește ca un singur volum atunci cînd le eliberează cititorului.

Unitate de evidență: Unitate tip, aceeași care servește ca bază pentru înregistrarea cantitativă a publicațiilor în documentele de evidență. Sînt trei feluri de unități de evidență: 1) *unitatea tipografică*; 2) *unitatea de legare (volumul de bibliotecă)*; 3) *colecția anuală*.

Unitate de legare: 1) Unitate de evidență cantitativă a fondului bibliotecii și a diferitelor procese ale muncii cu cartea (servirea cititorilor, circulația cărților etc.); 2) Material tipărit cuprins în interiorul unei legături sau coperte. Unitatea de legare poate fi: fiecare exemplar separat al unei cărți sau fiecare volum al unei publicații în mai multe volume; fiecare număr sau colecție de numere de revistă legate într-un singur volum; un miscelaneu sau o culegere factice; o colecție de numere de ziar cusute sau legate (lunar, trimestrial, semestrial, anual); un exemplar al oricărei producții de tipar. Sinonim al termenului: *volum de bibliotecă*.

Unitate de păstrare: Vezi: *Unitate de legare*.

Unitate tipografică: Orice publicație ieșită de sub tipar (carte, revistă, foaie volantă, carte poștală etc.), executată prin orice procedeu poligrafic sau cu ajutorul oricărui aparat de multiplicare, avînd un titlu sau o copertă sau cel puțin date prescurtate de emisiune.

Volum: 1) Publicație, apărută ca o carte sau o broșură separată. Poate fi o lucrare încheiată sau o parte a unei lucrări, detașată ca o unitate independentă de către editură; 2) Mai multe fascicule ale unei publicații periodice sau în serie reunite într-un tot sub denumirea de *volum* cu enumerarea fasciculelor (Vol. I, fasc. 1-4).

Volum de bibliotecă: Vezi: *Unitate de legare*.

Volum factice: Volum alcătuit din publicații separate, adesea cu aceeași temă, reunite de unul din posesorii lor în aceeași legătură. Sinonim al termenului: *colecție artistică*.

Volum legat: O singură publicație legată separat, precum și mai multe publicații legate împreună sau care urmează să fie legate împreună.

Geta Elena RALLY

Nr. crt.	Felul publicației	Unitate de evidență	
		principială	suplimentară
1	Cărți și broșuri	Unitatea tipografică (volumul)	Titlul
2	Reviste	Unitatea de legare (volumul de bibliotecă)	1. Titlul 2. Colecția anuală 3. Unitatea tipografică (fiecare număr separat)
3	Ziare	Unitatea de legare (volumul legat)	1. Titlul 2. Colecția anuală 3. Unitatea tipografică (fiecare număr separat)
4	Hărți	Unitatea tipografică; foaia și volumul (pentru atlas)	Titlul
5	Note muzicale	Unitatea tipografică; foaia și caietul	
6	Foi volante	Unitatea tipografică; foaia	
7	Stampe, portrete, afișe etc	Unitatea tipografică; foaia	
8	Publicații tehnice de tip special	Unitatea tipografică; standardele, descrierea invenției etc.	
9	Publicațiile din miscelaneu și volume factice	Unitatea tipografică; fiecare publicație în parte	Unitatea de legare (volumul de bibliotecă)

cu a omului de stat [...] Pentru marile sale merite artistice și cetățenești a fost distins cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste și decorat cu Ordinul Steaua R.P.R. cl. I și alte ordine și medalii... I s-a decernat medalia de aur a Consiliului Mondial al Păcii și Premiul de Stat al R.P.R., cl. I [...] Viața și opera întreagă au primit o încununare prin acordarea „Premiului Internațional „Lenin“ pentru întărirea păcii între popoare”. (Știința nr. 5323/20.oct.1961). [SADOVEANU, MIHAIL. *Opere 1—18*. Ediție apărută sub supravegherea autorului. Note finale de Profira Sadoveanu. Buc., E.S.P.L.A., 1955—1959; *Mihail Sadoveanu. Indrumar metodic pentru bibliotecii*. Buc. (Editat de Biblioteca Centrală de Stat) 1960. 227 + IV p. + 17 f., pl. portr., și facs.]

20 OCTOMBRIE 1920. Incepe greva generală din România, una dintre principalele manifestări ale luptei și forței clasei noastre muncitoare, între cele două războaie mondiale. „La luptă! trebuie să fie cuvântul de ordine și de raliere a forțelor proletare, la luptă cruntă împotriva stăpînirii reacționare care ne tăgăduiește dreptul la asociație și grevă, care ne dă legăți pescheș în mîna exploataților capitaliști. La luptă îndrăjită! sînteți chemați să cuceriti nu numai o îmbunătățire economică și mai presus respectarea drepturilor de om și de cetățean, cîștigate cu jertfe de sînge ale înaintașilor noștri. (Din Manifestul lansat de comitetele sindicatelor și secțiunea din Valea Prahovei a Partidului socialist la 17 oct. 1920 prin „Lupta socialistă” — *Greva generală din România* p. 388). [*Greva generală din România*, 1920. (Redacția și autorii Gh. Vasilichi, Manea Mănescu, Nicolae Goldberger...) Buc., Editura politică, 1960. 447 p. (Institutul de istorie a partidului pe lingă C.C. al P.M.R.)].

22 OCTOMBRIE 1882. *Moare marele scriitor maghiar ARANY JANOS*, născut la Salonta (1817), într-o familie cu modeste resurse materiale. Este poetul cu cea mai expresivă limbă și cu cel mai desăvîrșit stil din toată literatura maghiară. Maestrul al versului, el reușește să exprime cele mai subtile idei poetice și cele mai delicate imagini cu ajutorul cuvintelor celor mai uzuale. El introduce în poezia maghiară analiza profundă psihologică și prezivțiunea observației realiste. A debutat în literatură cu poemul *Constituția pierdută*. Lucrarea care i-a adus celebritatea este poemul epic *Toldi*, care înfățișează figura lăunioasă a celui mai popular erou literar maghiar. (Primul traducător al poeziei lui Arany în limba română a fost Miron Pompiliu, folclorist din Transilvania, stabilit la București la mijlocul secolului trecut). [*Poeme*. Antologie bilingvă: traducători Dimitrie Anghel, Ax. Banciu, Al.

Botez, Ingrijită de Lőrinczi László. Cu o post. fașă. Buc., E.S.P.L.A., 1960. 483 p. + 10 f. pl. portr. și facs. Apărută în cadrul convenției culturale dintre R.P.R. și R.P.U.: *Versuri alese*. În romînește (și studiu introductiv) de H. Grămescu. Buc., E.S.P.L.A. 1957, 219 p. + 1 f. portr.]

25 OCTOMBRIE. Ziua Forțelor Armate ale R. P. Romîne. „Militînd în permanență pentru rezolvarea pe cale pașnică, prin tratative a problemelor litigioase, pentru micșorarea încordării în relațiile internaționale, nu putem să nu ținem seama de existența cercurilor imperialiste agresive, care continuă cursa înarmărilor, își mențin bazele militare și se dedau la acte provocatoare împotriva țării noastre socialiste. De aceea trebuie să păstrăm mereu trează vigilența poporului, acordînd cea mai mare grijă Forțelor Armate ale Republicii Populare Romîne, pregătirii lor militare și politice și înzestrării lor cu tot ce le este necesar pentru ca, alături de forțele armate ale celorlalte state participante la Tratatul de la Varșovia, să-și poată îndeplini cu cinste misiunea încredințată: „Apărarea păcii, a independenței patriei și cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii”. (GH. GHEORGHIU-DEJ. *Raport la Congresul al III-lea al P.M.R. Congresul al III-lea al P.M.R.* Buc., Editura politică, 1960. p. 123.) [*Fapte de vitejie pe frontul antihitlerist*. Red. resp. Cpt. Mircea Cirloanță. Buc. Editura militară, 1961. 551 p. cu ilustr., portr. și harți; *Înimi de eroi*. Povestiri. Buc., Editura militară, 1961. 148 p. 1961, 171 p.]

29 OCTOMBRIE 1918. *Crearea Comsomolului leninist*. Născut în focul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, Comsomolul leninist a devenit simbolul tineretei eroice, a devotamentului pînă la sacrificiu pentru înflorirea patriei sovietice și apărarea cuceririlor revoluției proletare. [„A fi membru al Uniunii Tineretului înseamnă a face în așa fel încît să închini munca ta, forțele tale creatoare, cauzei comune”. (LENIN. *Opere*, vol. 31. Editura politică. p. 278). [V. I. LENIN. *Sarcinile Uniunii Tineretului*. Ed. II-a. Buc., Editura tineretului, 1959. 40 p. cu portr.; *V. I. Lenin despre tineret*. Ed. 2-a. Buc., Editura tineretului, 1959. 364 p. + 1 f. portr.; N. S. HRUȘCIOV. *Tineret, înainte spre noi victorii!* Cuvîntări ținute în fața tineretului. Buc., Editura tineretului, 1957. 100 p. cu ilustr.; *Comsomolul leninist*. Din istoria U.T.C.L. din U.R.S.S. Buc., Editura tineretului, 1960. 720 p.; *Curajul și eroismul tineretului sovietic*. Indice bibliografic de recomandare. Buc., Editat de B.C.S. 1959. 19 p.]